

Mészáros M. Zsuzsa

Vég-telenül

Grafika: Sajdik Ferenc

Vég-telenül

Tartalom

Új külsővel

A levél

Kincslelés

Az arany története

Maszek

Álltam az úton

Katonásan

Mert mi, nők

Félpanzió

A vasalás nehézségei

Az Éj Királynője

Bonifác kalandjai

Színházünnepen

Megint MÁV

Bözsike Zia napi küldeménye

Madarász

Modernizált édesség

Egy kávéfolt következményei

A zeller meg a körtebefőtt

Mégiscsak

T. T.

Töltőkálvária

Blokkolva

Este, rengve

Bokabaj

Múzeumok Éjszakája

Gondolatok a népszerűsítésről

Az internet hibája

Rózsaszínben

Meglepetésünnep

Hortenzia okostelefonja

Ajándék, ó

Gyógytorna

Szaki kerestetik

Vég-telenül

Új külsővel

Hortenzia összehívta a csapatot. Már mindenkinek volt ideje átgondolni a kalapfilozófia lényegét, már mindenki megtehetette, hogy lecserélje azt a ruhatárát, amit mások véleménye kedvéért válogatott össze. Már mindenki megszokhatta az igazi külsejét, azt, ami valójában ő maga. Izgatottan várta, ki miben jelenik meg, ki mennyire vállalja a változást, vagy még mindig a tükör fontosabb?

Felkapta ő is a hatalmas, túlságosan is lezser, fehér pólóját, magára rángatta lila farmerjét, belebújt drapp vászoncipőjébe. Azért odaállt a tükör elé, hiszen rendszeresen festett vörös hajára éppen úgy adott, mint korábban. Igazított egyet a tupírján, felcsapta hófehér horgolt kalapját, hátracsapta a széles lila szalagot – elvégre az összehatás nagyon fontos – és elindult. Jó klubvezetőként elsőnek kellett megérkeznie.

– Annus biztos hoz megint valami rágcslóást, én se maradhatok le – gondolta még az előszobában, de már nyitott ajtó mellett. Visszalépett két üveg szörpért.

A klubszobában rakosgatta az apró ajándékait – egy kopott sminkecsetet, egy babafogkefét sárga játéklávórral, egy kis, kék műanyag talicskát, egy rózsaszín játék pénztárgépet, és természetesen egy kicsi, zöld vonalzót, saját székéhez pedig egy játék laptopot állított. Minden kis csomag mellé letett egy-egy fogpiszkálót. Már az utolsó csomagnál tartott, amikor befutott Annuska.

– Úgy gondoltam, hozok néhány bodagot – tette le a kétkilónyi táskáját. Szép, nagy, igazi ekkteléder táska volt, amolyan kétszínű, bíbor-drapp rombuszokból összerakva. Előkerült a nagy adag pogácsa mellől hat lila, összecsucskható műanyag pohár, hat fehér, műanyag kiskanál, hat rózsaszín, műanyag kistányér – és hat darab fogpiszkáló. Mindezt elhelyezte nagyon szépen a széthajtogatott, matyómintás szalvétákon.

Hortenzia nem győzött ámuldozni. Nem az zsbibasztotta el, hogy Annuska is ajándékokkal jött, hanem az, ahogy kinézett. Látszott, hogy a frizurájából igyekezett valamit kezdeni, csak nem ment, a ruhatára viszont meglepő volt. Nagyon meglepő.

– Csodálkozol? Tudod, az a kalapfilozófia engem is elgondolkodtatott. Tényleg olyan semmi, olyan szürke kisegér voltam, pedig akartam én valami életet is vinni a külsőmbé. Nem nagyon jött össze, finomítanom kellett rajta, de mára letisztult minden. Ugye, milyen jó?

Hortenzia még mindig nem jutott szóhoz, csak állt, és bizony semmi értelmes nem jutott eszébe. Amikor Bözsike nyitott be az ajtón, a döbbenettől magához tért.

Bözsike, az örök gyászruhás, szinte világított neonzöld muszlin lebernyegében. Kalapja neki is volt, egy kiskarimájú fekete, mint a szoknyája – a kalapon neonzöld zsinór fityegett. A kezében pedig elmaradhatatlan fekete, kopott ridikülje.

– Én azért ragaszkodom a régi dolgaimhoz – mondta, mikor végre meg tudott szólalni.

Bözsike sem érkezett ajándékok nélkül, ő minden színű műanyag kávéspoharakat rakott az asztalra. Volt benne lila, narancssárga, bíbor, kék, neon zöld és természetesen rózsaszín is.

– Ezt külön Mariskának kerestem – jegyezte meg.

– Rám nem is gondolt senki? – jött a műsértődött kérdés az ajtó felől, Ervin hangján.

– Jé! Az ezredes! Rá se lehet ismerni!

– Nem mondják komolyan. Mi változott bennem?

– Inkább csak magán.

– Na, ugye, így jobban fogok tetszeni – provokált Ervin, de meg is bánta azonnal. Szó, ami szó, nem nyerte el az öreglányok tetszését a hatalmas, bilikék póló a sötétzöld szabadidő-nadrággal, fehér sportzoknival és a régi, katonás szandállal.

– Látom, készültek mindannyian valami kis kedvességgel. Én nem vagyok olyan fantázia-dús, inkább egy darabot hoztam, de azt a klubnak, mindenkinek egyszerre, közösré. Itt van kint, máris hozom.

Egy hatalmas dobozzal tért vissza, abból kezdte előszedni a különleges darabokat: egy Robur, egy szállodai recepciót, egy pótkereket, egy igazi, boltíves pincét. Mikor idáig eljutott, meg is szólalt.

– Arra gondoltam, hogy ezt-azt modellezhetném. Én csak ehhez értek, az ilyen apró dolgok elkészítéséhez. Úgy véltem, nem hiányozhat innen senki és semmi, de nem gondoltam arra, hogy a hölgyek így megváltozzanak. Úgyhogy kérem, ne haragudjanak, de a régi megjelenésüket hoztam.

– Jó lesz az, Ervin, nagyon jó, legalább tudjuk, milyenek is voltunk.

Ervin rakta tovább a darabokat. Felépült Zia szállodája ágyastól, székestől, Ziástul, Boróka pincemúzeuma tárlókkal, csontokkal, Jenci korsójával és Boróka tárlatvezetésével, Bözsike egy sarokban kuporgott, fekete slamposban. Annuska szürkében éppen könyvel egy asztal mellett, Hortenzia színes mintásban áll a bejáratnál. Kint pedig, az úton, ragyogott Robi, miniben, éppen leszáll Mariska, bokalánccal, rózsaszín kalappal, hófehér ruhában. Aki pedig nem segít udvariasan, az Jenci, gömbölyűen, derékig pótkerek-úszógumiban.

Éppen elhelyezte Ervin Jencit a mini csapatban, amikor az igazi, az eleven nyitott be, énekelve. Már, ahogy énekelni tud a sofőrök gömbölyű gyöngye.

– Egy tisztos őszes szakállvég a nők számára...

Abba is hagyta. Senki nem reagált rá különösebben nagy örömmel.

– Tán nem tetszem? Már bocsánat, hölgyeim, de kifejezetten önöknek gondoltam, hogy változtatok a külsőmön – sértődött meg az első pillanatban. – Mindig azzal voltak oda, hogy kopasz vagyok, hát most tessék, szakállam lett. Igenis, hogy kecskeszakállam, hogy stílusos is legyek.

– Jencike, magának aztán tényleg van stílusa – csipogott a befutó Mariska. – Láttam, Robit is felékítette, csupa csillám, meg hullám, meg szalag, a hátsó ablakra meg egy hatalmas kalapot gravírozottatott.

Mindenki Mariska beszámolóján csodálkoztak. Aztán meg azon, hogy a főfilozófus is gondolt az ajándékozásra. Mindenki kapott egy kis korsót, amolyan cserépszínű, minta nélkülit. Éppen csak a tetejére biggyesztett egy sötétkék svájcisapkát, egy surdakalapot, meg az öreglányoknak egy fekete, meg egy szürke klasszikus kalapot, egy nyersszínű topot, meg egy igazi, vad rózsaszín stüszikalapot.

– Na, hogy tetszik? Mindenki megkapta a magáét. Ki tudjátok választani a magatokét?

– Akkor csak én maradtam szégyenben? – aggódott Jenő.

– Ne izgulj, öreg – vigasztalta az obsitos – én is egy közös ajándékot hoztam. A tied meg maga az önfeláldozás, a csoda. Robi, színes hullámokkal, tarka szalagokkal, meg egy gravírozott kalappal a legszebb, amit csak ki lehet találni.

– Azt mondd? És az üléseken a kutyák? Azok nem számítanak?

– Kutyák?

– Igen, plüss kutyák. Van közöttük bernáthegyi, van puli, tacsó, foxi, német juhász, meg bulldog. Mindenkinek egy, olyan, amelyet el tudnék mellé képzelni, ha igazi volna. Komondor nincs.

– Én belestem, láttam – dicsekedett Mariska. – Ott ülnek a motorházon, a kockás pléden, és mindegyiknek van selyemszalag nyakörve. Nem fogjátok elhinni, mindegyiknek más színű. Elmondjam? Vagy úgyis tudjátok.

– Tudjuk, természetesen. Akkor most a kajával, a szörpökkel, a tálalással nem is kell különösebben foglalkozni, megtaláljuk a helyünket.

– Igen. A régi énünket.

A levél

Mariska a hosszúra nyúlt nyári klubszünetben nem érezte magát igazán jól. Neki hiányzott a nyüzsgés, a csapat, a sok ember és a nagy hang. Jött, ment, csavargott, beült egy kávézóba, egy izgalmasnak látszó fagyizóba – kizárólag főzött fagyi érdekelte – evett néhány helyen pizzát, rántott gombát, marhapörköltet. Egy ilyen kirándulásnál volt akkora szerencséje, hogy nem volt több üres asztal, mindegyiknél ültek ketten, vagy hárman. Remélhette, hogy aki belép, mellé telepszik, és illik, vagy nem illik, beszélgetni kezdenek.

Szerencséje volt, egy hozzá hasonló korú, vidám nagy kinézetű asszony érkezett, még sztrapacska elején, aki a maga túrós csuszájával mellé telepedett le. Rövid idő után már jóízűen ettek, és hasonló jóleső beszélgetésbe fogtak.

– Én csak átutazóban vagyok itt, egy barátnőmmel van találkozóm – kezdte az idegen nagy. – Úgy látom, ez egy elfogadható étterem.

– Igen, az áraik is jók, a többihez képest mindenképpen – vette fel a szó fonalát Mariska. – Amiért én szeretem őket, az, hogy hagyományos módon főznek, mint még a nagymamám. Nem használnak semmi műanyagot.

Szó szót követett, az ételekről a receptekre terelődött a szó. Bár Mariska igazán nem volt egy szorgos háziasszony, beszélni nagyon tudott róla. Hallgatni meg ragyogóan! Ilyenkor elképzelte maga előtt az éppen ismertetett ételt, és ha tetszett a kép, korgó gyomorral válaszolgatott.

Így volt ez most is. Csakhogy a leginkább tetsző húsos ínycsengőről az új ismerőse nem tudta megmondani, pontosan mi is kell hozzá, meg mennyi, meg hogyan, csak az maradt meg benne, hogy az „olcsító edényben” kell elkészíteni.

A receptezések közben elmesélt néhány kalandot a klub életéből, egy kis régészkedést a fogpiszkálóval, egy kis színházsdit a rózsaszín szalagokkal, egy kis vendégeskedést Ziánál. Ez utóbbit jól felturbózta, hogy értékesebbnek mutassa magát a valóságosnál.

– Ezt a receptet is neki akarnám elküldeni – tett egy félszeg megjegyzést, de a címét nem mondta meg, nehogy szemtelennek nézze új ismerőse. Igaz, asztaltársa nem is kérdezte, csak annyit jegyzett meg, hogy majd elküldi, de már indult is, megérkezett a barátnője, nem akarta megvárakoztatni.

Mariska otthon várt. Igyekezett keresni, merre is, hogyan is találná meg egyszer látott receptesét, de sehol nem találta. Minden nap megnézte a levélszekrényét, de a szokásos hírveréseken kívül semmi újat, semmi érdekeset nem talált.

Így telt el a nyár nagyobb része. Már le is mondott a receptről, el is felejtette, hogy Ziánál akarta megköstolni a finomságot, amikor a klubba is benézett. Hortenziával kezdték volna összeállítani a következő évi programot az egész társaságnak, maguknak meg egy házi divatbemutatót szerveztek, ahol mindenki megmutatja legújabb stílusát.

A klubnak helyet adó kultúrközpont mindenese szólította meg.

– Várjon egy pillanatra, van itt magának valamije.

– Nekem? Mi lenne az?

– Ez a levél – és átadott egy közepes borítékot. Mariska először a feladót nézte, ami ismerős volt valahonnan, de nem tudta mégsem, hova is tegye a nevet. Azonnal felbontotta a borítékot, amiből egy ételrecept került elő.

Aztán ránézett a postabélyegzőre. Bizony, az hónapokkal korábbi dátumot mutatott! Elfogta a pulykaméreg.

– Nem tudtak volna szólani? Itt van a címem, a telefonszámom, minden elérhetőségem. Én meg várom ezt a levelet, potyára. Lehet, hogy már régen megsértődött, aki küldte, engem néz olyan neveletlennek, hogy még meg se köszönöm, amit kapok tőle.

– Honnan tudtuk volna, hogy ez olyan fontos valami? Nem nézünk bele senki borítékjába. Mariska meg, akárhogy is nézzük, csak egy klubtag a sok közül, még akkor is, ha olyan sokat szervezkedik. Szerencse, hogy egyáltalán nem dobták ki azért, mert ilyen nevű dolgozónk nincs.

– Tán még én köszönjem meg, hogy itt ültek rajta?

Paprikavörös volt a méregtől. Ha ezt előbb megkapja, a nyári kiránduláson, Ziánál, már jókat ehettek volna belőle. Most meg várhat egy egész évet. Vagy készítse el ő a következő HÖSZ-összejvetelre? Az aztán nagy meglepetés lenne!

Pár pillanattal később, talán éppen ettől a gondolattól hangot váltott.

– Köszönöm, hogy megőrizték. Majd elnézést kérek a levél írójától.

Kincslelés

Érdekes levelet kaptak a klubtársak Jenőtől.

„Kedves Hölgyeim, meg Ervin! Csak azt szeretném megkérdezni, tudnak-e valamit Borókáról? Nekem most nagyon fontos volna, hogy meghívhassam őt. Hol és hogyan találom meg? Küldjék el nekem a címét! Jenő”

Látszott ezen, bizony, hogy amolyan baráti körlevélnek készült, hát a következő csetbulin ki is tárgyalták rendesen. Jenő nehezen bírta a cukkolást, de akkor se mondott volna semmit, ha kínvallatásnak vetik alá. Bár szerinte ez már maga volt a kínhalál.

Az öreglányok szíve megesett rajta, írtak Borókának, hogy valami nagy titka van a sofőrök gömbölyű gyöngyének, amit csak neki hajlandó elárulni. Szerezze meg neki azt az örömet, hogy bejelentkezik Jenőnél.

Boróka emberszeretetéről ismert, nem kellett neki kétszer mondani, az első adandó alkalommal szólt Jenőnek.

– Itt vagyok, Jenő. Mondták a lányok, hogy van valami nagy titka. Mi lenne az?

– Nem olyan nagy a titok, csak ők mindig cukkolnak. Elmondhatom, kedves tudósnő?

– Ne csinálja már, Boróka vagyok még mindig, nem valami csodabogár. Mondja, persze, azért vagyok itt.

Jenő nagy sóhaj után belekezdett.

– Szeretném meghívni, kedves Boróka, szerény hajlékomba, kizárólag tudományos alapon. Ne értsen félre, tényleg tudósként. Találtam ugyanis valamit az istálló falában.

– Mit talált? És hol? – lepődött meg a legrégészebb régész.

– Hát az átépítéskor a Robi-lakban.

– Nem tudom követni. Vett egy nyaralót?

– Jaj, maga még nem is tudja! Elköltöztem. Tudja, Robi miatt, hogy fedél legyen a feje fölött. Vettem egy házat, Robi megkapta az istállót. Most kicsit korszerűsíttem, hogy télen ne kelljen a hidegben az udvaron keresztül mászkálni, meg legyen víz is, legalább kézmosáshoz. Ajtót akartam vágni a kamra felé, amikor a falban találtam egy köcsögöt, amit meg kellene néznie. Mégis, mennyit érhet benne az a sok aranypénz?

Boróka kezdett megnyugodni. Azt már legalább tudja, hogy az istálló fala valóban egy istálló fala, csak azt nem tudja, mit lehet ott találni, ami ilyen izgalomba hozhatta Jenőt.

– Szóval, legelőször azt szeretném tudni, az a köcsög most kié? – érdeklődött félénken az új leletlő.

– Jó, akkor elmondom. Hátha találnak még valahol jó sok kincset. A törvény szerint a földben lévő kincs az államé. De ha máshonnan kerül elő, mint most az istálló falából, akkor állambácsi nem teheti rá ilyen egyértelműen a kezét. Ez esetben maga a boldog tulaj. Persze bejelentheti egy múzeumnak, mondjuk, nekünk, mi pedig bejelenthetjük igényünket Jencinél, vagyis megvehetjük (ha eladja), vagy megkaphatjuk ajándékba, vagy esetleg letétbe (ideiglenes bemutatásra, tudományos feldolgozásra stb.) Aztán, ha maga sajnálatos módon valamikor meghal, a múzeum szépen megtartja a kincset (hacsak nincs papírja özv. Jencinének arról, hogy az övé.) Viszont az a sajnálatos gyakorlat, hogy az emberek félnek a múzeumtól, hogy

lenyúlja a kincset (pedig nem jellemző), inkább hallgatnak, aztán azt veszik észre, hogy a Szárhegyi Csőszkunyhóba csak befelé vezet a lábnyomuk, míg a kísérő kifelé is.

Szegény Jenőnek hirtelen égnek állt még a nem létező haja is. Mindebből elsöre annyit értett meg, hogy később sem akar megnősülni (nem, mintha olyan nagyon futnának utána az asszonyok), meg azt, hogy nem szabad a Szárhegyi Csőszkunyhó felé kísérővel járni. Kincsekkel megrakott falú házba költözni meg kifejezetten életveszélyes. Néhány percnyi hallgatás után írta a választ.

– Akkor én most magának adom az összes aranypénzt a köcsöggel. Csak jöjjön mielőbb, és vigye! Nekem úgymint csak útban van, nem tudom a helyére rakni az ajtót!

Az arany története

Boróka és Jenő beszélgetése után mindketten csak forgolódtak az ágyukban. Jenő azért, mert már szabadult volna a kincstől, Boróka pedig azért, mert nem tudta elképzelni, hogy kerülhetett egy ilyen edény az új – régész szemével szinte vadonatúj – ház falába?

Töprengett szinte állandóan, de semmi más nem jutott eszébe, mint az, hogy vak volt, aki rakta a falat, nem vette észre a maroknyi kis bögrét a nagyobb agyagrögben, amit felcsapott. Csakhogy felmerült azonnal a másik kérdés: akkor hogy van lekötözve az a korsó, tele arannyal? Ez nem fért a tudományba.

Amint tehetette, egyeztetette az időt Jenővel, és indult megnézni, mi is az a nagy kincs, amit új házában átépítésekor talált az a gombóc Jenci. Emlékezve Robira és gazdájára, már mosolygott is.

Jenő olyan lelkesen fogadta, mint még soha senkit. Kínálta vendégét kávéval, májkrémmel, házi szalonnával, igazi paradicsommal, borocskával, de Boróka köszönte szépen, nem kért semmit. Esetleg egy ásványvizet, a hosszú út után.

– Na, Jenő, mondja csak el, mit talált? Mire is számíthatok?

Jenő belekezdett a mondókájába.

– Boróka, kedves, ha szólíthatom még így, az a helyzet, hogy jön majd a tél, meg egyébként is, hol a szél fúj, hol szakad az eső.

– Jenő, ne ezt mondja – szakította félbe a klub kedvence régész. – Hogy találta azt a valamit, és egyáltalán, mit talált? Bontotta az istálló falát, és ott volt ez az edény? Várjon, ne szóljon még egy szót sem. Azt is kell tudnom, milyen az a fal, miből van, milyen az az edény, és honnan tudja, hogy arany van benne, ha a tetejét lekötözve találta? Na, most mondja röviden.

Jenő pedig nagyon rövidre fogta:

– A Kleinék hagyták a Kelemenéknél, és én megvettem a Tóthéktól a házat.

Ez még Borókának is túl tömörre sikeredett, kért némi részletet, amíg az istálló annyit emlegetett, megbontott falához értek. Eközben azért Boróka sem maradt csöndben, elmondta, amit tudni kell ilyenkor minden érintettnek:

– Tudja, nem mindegy, miben, mikor, hogyan, stb. került oda az a sok valami. Már a falból is látszik, mire lehet számítani, bár érik az embert különös meglepetések. A vert falú háznál a vesszőfonatra tapasztják az agyagot. Melléképületeknél, mint itt is, az istállónál, nagyvonalúan, nem feltétlen agyonsimogatva, kicsit ilyen, kicsit olyanra. Elméletileg egy kisebb bögre elfér ott a falban, akár véletlenül elhelyezve is. Ez esetben a bögrét korábban szándékosan ásták el érmekkel tele pakolva, és már nem tudtak visszamenni érte (ez gyakori volt, ezt nevezzük kincsleletnek). Az újkori házépítő meg simán kilapátolta az agyaggal együtt. A másik verzió: Az újkori épület falába dugtak kincset, ekkor viszont modernebb edény kéne modernebb pénzekkel (a fallal egykorúnak kéne lennie legalább). Építőáldozatok szoktak lenni, a falban, vagy a küszöb alatt ásnak el bajelhárító edényt (benne vasszeg tartja távol a

gonosz erőket, vagy levágott körmök teszik ugyanezt). Szóval a második verzió tudatos, de az épülettel egykorú, az első véletlenek egybeesése. A maga háza, Jenő, nagyon új, az istálló sem lehet sokkal régebbi, úgyhogy itt valami rejtegetés jöhet szóba.

– Én már kínomban gondoltam mindent, még azt is, hogy Kőmíves Kelemen urnáját találtam meg, de aztán rájöttem, hogy akkoriban még nem volt kolumbáriumi temetés. Gondoltam arra is, hogy esetleg valamilyen középkori széfre bukkantam, de az se lehet, mert római a korsó, a mintája alapján. És persze, hogy nem tudtam magamban tartani, mit is találtam. Rozi néni, lassan kilencven éves, rá is kérdezett, akkor mondtam el. Állítólag ő tudja, hogy ez a Kleinék aránya lehet, és a Kelemen is onnan sejlett fel bennem, hogy a Kelemenék kancsójában van.

– Igen, és maga megvette a házat a Tóthéktól. Ezt már mondta, de mi köze ennek ahhoz, amiért én most eljöttem? Egyáltalán, hol van?

Jenő válaszként mutatta az utat az istálló, újabban Robi-lak felé. A nagy munkaasztalon állt egy festett cserépedény, körülötte csupa tisztaság. Boróka megnézte a köcsögöt, (tényleg köcsög volt, az elnevezés legeredetibb értelmében), kiborította a tartalmát az asztra, és vizsgálni kezdte. Kis idő múlva megszólalt:

– Jenő, magának nagy szerencséje van, olyan aranyat talált, amit bármikor eladhat. Régiek, az látszik, de nagyon sok korból, nagyon különböző értékűek, és régészeti értékről beszélek, nem a valamikori fizetőeszköz értékéről.

– Mondtam én, ugye, hogy ez a Kleinék aránya! – hangzott egy elég erős nénihang az ajtó felől.

– Jó napot kívánok, én vagyok a szomszédból a Rozi néni.

Boróka meglepetésében éppen csak egy hirtelen köszönésig jutott, de Rozi néni már folytatta is, kérni se kellett.

– Az úgy kezdődött, hogy a Kleinék a háború alatt először a boltot zárták be, aztán a házukból is el kellett menni. Most is az a kisbolt, ott a főutcán, akkor szatócsbolt volt, ők meg a házban laktak, amíg oda nem került a nyilas parancsnokság. Na, szép kis idők voltak azok! De a lényegre vissza. Mielőtt elindultak, összerakták a vagyonukat. Nem volt túl sok, nem tartoztak a gazdag zsidók közé, meg rendes emberek is voltak, a szegényének hitelbe is adtak mindent a boltból. Szóval, összerakták a Klein gyűjteményét, meg az asszony gyűrűjét, karkötőjét, és átadták a Kelemenéknek, megőrzésre, azzal, hogy ha hazajönnek, majd visszakapják. Na, hát nem jöttek haza. Kelemenék meg először csak rakosgatták, de őket meg kuláklisra tették, és kitelepítették még innen is, valahova a világ végére. Akkor rakhatták be a falba, a saját ibrikjükből, amikor még úgy nézett ki, hogy legalább itthon maradhatnak, de aztán mégsem. Szép nagy házuk volt, kiutalták Kövér elvtársnak, aki '56-ban disszidált. Jött a helyére Kapitány, egy rendőr, aki később elérte, hogy megvehette a házat. Egy nagy viharban a tetőre zuhant az öreg fenyő, innen az udvarból, összetört mindent, akkor építették az új elejét, amit Jenőke megvett a Tóthéktól. Hozzájuk meg úgy került, hogy a Tóthné volt a Kapitány rendőr lánya. Na, hát ennyi az arany története. Én már megyek is, csak ezt akartam elmondani. Isten áldja magukat – és elviharzott, korát megszégyenítő gyorsasággal.

Boróka állt, és hallgatott. Igaz, megszólalni nem is tudott volna Rozi néni hadarásától. Aztán, mikor elmúlt a szédülése, megpróbálta elmondani azt, amit ő látott, meg hallott az öreglányoktól és Jenőtől.

– Mariska feldobta a lehetőséget, hogy ez egy középkori széf lehetett, de mondtam neki, hogy nem, hiszen mégis, mikor építették volna az újkori épületbe? Jenő, a maga Kelemen urna ötlete már jobban hangzott volna, csak akkor miért nem hamvak vannak benne? Bözsike is bedobta, hogy nem is arany van benne, csak rézpenz lehet, mert Dózsa vitéz jobbágyai kuporgatták össze a felszabadulásukra a pénzt, de ezt azért vethettük el, mert a rézpenz és Dózsa valahogy korkeveredés volt. Keresgéltem én már elméletben minden lehetőséget,

mielőtt idejöttem, de azt láthattam, amire számítottam: valamilyen gyűjtemény került házilag kitalált titkos helyre.

Egy kis csönd állt be, amit Jenő nagyon gyorsan igyekezett megtörni.

– Ezek szerint nem is kincset találtam? Csak mindenféle aranyakat?

– Meg ezüstöket – pontosított már kicsit nyugodtabban Boróka. – Kincsek ezek is, csak nem olyan nagyon régiek, és éppen ezért nem olyan nagyon ritkák. De kincsek. Így meg, hogy a történetet is ismerjük, még értékesebbek. Tudja, hiszen már megtapasztalta: nem a kézzel-fogható arany az igazi érték, hanem az, amit elmond nekünk, a mai embernek.

– De akkor én most...

– Most azt tesz ezzel a sok érmével, amit csak akar. Még az ékszerekkel is.

– Bármit? – nézett hitetlenkedve Jenő.

– Bármit.

– Akkor vigye el, kedves Boróka, a múzeumba! Tegye meg nekem ezt a szívességet. Én azt is el akarom felejteni, hogy valamikor volt egy ilyen kalandom.

Boróka arcán némi mosoly futott át.

– Ha nem lesz kincse, megszabadul Rozi nénitől is, ha jól sejtem.

– Hát, iigen. Ez is benne van – vallotta be az izzadó homlokú vállalkozó. – Igyunk is egy áldomáskávét a sikeres üzletre!

– Köszönöm, Jenő. Rendben, igyunk egy kávét a nagy ijedtségre. Aztán megírom a papírt, összezsomagolom a cuccot, és elviszem a leleteit. Ha össze tudjuk állítani, valamibe beilleszteni, ki is állítjuk, de ezt ne vegye ígéretnek!

Míg Boróka azon törte a fejét, hogy oldja meg a nyakába vett gondot, Jenő nem győzött hálálkodni. Felrémlt előtte egy kép, amint Zia luxus várszállójában, egy különleges kiállításon, a központi tárlóban, egy matyóhímzéses terítőn áll a falban talált barna mázas tejesköcsög, körülötte a benne volt kincs, előtte pedig a tábla: „A lelet a Robi-lakból származik. Kizárólag Jenő tulajdona.

Ezért már igazán megérte egy igazi régészt riasztani.

Maszek

Tudta jól Boróka, hogy kissé elhamarkodottan ígért ő, Jenő szemében a régészek régésze. Mert rendben van, kiállítja. De vajon melyik tárlóba? Beteszi a középkorhoz, mert a pénzek egy része odatartozik? Vagy az újkor egy szomorúan jellemző mementójaként állítja ki? Egyáltalán, melyik múzeumba? Bármennyire is szeretne gömbölyű rajongója kedvében járni, nem kerülhet ki a „Jenő tulajdona” felirat. De megoldja: az ő dicsősége máshol lesz kézzel-fogható.

Az élet aztán innen ütött, onnan kopott. Jenci nem tudta, igaz, nem is akarta magában tartani az izgalmas események élményét, megírta a barátainak, mi is lett a vége Boróka látogatásának.

Zia, mint egy igazi álmodozó, rácsapott a lényegre: nála lesz kiállítva, mindenképpen. Ezzel még egy kis reklámot is csinálhat a szállodájának, meg mégis kultúra, hátha valamicske állami támogatást is lehetne szerezni. Majd a fiúk utánanéznek, pályáznak. Ő pedig döntött, és közölte:

– Nálam tényleg meg lehetne oldani. Emlékeztek, a régi vár régi pincéjében volt egy hely, amit sehogy nem tudtunk életre kelteni, a borospince már máshol volt, börtön meg nem lehet. De a börtön helyén egy kiállítás, az igen!

Beindult megint a közös gondolkodás. Mindenki a maga nézőpontja szerint mondta az ötleteket, hol jókat, hol butaságokat.

Boróka bízta: állítsa csak ki.

– Önálló vitrinbe kéne kirakni, ami lehetne akár a hónap műtárgya. A vitrin közepébe kerülne az edény, elé kirakva, meghatározva a pénzek. A háttérbe az ismert tulajok fényképét tehetné ki, alá a sorsukat bemutatva pár mondatban csak azt a rövid időszakot, míg náluk volt az edény, hogy került hozzájuk, és miért kellett továbbadniuk. A történet a megbontott fal fotójával érhetne véget. Kicsi, de meglepően tartalmas, sokoldalú, elgondolkodtató kiállítás lehetne.

– Jó, éppen abban a pompás várszállóban, amit épített Zia egy ásatás helyén – lelkesedett Mariska is. – Illetve, aminek az alapozásakor találtak Borókaék több kort is bemutató érdekességeket, és amit még az ásatás kezdetekor berendeztünk, olyan nagyon „szakszerűen”. Azért azt a matyó hímzést sajnálnám kidobni. A vendégkönyv alá nem tehetnénk majd?

– Dehogynem – helyeseltek a többiek, bár nem elég élénken, hogy az hihető legyen. Az egész kiállítás körül is elcsendesedtek a tervezetők. Jó, jó, van mit, meg van hol kiállítani, de azért valami szakértelem is kellene hozzá, különben akár matyó hímzés kerülhet a falra is.

Zia, mint szállodatulajdonos, meg ötletadó, bátorságát összeszedve rákérdezett:

– Boróka nem akarna esetleg munkahelyet változtatni?

– Változtatni? Mégis, hova menjek dolgozni? Az én életem a múzeum. Igaz, éppen most húzzák ki alólam, de máshoz nem értek, nem is akarok mást csinálni.

– Arra gondoltam, hogy nálam, esetleg. Bár tudományos állásunk nincs, régészként nem tudnám alkalmazni, de recepciós állásban, esetleg. Persze, nem portásként, csak névleg recepciós. Szóval, úgy gondoltam, hogy a mostani fizetéséért, meg csak nappal, és kifejezetten testhezálló munkával. Hogy berendezné a kiállítást, összeállítaná, még egy prospektust is szerkeszthetne hozzá, és szezonban amolyan kiscsoportos tárlatvezetés is a feladatai közé tartozna. Mi a véleménye? Ki ismerné jobban az egész történetet? Boróka volt az ásatásvezető, még az építkezés előtt, vannak fényképek is. Olyanok is, amiket én készítettem, meg talán a múzeumtól is ki lehetne kérni valamit. A vár, meg a templom története, ezzel az újabb aranylelettel. Na, mit szól hozzá? Lenne egy kis saját múzeuma, amit belátása szerint rendezne, igazgatna.

Boróka elgondolkodott az ajánlaton. Végül is miért ne? A múzeumát éppen kihúzzák alóla, a munkája már nem az, amit szeretett. Recepciós... Nem éppen a legjobb név. De igazi régészmuzeológus lenne, nem szólna bele senki, ő lehetne az egész kiállítás kitalálója, megoldója, kivitelezője.

De meddig lenne így? Ezt a kérdést fel is tette, és kielégítőnek találta a választ: szerződésben rögzítenének minden részletet. Feladatokat, jogokat, külön szezonra, és külön a vendégekben szűkösebb időszakra.

Megkönnyebbült sóhajtásként még annyit hozzábökött:

– És lehetnek szakértő teremőrök is?

– Ha nem kerül túl sokba. Azért ezt a kiadást a szállodában ki kell termelni.

– Nyugdíjas munkavállalókra gondoltam, ráadásul saját tanítványaim.

– Koszt, kvártély? Mariskáék jöhetnek!

Álltam az úton

Egy délután amolyan klubközép-összejövetelt szerveztek maguknak a HÖSZ-tagok. Hortenzia kifulladásra zuhant be a cukrászda ajtaján.

– Még jó, hogy ideértem – lihegte székre zuhantában.

– Nem szoktál elkésni, most is pontos voltál. Valami baj történt, hogy ilyen zaklatott vagy?

– Történt – válaszolt, kérdés nélkül belekezdve a mondókájába. – Álltam az úton, és csak az úttestet néztem... El is hoztam...

Az úgy kezdődött, hogy baráti csevegést folytattunk, amikor a legnagyobb vihanc kellős közepén elindultam a tejészhez. Még idejében, hogy az italomat haza tudjam vinni, és kényelmesen indulhassak ide is. Közben természetesen megvettem a mindennapi reggelinek és vacsorának valókat a gyógyszerárban.

A vihanc utóhatásaként magamban vigyorogva, külsőleg csupán vidámnak látszva, egy szatyor tejjel és fél szatyor boggyóval döcögtem hazafelé, egyre furcsább „tánclépésekben”. Egyik lábam kánkánt akart járni, csak úgy, magától. Közben a kezem is megunta az állandó egyszínűséget, úgy döntött, inkább kékül.

Így jutottam el addig a pontig (a járdán), hogy a táncos lábam megunta a működését. Tudom én, hogy ennek oka van, nem is akármilyen: anatómiai feltételei megvannak sámánságomnak.

– Minek van anatómiai oka? – kérdezte hitetlenül és hihetetlenül udvariatlanul Ervin.

– Köszönöm kérdését. A sámánságomnak van anatómiai oka: van néhány felesleges csontom. A többire már nem tartok igényt, nem akarok pályamódosítani, nagyon jó nekem ez a nyuggerklub.

Visszatérve a történetre, az említett feltételek megteremtődése folytán most álltam az úton, és csak az úttestet néztem. Vágyakozva. Hogy le tudjak már lépni. Onnan is, de leginkább a járdáról. Akkor ugyanis két eset lehetséges: vagy elüt egy autó, vagy újra tudok járni. De legalább mindkét lábamon állni. Jut eszembe: Jenő, magával ellentétben én nem lennék jó vállalkozás sem. Egy lábon álló már eleve arra van kárhóztatva, hogy ne tudjon előre haladni. Igaz, visszafelé sem.

Amíg ott álltam az úton, lila kezemben egy szatyor tejjel és fél szatyor boggyóval, elhatároztam: igen, hallgatok az okos szóra. Megírom. Nem a pitypangot, hanem a filozófiai tanulmányomat a ruhásszekrény anyagi rejtelseiről. Nektek. Hogy ma ide el is tudjam hozni. Elvégre miről is elmélkedne az ember lánya, ha nem a legfontosabb, világrengető dologokról?

Szóval, először a ruhásszekrény előtt álltam, és a ruhákat néztem. Mert nekem nincs egy rongyom se! Van ott minden, szépen, sorba akasztgatva, de ugyan mit lehet felvenni ilyen fontos alkalomkor?

Hogy milyen alkalom? Hát ez. Hogy nem egészen világos? Jó, akkor kezdjük az elején. Nyugalom, uraim, annyira nem az elején, hogy megszülettem. Hétfő lévén az ember lánya bevásárol. Hol valakivel, hol valamit, de bevásárol. Hétfő délután lévén az ember lánya meglátogatja a tejeskocsit. Szinte házhoz jön, igazi, tehát szarmazó tejjel. Semmi lombik, semmi mesterséges, semmi hő, csak maga a fehér nedű. Olyan, ami megfelelő ideig tartó és megfelelően mérsékelt hőkezelésre édesdeden megalszik.

Na, ennek a nedűnek kell megadni a megfelelő tiszteletet, amit az ember lánya ruházatában is kifejez. Ennek érdekében pedig odaáll a ruhásszekrénye elé, és válogatni kezd.

Először a kosztümöket löki félre. Az, ugye, túlóltözés, mégsem szabad megsérteni a másikat ilyesmivel. Mert a másik, a Tej, úgy adja magát, ahogy megszületett, tisztán, még mosatlanul.

Kosztüm kizárva. Meg amúgy is, csak kora délután van, utcára megyek, nem bálba. A klubba is csak jóval később. Jöttek a szoknyák. Ez túl egyenes, az túl lezser, amaz sötét, vagy éppen nagymintás, kockás, rövid, hosszú, nem praktikus.

Maradnak a nadrágok. De melyik? Fehér? Na, ne! Ekkora fenékre? A fekete se jó, azt színházba veszem fel. Magam előtt leszek túlóltözött. Akkor a szürkét? Jó, de milyen pólóval? A rozsdabarna már kétszer is volt rajtam, unom. A sötétkék meg meleg. Marad a halványzöld.

Előszedem, nézegetem, ez talán jó lesz. Igen, de hogyan tovább? Mert a tejhez, mint természetes anyaghoz, kitűnő színt választottam. Arról nem is beszélve, hogy legalább egy kicsit otthon érezheti magát. Mert honnan is jött? A tej a tehénből. Az nem zöld, persze, de a tehén csak egy átmeneti állomás. A tej fehérsége a fű zöltségéből alakul ki, tehát eredetileg a zöld volt az alapszíne. A fűzöld. Maga az élet.

Megdicsértem magam az okos és szívhez szóló választásért. Már csak valami pólót kellett keresni. És ha már vissza a drága anyatermészethez, ami, mint tudjuk, egyre drágább, de ez másik elmefuttatás tárgya lenne, hát nézzünk valami tehencuccot.

Természetesen nemzetit. Magyar tarkát. Nem is mindenféle uniós, meg Unión kívüli hegyi teheneket, hanem igazi magyar marhákat. Akiket ki lehet hajtani, ridegen lehet tartani, akik megoldják a maguk gondját, akikre akkor is lehet számítani, amikor másokra már nem.

Mert igazi fejőstehenek. Akik lehajtott fejjel tűrik, hogy elvegyék tőlük az egyetlen kincset, a tejet.

Az ő tiszteletükre kiválasztottam egy barna mintás pólómat.

Ha már nemzeti megbecsülés, meg alkalomhoz illő öltözék, hát legyen magyar tarka.

Hazafelé menet, ahogy álltam az úton, és vártam, hogy jobbra forduljon a sorsom, azon elmélkedtem, miért is vettem elő éppen azt a ruhát. Mire végig gondoltam az egészet, elindultam. Előre. Szépen, lassan, komótosan. Biztonságosan.

Mint egy magyar tarka.

– De ha ez nem most volt, mert le tudtad írni, meg át is tudtál öltözni, akkor miért estél be olyan kifulladásra? – érdeklődött hatalmas csodálkozó szemekkel Bözsike.

– Azért, mert amikor leírtam, kinyomtattam, még mindig volt időm kényelmesen ideérni. Csakhogy megint álltam az úton.

– Hortenzia, drága, megint a lába? Miért nem hívott, elugrottunk volna Robival.

– Nem, most nem a lábam. Egyszerűen nem tudtam átmenni az úttesten. Hol jobbról löktek volna fel, hol balról kiabáltak rám. A zebránál. Hiába, magyarok vagyunk, mit is várhatunk – magunktól?

Katonásan

Ervint ledöntötte a lábáról az influenza. Hiába, még a legerősebb katonának is van ellenése, egy nyugdíjas hadmérnöknek meg akár több is. Még olyan is előfordul, hogy önmaga a legnagyobb ellenség, különösen, ha még hipochonder is az erősebb nem képviselője.

Természetesen idejében bejelentette öreg barátainak.

– Eldézést kérek biddekkitől, de deb tudok részt beddi a találkozódn. Deb akarok sekkit begfertőzdi.

Barátai sajnálkoztak, éppen annyit, amennyit Ervin elvárt tőlük – vagyis jóval többet, mint amennyit a helyzet megkívánt, de meggyógyítani nem tudták. Viszont mindenki segíteni akart.

Első látogató ugyan ki lehetett volna, mint Jenő? Ő aztán felpakolt, kosarakkal szatyrokkal jelent meg az ajtóban.

– Na, te nagybeteg, ettől biztosan meg fogsz gyógyulni – és kezdte kirámolni az erősítésre szánt ételeket.

A kosárból előkerült a jó vastag szalonna, amit a szomszéd küldött. Hozzá Jenci saját készítésű füstölt kolbásza, hagyományosan, méteresre töltött szál. A kolbászhoz, szalonnához kell egy jó kenyér, amit Boriska sütött, kifejezetten a beteg számára. Meg egy kis méz, a méhész szomszédától.

A szatyrokból egymás után jöttek elő a dobozok, csodaszerekkel, gyógyfüvekkel, keverékekkel.

– Hortenzia szerint kiváló ilyenkor ez keverék – mutatott egy hatalmas zacskóra. – Vett hozzá gyömbért is, azt csak bele kell reszelned. Itt van a citrom is hozzá, fóliában, hogy meleg maradjon. Igazi, házi húsleves, sok zöldséggel, meg egy jó nagy darab marhahússal. Itt van ebben a kis dobozban a frissen reszelt torma is.

A másik batyuból hatalmas befőttesüveget emelt ki a fuvaros.

– Bözsike küldi. Azért van alul.

Az utolsó szatyor volt a legizgalmasabb, azon messziről is látszott, hogy üveget rejt, nem is egyet. Jenő, ismerve barátját, kicsit gonoszkodott.

– Annuska küldi ezeket az üvegeket – pakolt egymás után az asztalra csipkelekvárt, narancsdzsemet, mindenféle csodafüvekből készült szörpöket, végül pedig a pogácsákat, amiket valamilyen csoda folytán a végére hagyott.

Ervin örült is, nem is. Annak nagyon örült, hogy a barátai gondoltak rá, küldtek minden csodagyógyszert. Annak is örült, hogy összefogott a csapat, hiszen Jenci személyesen hozta el mindenki ajándékát, amit azért meg is kellett szervezni. Ebben Jenőt látta főnöknek, hiszen hozzá kellett alkalmazkodni.

Csak Mariska nem küldött semmit. Igaz, tőle sokszor menekült, de csak a rózsaszín mániája, meg a nagy hangja miatt. De akármilyen szőke is, azért nem kellett volna kimaradnia a gyógyulást kívánók közül. Még telefonon se kereste, még egy árva üzenetet se küldött. Ervint nagyon bántotta, vagy legalábbis a hiúságát sértette, hogy van, akinél még ennyit se számít.

Jó, hogy Jenci nem volt éppen beszédes hangulatában, hamar elköszönt barátjától.

– Mindent kiraktam? Hortenzia gyógyfüvei, igen. Annuskától a húsleves. Hol a torma? Jó, az is megvan, bekeveredett Annuska lekvárjai közé. Itt a szalonna, a kolbász, a méz. Rendben, akkor semmi nem maradt nálam. Hát csak gyógyulgass!

Ervin elrámolt mindent a helyére, mégsem volt maradéktalanul boldog. Hol maradt Mariska? Meg nem sértődhetett, hiszen semmi olyat nem mondott. Csak nem beteg ő is? De nem lehet, akkor Jenő mondta volna. Jenő pedig diszkréten hallgatott, tehát Mariskát egyszerűen csak nem érdekli, mi is lehet vele.

Duzzogott az obsitos még akkor is, amikor megszólalt a csengő.

– Ki a fene az ilyenkor? És miért nyomja ilyen erőszakosan a csengőt? Hát nem tudja, hogy beteg vagyok?

Mérgesen ment az ajtóhoz. A meglepetéstől szinte hanyatt esett. Vagy a vendégétől? Mariska rohanta le, de olyan vehemenciával, hogy bármilyen erős és bátor legyen egy katona, még Ervin is összehúzta magát.

– Jó napot, beengedne?

Választ se várva csörtetett egyenesen a szoba felé.

– Hoztam egy kis ezt-azt. Látom, a többiek már jártak itt, ők is hoztak egy kis ezt-azt, de szerintem ezek csak amolyan vacakságok, én hozom az igazi gyógyszereket. Na, figyeljen, mert összekeveri a végén.

Egy lélegzetvételnyi szünetet tartott, amíg kinyitotta a táskáját. Ezt használta ki Ervin.

– Csókolob, Bariska. Örülök, hogy látob. Deb fél a baciktól? Foglaljon helyet.

– Nem foglalok, nem azért jöttem. Figyeljen, itt a fahéj, a szegfűszeg, meg még néhány gyógyfűszer. Óvatosan az adagolással, mert mindent elront!

– Ezeket kell megenni? – rémüldözött Ervin.

– Dehogy megenni! Ebbe beletenni – vett elő egy, kettő, három, négy félliteres borosüveget a táska mélyéből. – Csak egy üveget egyszerre. Nem meginni, felforralni a fűszerekkel, aztán ágyba bújni, jól kiizzadni. Ezt este, meg délben. Reggelire meg itt van ez, ebből csak egy kupicányit, fertőtlenítőnek. Igazi házi törköly – került elő egy literes üveg, tele pálinkával. – Aztán kúrálja magát rendesen, mert ellenőrizni fogom, itt leszek kétnaponként.

Ervin elnevette magát.

– Most meg mit nevet? Olyan vicces, hogy magára nézek, gyógyul-e?

– Deb, de haraguggyod, csak most épped olyad, bitt az egyik katodáb édesannya volt.

– Miért, ő milyen volt?

Ervin beparancsolta vendégét a szobába, leültek az asztal mellé – egy-egy kupica gyógy-pálinkával, és elmondta, hogy is volt fiatal hadnagy korában.

Nem volt ugyan semmiféle ide vonatkozó előírás, de a parancsnok is ember, így kialakult a honvédségnél a szokás: általában karácsonykor a családostok, szilveszterkor az egyedülállók lehettek otthon. Vonatkozott ez tisztokra is, kiskatonákra is. Ervin karácsony szent napján volt ügyeletes. Békés, csendes, nyugodt napra számított, éppen az ünnepre való tekintettel. Hamar kiderült: alaposan elszámította magát.

Akármilyen emberséges is legyen egy parancsnok a műszaki alakulatnál, nem mindenki mehet haza, még ha helyben lakik is. Ezt a nem-hazamenetelt pedig nem minden anyuka tudta elviselni. A katonás anyukák pedig jobban tudtak parancsolni, mint a legmordabb ezredes, amit az éppen ügyeletes Ervinnek jelentett komoly kihívást.

Megjelent a kapunál – az üti-iroda előtt – egy asszony, amolyan félig vidékiesen, félig városiasan öltözött, hatalmas kosárral a kezében. A kosarat jól meg is töltötte, de csak sejteni lehetett, hogy mindenféle finomságokkal, mert az egész csomagot akkurátusan betakarta, hófehér konyharuhával. Az iroda ablakánál ellentmondást nem tűrő tekintettel szinte kiparancsolta Ervint.

– Mégis, mit képzelnék itt maguk? Hát nincs egy cseppnyi emberség sem a lelkükben, hogy nem engedik haza a gyereket? Készülődik az egész család, az ünnep meg akkor igazán ünnep, ha együtt van mindenki. Különösen a gyerekek kell ilyenkor otthon lenni. Hát ezért főztem én egész nap? Hát ezért sütöttem én egész nap? Hát ezért futkostam egész héten, álltam sorba a piacon, a halasnál, a csirkésnél? Hát ezért lett forrázott tollszaga az egész lakásnak? Hát ezért dolgoztam én látástól vakulásig? Mit gondolnak, mégis miért gürizik egy anya, ha nem azért, hogy a gyereke végre valami jót is ehessen?

És mondta, mondta, lélegzetvételnymi szünet nélkül. Csodálkozott is Ervin, hogy lehet ennyit veszekedni egyszuszra. De minden szusz kifogy egyszer. Ezt az egyszert használta ki a csodálkozó (akkor még csak) hadnagy.

– Egy pillanat – ugrott be az irodába, a telefonhoz.

– Mégis, fiatalember, hogy mer engem itt hagyni, amikor magához beszélek? Minek néz engem? Azt hiszi, hogy ezt megcsinálhatja velem, mert én csak egy egyszerű...

Eddig jutott, aztán a szava is elakadt. Meglátta a fiát a kapu felé szaladni. Ervin pedig, némi kárörömmel a hangjában, csak ennyit mondott:

– Parancsot kapott a honvéd, hogy azonnal jelentkezzen nálam. Ez itt a honvédség, kérem, itt nem lehet cirksuzolni!

A fiú, leérkezve az ügyeleteshez, azt se tudta, mit csináljon. Örüljön, vagy bosszankodjon, a mama nyakába ugorjon, vagy szabályosan jelentkezzen? Biztosra ment: jelentkezett.

– Fogja magát, üljön le valahol a kerítésnél, és egye meg gyorsan azt a halászlét. Ha megette, futólépésben indul vissza!

– Értettem.

A katonatiszt is emberből van, kicsit visszaemberült hangon figyelmeztette a katonát a szálkákra, meg az óvatosságra. Nem kell olyan nagyon gyorsan enni. Jut idő a bejglire is.

A történetet elmesélve Mariskával együtt nagyot nevettek.

– Da, Bariska is ilyed határozott, bitt az az asszogy volt. Begígéreb, betartob az utasításait.

– Csak hagyjam nyugodtan, értem. Megyek is, maga meg gyógyuljon gyorsan, hogy ezt a történetet mielőbb elmondhassa a többieknek is.

Ervin pedig mindent meg is tett a gyógyulása érdekében. Egy kis pálinka, egy kis kolbász, egy kis szalonna hagymával, de az a jó fűszeres forraltbor, meg a jó fűszeres tea lett az igazi gyógszere.

Vagy az, hogy elmondhatja a történetet – mire-kire is emlékeztette Mariska?

Mert mi, nők

Hortenzia talán a legkevésbé internetező, egyik délután mégis szinte berobbant egy társas csivitelésbe.

– Lányok, az áruházban lehet kapni Életünk Szatyrát! Kicsi és nagyon széles, erős, belefér két-szoba-hall! Fekete, piros, málnaszín, zöld – minden színben.

Annuska azonnal válaszolt, a maga száraz módján.

– Szeretem a humorodat.

Hortenziát nem olyan fából faragták, hogy az első szóra megsértődjön, inkább néhány perc türelmet kért. Fogta a fényképezős telefonját, kiment a konyhába, és a még csak félig kipakolt szatyrot – vagy inkább Szatyrot – lefényképezte. Benne maradt az ecetes flakon, a nagytáblás csoki, a kenyér, meg egy görögdinnye. Nagyon gyorsan fel is tette a képet, hogy lássák a többiek, miért is Élete Szatyra.

– Látom te már be is szerezted. Vevő vagyok, megyek egy málnáért – örömködött Mariska. Bözsike se maradhatott ki a közös boldogságból.

– Nekem is ott a helyem.

– És hogy tetszik a mienk? Ez is örök darab – jelentkezett be Jenő, Robi ülések fölötti, hálós csomagtartójának képével.

– Nem elég széles. Az enyémben az a csuda, hogy még egy görögdinnye is beleférne, Robi hálójából meg kigurulna.

– Ez az, ami nélkül lehet, de nem érdemes élni – mosolygott képileg is Mariska.

– Csak az hiányzik, aki megpakolva haza cipeli – kajánkodott Ervin. – Én szívesen viszem, hol egyiküknek, hol másikuknak, egy kávémeghívásért cserébe.

– Volna esze! És ereje is? Gondolja csak meg, egyszerre volna benne egy fél kilós kenyér, egy liter tej, egy kiló liszt, ugyanannyi só, két üveg ásványvíz, természetesen kétliteres, úgy fajlagosan olcsóbb, kerülne bele egy bontottcsirkebontottcsirke, egy mirelit spenót, egy doboz eper, még a késői fajtából, fél kiló paradicsom, ugyanannyi paprika, néhány szem hagyma, na meg egy kisebb görögdinnye.

– Ne vicceljen már, Hortenzia, ennyit maga se vinne haza egyszerre.

– Egy kávéért ennyit elvárhatnék, nem? Két részletben kávé nélkül nekem is menne, akkor még tennék hozzá valami kis nasit is.

Jenő nem állhatta meg, bele kellett szólnia.

– Eddig miért nem szóltak? Összeírhatnék, kinek mi kell, mi meg Robival hazaszállítanánk. Akkor talán még az ő hálóját is elfogadnák.

Ezen mindenki fellelkesült, de azért a sofőrök gyöngyének tudomására hozták, hogy azért nem olyan egyszerű a dolog. Mert a nagybevásárlás, az igen, azt össze is lehetne hangolni, havonta egyszer bevásárló turizmust lehetne szervezni, de a dinnye meg a tej azért napi szükséglet.

– Álmaink szatyra nekünk naponta kell. Hol ezért, hol azért.

– És hol van ez az álom?

– Itt, mellettünk!

– De hölgyeim, én...

– Ha tudnátok, mennyi érdekes, izgalmas dolgot vesz észre az ember ilyen szatyrorral! Jenci, maga ezt nem értheti.

– Ühüm, férfiből van, fogalma nincs róla.

– De miről? Önök értik egymást?

– Természetesen. Mert mi nők, félszavakból is megértjük egymást.

Félpanzió

Jenő riasztotta a csapatot: most, azonnal, és mindenki jöjjön a cukiba! A többiek hirtelen még meglepődni se tudtak, kapták magukat, és ki hogyan volt, úgy indult a találkozóra. Mi baj lehet, hogy ilyen hirtelen, és mindenkinek menni kell?

Szinte egyszerre futottak be, így egyszerre lepődhettek meg: Jenő ült egy asztalnál – az ő asztaluknál – mindenkinek előkészítve a kistányér, a kedvenc sütemény.

– Jencike, mi ütött magába? – tette fel nyíltan a kérdést Mariska. – Olyan hirtelen kaptam össze magam, hogy még a cipőmet se vettem fel, nézze, a sárga papucsomban jöttem.

– Engem is nagyon megijesztett – lihegett Bözsike. – Csak nincs valami baj?

Annuska csak csendesen várakozott, ő sem tudta hova tenni ezt a nagy készülődést. Hortenzia Sejthetett valamit, arról mindenképpen, hogy baj nem történt, mert akkor nincs ez a nagy vendéglátás. Ervint meg kellett várniuk, addig Jenő egy árva szóval nem volt hajlandó elárulni, mi is ez az ünnepélyes gyülekező. Az obsitos nem tagadta meg magát, ő valamilyen megjegyzés nélkül már be se lép egy terembe.

– Már megint mit kell megoldani helyetted? Ne aggódj, már itt az eszed is, megérkeztem.

– Tényleg meg kellene oldani egy nagy gondot. Csakhogy kötve hiszem, hogy ehhez éppen te fogsz kelleni.

A visszavágás után ünnepélyes képet vágott, már amennyire golyófeje ünnepélyessé tudta tenni az eleve csodálkozó tekintetét, hasának rengése kíséretében felállt, és komoly szónoklatba kezdett.

– Azért hívtam ide klubunk törzsgárdáját, mert bejelentésem van.

Hatásszünetet tartott, de hiába, senki nem kiabált, éljenzett, halljukolt, csak néztek kíváncsian.

– Szóval, bejelentésem van. Előtte azért az előzményekről is szólnék. Mint tudják, hölgyeim és Ervin, vidéki életem egyik esti tevékenysége a rejtvényfejtés. Ervin, ne szólj közbe, tudom, te csodálkozol, de akkor is szeretek rejtvényeket fejteni, nem úgy, mint te, ellustult agyú obsitos. Na tehát. Sokáig nem is küldtem be a megfejtéseket, csak a magam szórakoztatására töltöttem ezzel az időt, de egy ideje csak rávettem magam.

– Miért? Az ingyen van?

– Igen, az ingyen van. Ahogy a nyereményt is megkapja a szorgalmas rejtvényfejtő.

– Persze. Csak azt nem mondd, hogy nyertél. Legfeljebb valami árubemutató nyuggerhülyítő kirázolásra.

– Ami azt illeti, valóban nyertem. És valóban olyan kirándulás-félét. Ezért is kértem, hogy jöjjenek el a hölgyek, meg te, Ervin.

– Jaj, de jó, gratulálunk! Akkor most ünnepelni jöttünk össze? – vágta egymás szavába a barátnők.

– Nem egészen, persze, ünnepelni is. Meghívtam mindenkit egy szelet sütire, de ez nem a nyeremény része, ez csak az én örömöm. A nyereményem, mint mondtam az előbb, nem készpénz, hanem egy nyaralás. Vagyis egy kétéjszakás kikapcsolódás egy jó nevű, de nem luxus szállodában, két személy részére.

Csupa izgalom lett a társaság. Legkézenfekvőbbnek az látszott, hogy Ervint viszi magával Jenő. Csak akkor miért hívott össze mindenkit? Hortenzia fel is tette ezt a kellemetlen kérdést, amire nem várt választ kaptak.

– Arra gondoltam, hogy elmehetnénk mindannyian. Ha két embernek kifizetik az ottlétet, félpanzióval, akkor miért ne mehetnénk hatan, négy árából?

– De hogyan? Ketten mennek ingyen, négyen meg pénzért. Ki lenne a kedvezményezettje?

– Most mondom, hogy hatan négy áráért. Vagyis lefoglaljuk a szállodai szobákat, az enyémet egy oldalkocsival, meg a másik kettőt, aminek az árát elosztjuk. Mindenki fizetné az egy hatod részt. Megkérdeztem, lehetséges is. Sőt! Azt mondták, hogy ha nem hétvégi szállást

kérünk, nyugdíjas kedvezményt is igénybe lehet venni, akkor eggyel több napot tölthetnénk ott.

Így már mindenkinek tetszett az ötlet. Jenő ment, szervezkedett, intézkedett, és amikor eljött a várva várt reggel, Robi körbejárta a várost, mindenkit a lakásánál szedett fel. Lehetett bármekkora a csomag, most az se számított egy öltést sem, elfértek a trolikofferok.

A szállodába érkezés maga volt a csoda – számukra. Udvarias köszönés, köszöntés egy pohár borral (Mariska önfeláldozta magát, Jenőnek még úgyis vezetni kell), a szobák meg elmondhatatlanul tetszettek.

– Jé, ez ilyen kártyamutogatós zár – nézett nagyot Bözsike, aki minden technikai tudásának igénybe vételével is nehezen birkózott meg az ajtó kinyitásával. Hortenzia, a szobatársa viszont azonnal a fürdőszobát vette szemügyre. Volt törölköző, kéztörölő, lábtörölő, szappan, és ami a legfontosabb: hajszárító is.

– Törölköző is van? Erre nem is számítottam – csodálkozott Bözsike.

– Pedig te minden évben valamilyik jó szállodában töltesz egy hetet – vetette oda Hortenzia, nem kis éllel. – Már minden tisztességes helyen jár a szobához, amikor utoljára voltam túrázni, még a panzióban is be volt készítve. És légy szíves, ne csodálkozz el azon se, hogy naponta takarítanak, mert úgy kell.

A másik szoba lakói is örülhettek: Mariskának volt felszerelt minibár, Annuska viszont azonnal le akarta zárni, mondván: túl sokba fog kerülni egy ásványvíz. Végül azért sikerült megállapodniuk abban, hogy minden minibár-fogyasztást Mariska áll.

Jenő és Ervin már ennél is komolyabb bajjal találkozott: Ervinnek kevés volt a vállfa, Jenőtől is elkunyerálta, egyetlen darab kivételével. Természetesen nem tetszett a szappan, a takaró színe, a párna vastagsága.

– Tudom, hogy csak engem akarsz cukkolni – vigyorgott büszkén a vendéglátó Jenő, – de akkor sem veszed el a jókedvedet. Majd meglátod, az étteremben milyen csodákat kapunk! És annyit eszünk, amennyi belénk fér.

– Igen, ez a svédasztal lényege.

– Na, látod, hogy nem is tudod, mert ez nem svédasztal, hanem büfé. Mert itt le lehet ülni az asztalhoz.

– Te bölcs, te! Hát ezt meg honnan veszed?

– Igenis, tanultam. Mégsem jöhettem el úgy, hogy ne ismerjem a társasági illemet, vettem egy könyvet. Azt hiszem, karácsonyi ajándékként megkapod tőlem. Na, nem azt a kötetet, hanem egy újat. Elvégre én nem vagyok olyan, aki a már kiolvasottat adja tovább. Különben is, kell ez még nekem később is.

Mire kicsomagoltak, minden szobában helyre állt a rend, a békesség. Igaz, elérkezett a vacsora ideje is. A gyomruk volt az első, ami ezt jelezte. Jenő, mint vendéglátó kopogtatott be az öreglányok szobáiba is, hogy együtt mehessenek az étterembe. Még nem tudták, hogyan és miképpen helyezkednek el, hányan ülhetnek egy asztalhoz, de biztos, ami biztos, előre elrendezkedtek.

– Szerintem úgy lesz a legjobb, ha négyen férnénk el egy asztalnál, hogy csak hárman-hárman ülnénk, egymáshoz minél közelebb – kezdte parancsnokként az elosztást az obsitos. Bözsike azonnal izgatott lett:

– De akkor kit vesznek magukhoz, fiúk?

– Szerintem az lenne a helyes, ha két hölgy mellé ülne valamilyikünk, így lenne mindkét asztalnál egy férfi is – fitogtatta illemtudását Jenci.

Az étterembe érkezve minden gondjuk megszűnt. Volt négyszemélyes, hatszemélyes, de még nyolcszemélyes asztal is. Az ülésrend meg már igazán nem számított, csak a látszatra kellett adni.

Gyorsan lepakoltak mindent a székekre. Mariska a lila stólát, Annuska az ezüstcsatos neszesszert, Bözsike a sárga ridikült. Ervin az autóstáskájától nem vált meg, de erre az útra

ráfityegtetett egy műanyag kisbuszt, Jenő pedig büszkén igazította el rézveretes szütyőjét. Elvégre ő, a régészkinccsek megtalálója, már csak nem adja alább! Még akkor sem, ha csak egy koppintott műanyag is az a csodalelet.

Mikor végre elrendezték soraikat, illetve székeiket, megindultak a nagy tálalóasztal felé. Ki-ki a maga módján, szégyenlősen, vagy falánkan, finnyásan, vagy óvatosan, merészen, vagy mértéktartón válogattak a lehetőségek közül. Pakoltak ezt is, azt is, míg Hortenzia nem figyelmeztette őket, hogy inkább menjenek vissza másodszor, akár harmadszor is, de ne púpozzanak mindent egy tányérra egyszerre.

Ültek az asztalnál, ettek, ahogy csak tudtak, leginkább faltak, tömték magukba a szebbnél is jobb ételeket. Annuska egy idő után úgy érezte, talán nem kellene még azt a harcsapaprikást is megenni, de ha már kivitte, önfeláldozva magát az illem oltáránál, belapátolta az egészet. Bözsike csak csendesen ült, jobbra-balra lesegetett, ki mit eszik, hogy eszi, mennyit eszik, és utánozta a látottakat. Bajban a csirkecombbal volt, de másokat látva ő is felbátorodott és harapta-cincálta, mint egy kiskutya. Mariska egyfolytában csacsogott, talán azért, hogy ne vegyék észre, ő már negyedszer fordul, most éppen vadással. Hortenzia mértékkel, éppen csak a negyedik sonkatekerccset ette – két kaszinótozás után, és azt sajnálta, hogy a svédgombát már nem kóstolhatja meg. Jenő sült húst evett, meg nyúlpaprikást előételként, és kacsingatott a sztrapacska felé. Ervin már alig szuszogott, ő katonásan végigevett mindent, amiről csak sejtette, mi is lehet, mikor hősiesen nekiindult.

- Hozok még abból a kacsasültből, meg a dinsztelt káposztából.
- Ne butáskodjon már, hát majd szétpukkad, annyit evett.
- Nem számít, ezt még akkor is megeszem. Ki van fizetve, benne van a szoba árában, nem hagyom ott!

A vasalás nehézségei

Lakótelepi, amolyan szabvány lakásban vasaláshoz készülődik Annuska. Magyar építőmunkások, jó magyar módra készítették a konyhai burkolatot: a Balaton hullámai még a legnagyobb viharban sem közelítik meg a konyhakő „egyenességét”. De ez csak apróság, negyven év alatt meg lehetett szokni.

Mi kell a vasaláshoz a frissen mosott ruhán kívül? Természetesen egy vasalódeszka, jó magyar gyártmány, és egy vasaló. Jobb esetben német névre hallgató kínai import.

A vasalódeszkát úgy készítették, hogy kis lakásban is el lehessen helyezni. Ha nem használják, össze lehessen csukni. Használat előtt egyszerűen csak ki kell nyitni, és már áll is stabilan.

Egyre divatosabb a „mindent természetes anyagból” jelszó, hát Annuska is favázás deszkát vásárolt. Csakhogy ennek szétnyitásához jó, ha van kéznél egy férfi segítség. Ha mégsem találna a közelben egy díjbirkózót, minden erejét összeszedve két keze mellé két lábát is igénybe veheti. Ez is apróság, meg lehet tanulni. Ervint mégsem rángathatja minden vasaláskor.

Ha már áll a vasalódeszka, alig akad néhány aprócska gond. Meg kell keresni azt a helyet, ahol a legkevésbé billeg, de nem árt, ha valamivel még alá is támasztjuk egyik-másik lábát. Erre kitűnő ötlet a pillanatragasztó. A szupererős. Ezzel egy kis fadarabot könnyen a deszka lába alá lehet rögzíteni. Biztosan jó lesz, a reklámban a szék a plafonon marad! Annuskának pedig csak egy lábkiegyenlítéshez szolgál.

Igaz, ha legközelebb újra vasalni kell, vagy bejelöli – elvégre okos asszony –, hová is igazította munkaasztalát, de ha ezt felelőtlenségből vagy figyelmetlenségből elmulasztaná, akkor sincs baj. A pillanatragasztóra enged egy kis forró vizet, és a véglegesen rögzített fadarab, vagy dugószelet már le is esett. Apróság, csak rá kell jönni, mi is a biztos ebben a ragasztóban.

Ha már minden a helyén áll, és nem mozog a föld, előveheti a modern, bár egyáltalán nem új vasalót.

– Furcsa, mintha kissé rázna. Valami hiba lenne?

Nem ismerve az elektromos berendezéseket, a találékony háziasszony megnézi jobbról is, balról is, de még az üres víztartályt is, de semmit sem lát, így dolgozik tovább. – Ez szikrázik! – rémült meg, amikor szikra csapott ki a masinából, de már abba is hagyta a munkát.

– Keresni kell valakit, aki segíteni tudna, aki megjavítaná. Hiszen ez az egyetlen vasalóm. Ilyen munkát már szinte senki sem vállal, hiszen csak apróság, ha jól látom, a vezeték égett szét.

Arra jutott, hogy mégiscsak Ervint kellene megkeresni. De ilyen apróságért mégsem illik zavarni, hát letett róla.

A szegény Annuska elgondolkodott az élet apró bajain. Ha a vasalódeszkával tudott mit kezdeni, ha a hepehupás lakásban eddig mindent meg tudott oldani, okozhat neki gondot egy vasaló? Majd ő szétszereli, megjavítja, kicseréli az elégett vezetéket. Úgy, ahogy tudja. Hiszen ez is csak apróság...

Az Éj Királynője

Az egyik összejövetelre Bözsike önmagát meghazudtoló sebességgel robogott be. Kipirult, és ami nála még ennél is szokatlanabb: valami furcsa, csibészes mosoly bujkált a tekintetében.

– Hű, de jó kedve van valakinek – fogadták őt meglepett barátai.

– Igen, kicsit talán jobb a kedvem, mint máskor, de volna egy kérdésem, ami nem hagy nyugodtan tegnap óta. Szerintetek iccai rendkívüli műsorozásért mennyi pénzt kérhetek? Mert ollyan, vagy inkább oljjjjjjjjan művészi élményben volt része mindenkinek a környezetben, hogy csak ihaj! Énekeltem. Hangosan. Ráadásul koloratúrszopránba mentem át. Én.

– Igaz, ami igaz, eddig nem hallottuk vígan nótázni – társult az örömködésbe Jenő.

– Persze, maguk még nem ismernek igazán. Akár hiszik, akár nem, voltam én is fiatal, a fiatalság minden vidámságával együtt. Sőt! Volt idő, amikor énekeltem, volt, amikor még ajánlatot is kaptam némi hangképzés korrepetálásra. Volt. Utoljára úgy 25 év tömény nikotinnal ezelőtt. Akkor éppen aszonta Laci bácsi, hogy sanzonokra irányítgatna, de egy kottadislexiással nem tudott mit kezdeni. Nem volt szép tőle, elvégre a népköltészek sem végeztek költőiskolát, és nem szereztek műelemzésből, meg rímfaragásból diplomát, de Laci bácsi már csak olyan volt, hogy megkövetelte az alapokat. Még az altostól is.

Csak úgy dőlt a szóáradat Bözsikéből. Az azóta eltelt bő 30 év a hangszálait kissé túl-erősítette, vagyis jól megvastagodtak, keményedtek, merevedtek. A hörgőit COPD-sen tágította, a nagy szíve is egyre nagyobb lett. Viszont szépen lazultak a váz- és légzőizmai.

– Ezek alapján már tökéletesen felmérhető dalolóművészetem: olyan, akár a sárgarigó közvetlen rokonáé. Igen, az a varjú – hagyta abba lélegzetvételnyi időre a panaszkodást.

Fenti alapismeretekhez még elmondta magáról – ó, mily szerénység! – hogy szeret énekelni. Emberbaráti és szomszédkímélési okok miatt már inkább csak danolászat, de néha kiengedi a hangját. Általában télvíz idején, zárt ablakok mellett, olyankor, amikor nincs otthon szinte senki. Hiszen van neki önkritikája, csak néha eldugja, jó mélyre.

– Meg ideggyulladásos idő járásakor szoktam kiengedni a hangom. Amikor az én járásommal akadnak gondok. Olyasmik, mint nem tudok elindulni. Még lábra állni sem. Koloratúri hangmagasságokat pedig mindjárt a felkeléskor érek el. Most mondjam, hogy én vagyok ilyenkor az éj királynője? Naugyehogyugye!

Így már mindenki előtt világossá vált az eddig idegen, ismeretlen tekintet jelentése. Bözsike végre megtalálta régi önmagát. Hirtelen többet beszélt, mint Mariska szokott jó programok idején.

- Azért most újra felteszem a kérdést: ilyen rendkívüli programért mennyi gázsi járna?
- Kérjen érte bátran – szólalt meg Jenő. – Én nagyon kíváncsi lennék egy ilyen műsoros estre. De legalább nekem juttasson egy potyajegyet, a régi barátságunk kedvéért.
- Jaj, Jenő, maga nem kaphat tiszteletjegyet.
- Hát nem vagyok elég jó barát?
- Félreértett. Maga hivatalból lesz ott.
- Nocsak! – kajánkodott Ervin.
- Igen, hivatalból. Jenő, a sofőrök gyöngye, mint az én személyes sofőröm ott ül majd a legelső sorban.

Bonifác kalandjai

Annuska mindig félt a kutyáktól. Egészen addig, amíg Jenőnél nem találkozott Vackorral. Ez a „korcsok korcsa” annyira megszerettette magát, hogy Annuska minden félelme elmúlt. Sőt! Azóta kifejezetten kutyabarát lett. Szívébe fogadott néhány ebet, kicsit, nagyot egyaránt.

Lettek kedvencei is, a gazdikkal nagyon jól elbeszélget kutyáról, szomszédról, ebédről, gyógyszerekről, lakáskarbantartásról egyaránt. Ilyenkor a kutya vagy a lába körül szaladozik, de óvatosan, nehogy a legkisebb bajt is okozza, vagy egyszerűen a gazdi mellett ül, a járdán.

Maga is meglepődik, amikor igen furcsa megjegyzéseket tesznek a kutyákat nem szeretők.

– Miért engedi a kutyáját a fűbe pisilni? – háborgott valaki, amikor az egyik zsebeb megcélozta az akácfa tövét. Annuska csak az orra alatt morgott egyet:

– Mert még nem állítottak fel kutyáknak való toy-toy-okat az út mentén.

Esténként azért morognak, mert a kutya ugat. Igen, méghozzá hangosan. Igaz, ezért Annuska is zsörtölődik egy kicsit, de mit lehet tenni? Sok a kóbor macska a környéken, aminek egyetlen egy kutya nem örül, nem hagyja hang nélkül. Meg valakinek őrizni kell a házat, amikor a gazdiék alszanak, ugye.

Amikor ismét találkozott kedvenc foxijával, és annak gazdájával, jól elbeszélgettek az unokák várható vakációjáról. Ki mivel szórakoztatja majd a gyereket, hova viszi kirándulni, mit süt neki. A foxi nyugodtan ült gazdája mellett, a járdán, érdeklődve nézett a beszélgetők egyikéről másikára. Mintha tudná, milyen fontos dolgot kell kitérgetniük. Egészen addig nyugodtan ült, míg el nem haladt mellettük egy öregasszony – Annuskánál lehetett úgy tíz évvel fiatalabb – és meg nem szólalt, felháborodott hangon:

– Miért ül a kutyája a járdán? Nem tudja, hogy az nem neki van kijelölve?

Annuska elhűlt. Ez nem lehet igaz! A kutyus nyakán nyakörv, arra kapcsolva a póráz, a póráz másik vége a gazdi kezében. Most mi a baj? Hogy van póráz? Vagy az, hogy ül a kutya? Ismerőse hangja térítette magához.

– Most ezen vagy úgy kiakadva? Voltak ennél különösebb megjegyzések is.

– Ennél különösebb? Elképzelné se tudom, mi lehet.

– A múltkor valaki azt tette szóvá, hogy a járda nem arra van, hogy ott kutyát sétáltasson bárki is.

– Hm. Lehet, hogy néhány vénség ki akarja sajátítani a járdát? Vagy a sétálás jogát?

Annuska hazaérve is ezen töprengett.

– Lehet, hogy idáig jutottunk? Csak azért, mert erősebbnek hisszük magunkat, elveszünk mások jogait? Ugyanazokat a jogokat, amik nekünk járnak?

Odáig jutottunk, hogy a gyengébbet bántjuk, csak azért, mert gyávák vagyunk magunkat megvédeni? Vagy odáig jutottunk, hogy csak magunkat látjuk? Hogy ha valaki az utunkba kerül, azt simán fellökjük – mérgünkben, mert valaki meglökött az előbb? Lesüllyedtünk a „nehogymá akadályozzon, majd felrúgom” szintre? Lesüllyedtünk addig, hogy belekötünk az ártatlan gyengébbe? Felrúgnánk a kutyát, mert minket meglökött valaki? Takarodjon az a

foxi, csak azért, mert nem találtunk parkolóhelyet? Ráordítunk a szomszédra, hogy ne ugattassa már azt a dögöt, csak azért, mert a főnök beszólt délelőtt? Belerúgunk egy kutyába, csak azért, mert a boltban nem találták ki a gondolatunkat?

Nem, dehogyan, a kutyát (macskát, papagájt, stb.) nem bántjuk. Az állatkínzás lenne – hogy a franc álljon bele abba, aki ezt kitalálta! Elég, ha ugatunk – a gazdájával. Akkor is, ha nincs igazunk. Csak próbáljon visszaszólni, ráborítjuk minden mérgünket és dühünket.

Igen, idáig jutottunk. Nem törődünk senkivel, azt se vesszük észre, ha valakit fellöknek – nem én voltam, aki elesett. Felrúgunk egy kutyát, szétverünk egy padot, egy buszmegállót, felgyújtunk egy zöldséges bódét. Mert meg vagyunk sértve.

Igen, mi. Én is. Te is, ő is. Mindenki.

Legfeljebb nem szó szerint, csak lelkileg rúgunk bele, verjük szét, égetjük le, de mindig a gyengébbet, a kiszolgáltatottat.

Csak azért, mert valaki bántott. Mert valami bajunk van a világgal.

Bár magunk se tudjuk, mi.

Színházünnepen

A hat öregecske szingli rákapott a színház ízére. Hiába, aki egyszer belekóstolt a jóba, a legkisebb csábításra is elolvad. A nyugdíj azért behatárolja a lehetőségeiket.

Amit ki nem hagytak volna, az a Színházi Világnap, a színházak ünnepe. Egy kicsit talán a közönség visszacsábítása is a célja, hiszen a tévé elé bármikor, bármilyen ruhában leülhetünk, vaktában kiválasztunk valamit, aztán, ha nem tetszik, kikapcsoljuk a készüléket. A színházhoz készülni kell. Testileg, lelkileg egyaránt. Meg kell adni a tiszteletet a művészetnek. Még hét-köznapiokon is, a színház világnapján meg különösen.

Ebben az évben Hortenzia színház helyett „csak” a művelődési központba szervezte az ünneplést. Nehéz volt a választás, hiszen mindenhol kitett magáért a társulat, mégis, a számára csábító Hegedűs a háztetőn előadást választotta. Könnyítette a helyzetet, hogy az élő zenét egy igazi klezmer zenekar biztosította.

Ünnep lévén Jenci a frissen kiglanolt Robival jelent meg a cukrászda előtt, ahol a négy hölgy csudamód kiöltözve ette jóízűen krémesét.

- Hölgyeim, hát nem jönnek színházba? – igazgatta a számára olya idegen nyakkendőjét.
- Dehogynem, Jencike, de maga korán érkezett, még van egy óránk – magyarázta Bözsike.
- Már hogy lenne? Éppen csak odaérünk hatra.
- Hatra? Hát nem hétkor kezdődik?

Végszóra loholt be Ervin, amúgy obsitos tempóban.

– Még nem késtem el? Elnéztem a kezdési időt, szépen készülődtem, aztán Jenő felhívott, hogy indul ide, a cukrászdába. Akkor néztem csak, hogy ez most egy órával korábban kezd, mint máskor szokott.

Hirtelen nagy lett az izgalom. Robival azért semmi baj nem lehet, méh egy kicsi, amolyan megszokott 10 perces késéssel odaérhetnek.

Csakhogy Robi is nagyon izgatott lehetett, mert pöffentett ugyan egy nagyot, de aztán semmi. Megismételte ezt néhányszor. Szegény Jenő már majdnem sírni kezdett, amikor szinte váratlanul, a lehető legsimábban indult a busz. Simogatták is Robi oldalát, ahányan csak voltak. Még azt se bánták, hogy a rántottás kenyerek kiborultak, a kolbászos zsömlé is elterült a padlón, csak siessenek, ahogy csak lehet.

Persze, hogy elkéstek, persze, hogy bemehettek, persze, hogy a sor közepére szólt a jegyük, persze, hogy a szélén is le tudtak ülni. Persze, hogy nagyokat hahotáztak, amikor volt valami jó poén. A nagy nevetéstől természetesen leesett Mariska rózsaszín kalapja, kigombolódott Jenő hasán a rosszul, de mégis vasalt fehér ing. Bözsike, adva az ünnepre, még a szoknyáját is

megvarrta, kivasalta, és egy új, lilamintás selyemblúzban tapsolta pirosra a tenyerét. Annuska vadonatúj fülbevalóját még nem szokta meg, minden nagy kacagás után ellenőrizte, megvan-e még. Hortenzia most is adott a szabályokra: csak akkor tapsolt, amikor illett, de akkor kétszeres erővel. Ervin pedig nem bírt magával, úgy hajladozott a zene ritmusára, mintha ő lenne a szólótáncos.

Csakhowy nagyon nem akart eljönni az a szünet, pedig várták rendesen. Kinek kényszere, kinek dereka, vagy lába, nyaka, háta szeretett volna megpihenni. Amikor végre kivilágosodott a nézőtér és elsötétült a színpad, Mariska, immár kezében a kalappal, kissé kócos, most éppen platinaszőkére sikerült hajjal furakodott a kis csapat közepébe.

– Nem ismerem a darabot, mi lesz ennek a vége? Mindenki boldogan él, vagy valami szomorú?

– Hát, én nem mertem mondani, de én sem ismerem – vallott Jenő. – Hallottam már róla, meg ismerem a zenét, azt hiszem nagyon szomorú lesz a vége.

– Jenő, muszáj neked mindig mindent elrontanod? – torkollta le Ervin, de Jenő már nem is tudott válaszolni, olyan hamar eltűnt a hadfi a folyosó leghosszabb sora végén. Hortenzia megoldotta a gondot, hogy mindenki jól járjon.

– Eddig volt vidám, eddig volt táncos – szúrta egyet Mariskának. – De emlegették már eddig is a pogromot, hát ehhez képest lehet várni a végét. De nem mindegy, mit mondok? Nézd inkább a darabot úgy, ahogy kell: figyelve és nem táncolva. Jenő, magát azért lehet, hogy kicsit érzékenyebben fogja érinteni. De csak gondolom, a költözése miatt.

A szünet további része azzal telt el, hogy kielemezték Bessenyei szellemét, elvégre itt nagyon, de nagyon más a tejesember. Ezt Annuska magyarázta lelkesen. Jenő nem győzött betelni az ötletes, mindent megoldó, forgó díszlettel. Hiába, ő igazán gyakorlatias ember. Ervin természetesen elmagyarázta ennek a műszaki alapjait. Bözsike csak azon rágódott, hogy szegény színésznőknek mennyi mindent kellett megtanulni: mosni, takarítani, sajtot kimérni. Hiába mondták neki, hogy ez csak színház, hogy itt a színésznők csak úgy csinálnak, mintha mosnának, neki túlságosan élethű volt minden ilyen apróság. Mariska pedig a táncosokat istenítette. Hogy milyen könnyen mozognak, hogy milyen szépen táncolnak, hogy mennyire bírják szusszal. Hortenzia meg a zenészeket, a hegedűst csodálta. Meg a hangot! Azt, amelyiknek kiéneklőjét nem látta a rossz hely miatt, de beleborzongott. Hiába, ő már csak egy ilyen elvarázsolt asszony.

Kitárgyaltak minden apró részletet.

– Úgy éreztem magam, mintha én is Anatevkában élnék, mintha én is ott ülnék egy padon, egy kövön, a kerítésen akkor, amikor Golde ruhát tereget, amikor Percsiket elverik, együtt örülök Mótellel új használt varrógépének, vagy éppen részt veszek egy zsidó esküvőn – mondta, inkább magának, mint a többieknek Bözsike az előadás után.

– Igen, én is úgy éreztem, engem is belerendeztek a történetbe – folytatta a gondolatot Mariska.

– Én meg úgy éreztem, a színpadon éppen napjaink történetét látom, a szereplőkkel élem meg a szegénységet, a változtatni akarást, a forradalmi hevületet és a hagyománytiszteletet. Mintha mostanában hallottam volna: „Ha én mindenemet odaadom, nekem nem marad semmim. Másfelől: akinek nincs semmije, nem is mehet tönkre.” Ahogy az Írás mondja – magyarázott Annuska. Hiába, ő figyelni leginkább a friss híreket.

– Nagyon mai volt az első megjelenéstől az utolsó hangig minden – zárta le a beszélgetést már Robi felé lépkedve az ezredes. – Nagyon ott éltünk mi, a nézők is.

– Ezt az élményt csak olyan előadáson tapasztalhatjuk meg, ahol igazi csapatjáték van – mutatta tapasztalt énjét Hortenzia. – Meg kellene jegyezni azok nevét, akik egymás ragyogását erősítve egy húron pendülnek: a művészetén.

– De szépen mondta, Hortenzia, kedves – motyorogta Jenő. Csak most figyeltek fel különös szótlanására, magába fordulására.

– Mi a baj, Jencike, magának nem tetszett? – kérdezte némi erőltetett vidámsággal Mariska a sofőrök gyöngyét.

– Tudják, hölgyeim, az az Anatevka, az tényleg szíven ütött. Egy kicsit fejbe is vert. Arra gondoltam, hogy mindenkinek van valahol egy Anatevkája. Nekem, ugye, a régi lakásom lenne, ha úgy nézzük, de nem. Nekem az a koszos, büdös teherautó-garázs volt. Ervinnek a sereg, még ha nem is mondja, de látszik. A hölgyeknek meg... azt csak önök tudják, kedveseim.

Robi kivételesen nem pöffent olyan kormos füstöt, talán könnyebben is indult, mint más-kor, de az biztos, hogy sokkal csöndesebben. Hagyta, hogy az öregek lelke muzsikáljon. A hegedű egyetlen, legvékonyabb e-húrján. Ahol vidáman csicseregni is tud, bánatosan sírni is tud, fájdalmasan sikítani is képes.

Ahol a hegedű sírása kíséri ki valamelyik Anatevkából a kiűzötteket. A fájdalom, a bánat, az ünnep csendjét varázsolja egy öreg Robur motorjába, az utasok lelkébe is.

Megint MÁV

Annuska és Mariska úgy gondolta, beugranak a „nagyfaluba” egy kicsit körülnézni. Régen jártak a Nyugati környékén, a körúton, ahol olyan sok, szép, csillogó kirakat van, jó lenne valami szépet látni. Náluk, a kisvárosban lassan semmi nem lesz, látnivaló kirakat szinte biztosan.

Gondoltak arra is, hogy esetleg egy kényelmes cipőt vennének, vagy egy új kabátot, de csak a méterárak nézegetése is szép emlékeket hozna elő. Felkerekedtek hát, minden eshetőségre számítva bepakolták az ásványvizet, egy másik flakonba a málnaszörpöt. Egy dobozba pogácsát, másikba fasírozottat, de nem maradhatott le a rántottás szendvics sem. Hogy ne kelljen cipekedni, vitték magukkal a nyuggertalicsot: kaját odafelé, vásárlás eredményeit hazafelé jó lesz gurítani.

– Ha már van lift az átalakított állomáson, használjuk is ki – repdesett a lelkesedéstől Mariska. Annuska viszont lehűtötte egy pillanat alatt.

– Van? Vagy csak úgy néz ki? Az üvegetrecet láttam, de lift is van? És működik is?

– Még csak most adták át, csak üzemel úgy, ahogy kell – bizonytalanodott el Mariska.

Mariska nem hagyta magát, nem ment el a kedve semmitől. Felcsapta a fehér virágos rózsaszín kalapját, belebújt a zöld túsarkú cipőjébe és elindult, nevetve az egész világon, húzta maga után a nyuggertalicsot.

Kiérve a nem nagyon szép, de legalább használható vasútállomásra, még csak az ellátmánnyal nehezített kocsival a lifthez igyekezett. Hangosan mutogatta Annuskának:

– Na, ugye, hogy itt van! Már a múltkor is itt volt, és éggett az a kis piros jelzője, biztos, hogy működik.

Csakhogy hiába világított „az a kis jelzője”, nemhogy nem működött, de még lift se volt. Csak a ketrec, meg egy csomó vezeték, kötél, madzag, drót, betontörmelék.

– Jó, igazad van, itt még nem jár – magyarázta okoskodón. – Biztos nem kapcsolták még a számítógépre. De a Nyugatiban már évek óta van lift, annak kell működnie.

E gondolattal lélekben megerősödve ültek vonatra és rázatták be magukat a fővárosba. Körülnéztek, minden kirakat előtt megálltak, sok boltba betértek, néhány helyen vásároltak is valamit. Mire kezdett elfáradni a lábuk, a hátuk, a derekuk, mire túl hangosnak találták a pesti utcát, mire megunták, hogy az emberek nem figyelnek egymásra, csak mennek, a többieket fellökve, megrúgva, mire kezdett megfájdulni a fejük, a bevásárlókocsijuk is megtelt. Csuda tudja, mi mindennel, de jó nehéz lett. Ezzel felszállni a vonatra – nem kis teljesítmény!

– Meglátod, nem lesz semmi baj. Ott a lift, látod, azzal majd felmegyünk – mutatta pizzával tele kezével Mariska az aluljáróban lévő üvegetrecet.

– Csak megnyomjuk a gombot, és fent is vagyunk. A vonatokat meg láttad, milyen jók. Olyannal jöttünk be, nem kell emelni, hatalmasat lépni, mászni, mint a régi kocsiknál.

Amíg magyarázott, el is jutottak a lifthez.

– Na, mit mondtam? – bökött Annuska a liftajtón lévő cetlire. – Azt mondtad, évek óta van, biztos, hogy üzemel is. Itt van, nézd: „A felvonó nem működik. Elnézésüket kérjük.”

– Persze, mert már elfáradt. Karbantartják. Minket is kell néha – próbálta menteni a menthetlent Mariska. Nagy nehezen még az indulásra kijelölt vágányhoz eldöcögött, de ott aztán elege lett az egész utazásból. Merthogy nem, semmi új, semmi modern, minden a régi: lépcső, vonat, peron, meg az egymáshoz való arányuk. Itt aztán kitört belőle az egész nap összegyűlt keserv.

– Most mondd meg! Reklámozzák, hirdetik, hogy az elővárosi vonatok egytől egyig olyan modernekek. Ha már lassúak, minden fánál megállnak, legalább kényelmesek legyenek. De nem! Itt vannak azok a régi, ócska, életveszélyes kocsik, amilyenek te is köszönheted a jobb karod használhatatlanságát. De még ha itt lennének! Fönt vannak az égben! A lépcsők mindenképpen. Azt hiszik, mindenki olyan könnyen ugrál, mint valami velneszfitneszbaba? És különben is, mi a francért vannak a liftek, ha nem használhatók? Dísznek? Annak nem kellett volna elfoglalni ekkora helyet! Csak kerülgetjük azt az oszlopot.

– Nyugodj már le – szóló csöndesen Annuska. – Bent voltunk, körülnéztünk, most szépen hazamegyünk. Úgy, ahogy jöttünk. Felszállunk, leszállunk, lépcsőzünk. Most miért kell háborogni?

– Mert azóta itt húzok tíz kilót, a bokám is bedagadt, és a környéken nincs egy pasi, aki feladná a csomagot!

Bözsike Zia napi küldeménye

Bözsike annyira oda volt neonzöld, testhez simuló pulcsijával – a fekete szoknya alját azóta se varrta fel – hogy nem vette észre Zia napját. Magyarázta ugyan magának, hogy az a buta gép, meg minden fércbukó, mert összevissza jár, de ő is tudta, ez nem igaz.

Kicsípte magát, szép, kerek foltokat pirosítva arcára, felvette kedvenc, ámde egyetlen színes pulcsiját, fogta kopott, öreg retiküljét, felcsapta kis, rózsaszín kalapját, és elindult barátnőjéhez.

– Hogy is kell odautazni? – gondolkodott az állomás felé gyalogolva. Zia ugyanis nagyon messze lakik, és bármennyire is csábító a pompás vendéglátás, ennyit mégsem reszkíroz.

– Akkor bemegyek a postára, adok fel egy dísztáviratot. Vagy mégsem? Majd meglátom, mennyien lesznek a sorban.

Belépett a posta ajtaján, aztán fordult is vissza. Vagy százan álltak, mindenkinél csekkek halmaza.

– Nem jó ez így, a végén még elszédülök. Vagy meglopnak. Egyáltalán, ilyen sok ember közül bárki megtámadhat. És van egyáltalán még dísztávirat? Inkább egy képeslapot veszek a szomszéd trafikban.

Elslattyogott lassan, de nem járt szerencsével: a trafikban volt ugyan néhány képeslap, de bélyeget nem tudtak adni, azért a postára kell menni.

– Semmi gond – vidult fel Bözsike. – Most legalább van értelme az internetnek. Úgyis mindenki fércelik, én meg éppen most kaptam egy használt olyan rákapcsolós kamerát, majd felhívom, vagy mit csinállok. Majd megmutatom neki, hogy mennyit változtam, mióta Mariska kalapfilozofált nekünk.

Hazadöcögve aztán leült a számára majdnem új laptopjához, és kereste Ziát. A kamerát nem felejtette el bekapcsolni, a mikrofon is rendben volt, de Zia nem jelent meg az éppen elérhető között. Bözsike pedig, a maga minden tudásával, kopogtatni kezdte a hangszórót.

– Zia, jelentkezz, Zia, jelentkezz. Zia, jelentkezz már, nem látod, én vagyok itt, a Bözsi! Már szinte kiabált, hátha úgy meghallja a barátnője, de bizony nem jelentkezett.

– Jó, ha nem, hát nem. De én akkor is a legszebb ajándékot adom. Hogy is mondták a fiúk? Hogy kell ezzel képet csinálni? Igen, megvan. Akkor most katt, és elment, igen, és akkor képet küld... igen... Zia nagyon fog örülni. Még odaírom, hogy boldog Ziát kívánok... Küldés... Na, most lett igazán gazdag nő! Láthat engem, teljes valómban, zöld pulcsiban, rózsaszín kalapban. Elvégre Zia nélkül mi se lennénk igazi HÖSZ-ök.

Madarász

Jenő kiglancolta Robit, végigvonult a városon, hogy a klubközép újra színházba menjen. Szokás szerint a művelődési központ jó akusztikájú színháztermébe. Most éppen egy Madarász jött.

Hortenziával már az előadás előtt madarat lehetett volna fogatni, merthogy az egyik színésznőt elkísérte a férje is. Először csak nézte, bővölte az urat, hogy ugyan ő az? Tényleg? Aztán összeszedte minden bátorságát, amiből igazság szerint neki nincs is sok, és leszólította – a kísérijét.

– Elnézést kérek, ne haragudjon, csak azt szeretném megkérdezni, hogy valóban ő az, jól látom, és zavarhatom?

Igen, ő volt az, és zavarhatta Hortenzia. Másnak talán eszébe se jutott volna ilyesmi. Még a bővölés sem. Hiába, az író csak író, nem celeb, a kutya se ismeri arcról. Vagy csak a kutya.

Hortenziának már akkor madarászcodhatnékja volt, így a többiek mellett szinte röpködött a nézőtérre. Ott érte a csapatot az igazi, a második meglepetés. A zenekar igazán emberközeli lett.

– Nézzétek, eltűnt a zenekari árok!

– Pedig az van. Most meg itt a zenekar? Mi lesz így?

Ültek a drága székeken, később, elnézve a helyzetet Ervin, némi hallgatódzás után és következményeként megvilágosodott.

– Árvíz van! Máshol belvív, itt árvív. Éppen szintig telt az árok, felemelkedtek a deszkák, akár egy tutaj, a tutajon ülnek a zenészek. Közvetlen előttünk. Örülhetünk nagyon, hogy soha nem veszünk az első sorba jegyet, a második közepén van – dehogyan! – bérelt helyünk.

– Akkor így nem is jártunk rosszul, mindjárt összeköthetjük a kultúrát némi testmozgással – lett hirtelen sportos lélek Jenő. – Karmesteri mozdulatokat követve hol jobbra, hol balra hajladozhatunk. Mi jártunk jól. Nézzék csak, hölgyeim, kicsit arrébb a hegedűsök a vonót húzták rendesen. Az ott ülők szeme ugrálhat le és fel – Fogjuk fel művészi felfogásként – próbálkozott Mariska. – Én felfogtam a lényegét.

Ültek a zenekari árokpardon, mint a partra vetett csuka, és szent elhatározásuk volt, hogy csak azért is jól fogják érezni magukat. Hortenzia vitte a prímet a „csakazértis” vonalon.

– Igaz, nem a klasszikus, ismert fordítás, meg nem világsztárok, meg minden rosszul kezdődik, de megerőltetem magam, megfelelően koncentrálok, és igenis, jól fogom magam érezni. Legfeljebb nem tapsolok olyan lelkesen. Csak udvariasan. Elvégre jól nevelt gyereke vagyok én a szüleimnek. Meg értelmes felnőtt is.

Az értelmes felnőttre az is jellemző, hogy megérti a szöveget. Nem csak azt, amit mondanak, hanem azt is, amit gondolnak. Boldogan vette tudomásul, hogy értelmes felnőttekkel van körülveve. (Átlagéletkor úgy 70 körül lehetett, nők és férfiak aránya 75/25.) Mindenki megértette a szöveget. Vagy elérte? Lehet azt utólag tudni? Nem.

Ott láthatták első, jól hangzó bizonyítékát az értelmes felnőttiségre, amikor elhangzott: Már a korrupció sem a régi! Hát nem volt igaza? Bement a kisházba a bíró, kijött főbíróként. És mennyibe fáj ez most nekünk?

Nem én kérdezem, a madarásznak volt ennyi esze. Ennyire kevés. Miért kellett ilyen nehezen megválaszolható kérdést feszegetnie? Hát nem féltette a vállalkozását? Nem megmondták neki, hogy több lábon kell állni? Legalább kettőn.

A hat öreg szingli ott ült a zenekari árokparton, szemükkel követve a vonók mozgását, néha jobbra, meg balra hajolgatva a karmester iránymutatása szerint, és gondolkodtak. (Elvégre a mozgás serkenti a gondolkodást.)

Egy korrupciómentes országban minden jól fizető állást, állami feladatot meg kell pályáztatni, a pályázatot el kell bírálni megfelelő szakember gárdának. Természetesen a korrupciómentes világban egy pályázatelbíráló el nem veszi azt a piszkos pénzt, nem bizony! Megsérteni? Ennyivel? Aztán meg annyival? Ugyan! Az már más, amikor érdeklődnek bizonyos (pedál)medálok és diploma megléte után, ugye, amit már régen megérdemelt volna szegény, meg az a doktori, az igen, hát annak már régen meg kellene lenni. Meg is lesz az, megfelelő kérdések után. Amiket majd ő tesz fel. A pályázónak. Annak a bizonyosnak.

Az a doktori meg mégis csak doktori, ugye, hát kiderült egy pillanat alatt, hogy az összes induló elkésett, nem volt elég a pályázat, úgyszólván, vesztesek. Csak az az egy, az, igen, de annak vizsgázni kell ám! Ha már olyan magas rangot akar kapni. Meg is kapja a megfelelően nehéz kérdést:

– Mondjon egy vérengző emlőst!

Nehéz kérdés. Némi töprengés után azért felragyog a nap:

– Pióca!

– Mondjon másikat.

– Másik pióca.

Dicséretes, ragyogó a válasz. Kétségtelen, vérengző egy fajta. Briliáns elmére vall ez a logika. Ennyivel ki is lehet érdemelni egy állami megbízást. Jó fizetéssel, külön kedvezményekkel, béren kívüli extra juttatásokkal. Csak tudni kell a megfelelő helyen „ikszelni”.

A csuda tudja, miért, de kifejezetten otthon érezték magukat. Mintha a híradót, meg beszélgetős-fórumozós-hírmagyarázós műsort néztek volna. A többiekkel együtt. Azt is elfelejtették, hogy nézőtérben ülnek. Nem, otthon, nézik a híradót, meg a hírmagyarázásokat. Állami megrendelésekről, korrupciómentességről, tisztességről, őfelségéről.

Csak az a zene, az zavart meg mindenkit egy kicsit. Az mintha régebbi lenne. Nem olyan nagyon sokkal, de mintha régebbi lenne. Meg az a ruhadivat, az. Már nem egészen divatos, még Bözsike, meg Jenci szerint sem.

Ahogy ott ültek a zenekari árokparton, lógatták a lábukat, már nem is volt érdekes az árvíz. Veszély? Á, az semmi!

Nézzük pozitívan a dolgokat. Csak lábat áztatnak. A Házzal együtt.

Modernizált édesség

Mariska egy operett előadás után azon törte a fejét, miért voltak annyira a műfaj ellen a barátai, közben mégis ragyogóan érezték magukat.

– Rájöttem! Végre tudom, mi is az igazság, mi is az igazi ok – örvendezett, mikor a cukrászattól a sok finomsággal teli táskájával hazaérve úgy érezte, megtalálta az okot.

Szó, ami szó, állítólag nem szeretjük az operettet. Azért nem szeretjük, mert olyan nyálás, meg rózsaszín, meg cukormáz, alatta meg semmi.

– Nem igaz, én szeretem az operettet, Kiderült, hogy a többiek is. Igaz, én a színházat szeretem, minden műfajában, minden korszerűsítésében, minden naprakész átiratával. A mindenbe beletartozik az operett is – törte rózsaszín szalaggal átkötött szőke fejét a rózsaszínes műfajról a rózsaszínű puncstortát eszegetve.

Hogy miért is foglalkozott vele egyáltalán, ha a kutyát sem érdekli? Azért, mert nagyon is érdekli, nemcsak a kutyát, de az ismerősei, barátai többségét is. Mert a ringó vállú, meg a hacacaré, meg a húzzad csak kivilágos virradatig, és a hozzájuk hasonló tetszik mindenkinek.

– Rájöttem, hogy a művészetben is fontos lenne az „egészséges táplálkozás”. Jóval kevesebb cukor és csúszkáló, nehéz zsír kell, viszont kell bele egy pici fahéj, egy csipetnyi vanília, egy csepp citrom, pici gyömbér, és nem szabad kihagyni a csipetnyi sót, ami kihozza az egész zamatát – elmélkedett bolti csokitortáját majszolgatva.

Operettet néztek, mindannyian ragyogóan szórakoztak, hatalmasakat nevettek, és nem volt nehéz, zsíros, gejl a desszert sem. De ha ez így van, akkor mi a bajuk másoknak?

Az öreg szinglik élménybeszámolói lassan reklámszintre emelődnek. Annuska gondolkodott is, hogy esetleg valamilyen tiszteletdíjat kérnek a népszerűsítésért, hiszen kérik egymás után a színház nevét, a címet, mindent, ami alapján megtalálhatók. Végül is megérdemelnék azt a kis pénzecskét. Legalább mindenki ehetne vagy két képviselőfánkot. Mariska legalábbis így gondolta, hiszen éppen azt falatozta jóízűen.

Egy beszámolóra azt válaszolta Boriska, az egyébként igen tevékeny klubtag: vele megutáltatták az operettet annyira, hogy csalánkiütést kap tőle. Később mások azt mondták, hogy csak ne lenne olyan „izé” a primadonna, hogy mindig csak nyávog. Jenciék is mondták nekik, hogy az operetben nem a primadonna az egyetlen, de hiába beszéltek a hetvenesek a hetveneseknek, ők azt ismerik, nekik attól olyan ragadós az egész. Talán azért, mert az élet, a sava-borsa a műfajnak máshol, másokban keresendő.

Mai szemnek hogy is nézett ki a régi felvételek előadása? Volt a primadonna, a nyafogó, előkelősködő, beképzelt, gazdag előkelőség – az a nehéz, vajjas vaníliakrém. A primadonna mellett a bonviván, az a szerencsétlen előkelősködő hülye, aki már régen elvesztette minden vagyonát, mégis az elérhetetlen pénzes tyúk után liheg, hogy még az emberi tartását is összetörjék. Mint a diókrémbe a diót. Aztán ott van az ostoba cseléd, meg az a szerencsétlen (lovász)fiú, egyik butább, mint a másik, össze is illenek. Mint iszerben a lekvár és a csokimáz. Közben meg állandóan ott lebeg a színpad fölött egy borzalmas hang: „óóóó, hát úúúúra itt vannak...” Mint azok a színes kis golyócskák minden finomságon. Túl színesek, és semmi értelmük – folytatta az operett fölötti merengéseit Mariska – egy sarokház falatozása közben. A nagy filozofálásban még azt se vette észre, hogy a tejszínhab az orra hegyére is felkenődött.

Ez tényleg sok, ez tényleg elnyomja a szegény ember epéjét. Illetve a lelkét.

– De amiket mostanában látunk, egyáltalán nem ilyenek – majszolta immár a krémesét Mariska. – Mi a különbség? Miért tetszik ez, és miért taszít az? Csak a színészek játéka? Vagy én öregszem, és már el tudom fogadni a túl édeset, a ragacsosat is? Miért vonzanak ezek a nevek, és miért taszítanak azok?

Végiggondolta az utoljára látott előadásokat. Ez éppen elég volt ahhoz, hogy rájöjjön: egészen mást látott itt, mint ott! Most a primadonna nem bevonult, mint egy nasaskisasszon, hanem belépett. Elegánsan, csinosan, de nem nyafkán. A bonviván nem az a „hülye, csóró, tartását elvesztő” úrifiú, hanem egy pasi. Egy jó pasi. A szubrett sem egy ostoba cseléd lány, hanem egy cserfes, kicsit kotnyeles, szegényecske, természetes bölcsességgel megáldott kiscsaj, a táncoskomikus meg nem egy ugrabugra gyengeelméjű, hanem a józan észére hallgató kölyök. A többi szereplő hasonlóan igazi figura. Minden cukormáz, minden hihetetlen magasságok és mélységek nélküli világ élő emberei. Akik itt élnek körülöttünk, akikben meglátjuk a szomszéd esetlen gyereket, vagy éppen önmagunk szerencsétlenségét.

– Nincs itt semmi különleges – majszolta Mariska a franciakrém legtejszínesebb sarkát. – Egy kicsit maivá kellett tenni az évszázados történetet. Kicsit egészségesebbé kellett tenni a desszertet: cukor helyett gyümölcsök, nehéz zsír helyett besamel, kis fűszerrel, kis mézzel, egy csipetnyi sóval. Meg egy pici konyakkal. Éppen csak annyival, hogy elég legyen. Csak annyival, ami kihozza az egész természetes zamatát. Na, egészségünkre – és felhajtott egy jó

adag hozzávalót. Csak úgy, a jobb emésztés kedvéért. Így aztán kicsit modernizált, egészséges desszert jut egy kellemes estére.

– Azért ehhez kell egy mestercukrász (rendező), kellene a cukrászsegédek (színészek) és kellene a kézilányok (a háttérben a díszlet- és jelmeztervező, koreográfus, a zenekar) is. Ez a művészet! Az igazi cukrászművészet!

Egy kávéfolt következményei

Hortenzia nem egy ügyetlen asszony, mégis baleset történt: fellökte a kávéscsészéjét az asztalon. Bármennyire is igyekezett, a kávé végigfolyt az asztalon, egészen a falig, azon pedig szépen lecsordogált.

– Kellett nekem spórolnom, éppen ott nincs csempézve – róttta meg önmagát.

Amikor végzett a takarítással, kénytelen volt belátni: ez bizony nem lett tökéletes. Leült az asztal mellé, ott búslakodott magában, amikor Ilonka, a szomszédasszony futott be egy röpke látogatásra.

– Hát te meg mit búslakodsz?

– Ki kell festetnem.

– Minek? Tiszta itt minden.

– Kifolyt a kávé, a falat nem tudtam rendbe hozni. Aztán meg elnéztem, hogy akad még néhány folt, meg szögek helyei, úgyhogy nincs más lehetőség.

– Én nem csináltatok semmit. Jó ez már nekem úgy, ahogy van.

Beszélgettek még erről-arról, de Hortenzia gondolataiba befészkelődött a „minek már nekem” gondolat. Bántotta őt, amikor pedig benézett a szekrénybe, döntött. Felcsapta a sárga kalapját, kicsit féloldalasra, és elindult – festőt keresni.

Ugyan kitől kérhet segítséget, ha nem egy házvásárláson túl lévő barátot? Kidöcögött egy busszal Jenőhöz.

– Segítenék én szívesen, Hortenzia kedves, de itt nem járt festő, én maszatoltam ki mindent, úgy, ahogy tudtam – kedvetlenítette el a vidéki életet már régen megszokott Jenci. – Láthatja, nem éppen hibátlan munka, nem is vállalnám senki másnak.

Mit tehet ilyenkor egy szegény, egyedül élő asszony – aki már nem bajlódik a tükörrel – otthon próbál kitalálni valami okosat. Leült hát a konyhaasztal mellé, ahonnan állandóan azt a kávéfoltot figyelte, meg a fal minden egyes hibáját.

A nagy töprengésében hirtelen huzat csapta meg. Honnan jöhet? Minden ablak csukva, a szél nincs olyan erős, hogy az zavarna.

– Igen, persze, ezek is fáradtak, öregek. Cserélni kellene, jó hő- és hangszigeteltre, olyan modernebbre. Miért is ne? Most van éppen egy akció, féláras, az még éppen beleférne, meg maradna is egy kis tartalék pénz. Festőt úgyse találtam, akkor majd az ablakos után jön az is.

Nyakába vette a várost, műanyag ablakosokat járt körbe, hol lehet a legjobbhoz a legolcsóbban hozzájutni. Mondtak neki mindent, hogy ilyen rendszer, meg olyan rendszer, mennyivel jobb, mint a másik, mert mit tud – éppen csak Hortenzia nem értette az üveg fajtáját, a cellaszámok lényegét, és még sok mindent. Zúgó fejjel, és egy megkötött szerződéssel ért haza. Gyorsan elővette a naptárát, és bevészte a megfelelő helyre: ablakos kezd.

Szöget ütött a fejébe, hogy egyetlen dolgot minden cégnél említettek: a fűtést. Mert a konvektorok rosszak, nagy a hőveszteség, sokkal kifizetődőbb a központi fűtés.

– Az lehet, hogy hosszútávon így van, de nekem már tényleg nem éri meg. Kéménybélelés, engedélyek, csuda tudja, hogy még mi minden, ami legalább annyit tesz ki, mint maga a fűtésszerelés. Drága játék, nem vágok bele.

– Csókcsók! – köszönt rá egy régi ismerőse az utcán. – De el tetszett gondolkodni! Csak nincs valami baj? És hogy tetszik lenni? Egészség rendben?

– Ne haragudjon rám, tényleg máshol jár az eszem – és már mondta is a gondja lényegét.

– Ez a baj? De ez nem baj, tudunk ezen segíteni. Van egy újabb lehetőség, amihez nem kell kémény, egyetlen nap alatt végeznénk is a munkával. Valamelyik nap felugranék, megbeszéljük, jó?

Hortenzia hazafelé körülnézett, menyibe is kerülnek a radiátorok, meg ez a kazán, otthon pedig számolni kezdett. Ha ügyesen beosztja a nyugdíját, felhasználja a lekötött pénzét, még mindig marad egy kevés. Hiába, ilyenkor látszik, hogy milyen jó volt spórolni egy életen át.

Gábor jött, úgy két héttel később, látott, mért, tervezett, saccolt, a végén pedig mondott egy pontos összeget. Szép, nagy, kerek összeget, de abba már belefért a fürdőszoba felújítása is. Hiszen kényelmesebb, jobb a zuhanykabin, nem kell a kádba bemászni, vizesen kimászni, csúszkálni, azt is meg lehetne csinálni, és ha már lecserélik a kádat, a csempézést is meg kell oldani. Meg a burkolást.

Hortenzia leült a konyhaasztal mellé, elővette a naptárát, és csak nézte meredten az egyetlen bejegyzést: ablakos kezd. Néhány pillanat múlva egyetlen határozott mozdulattal áthúzta, a helyére beírta: építkezés.

Aztán lapozott kettőt, oda pedig beírta: diliházba vonulás.

Az utóbbi természetesen elmaradt, ahogy ő is a klubból. Hiányolták a többiek, keresték gyakran, de néhány rövid mondat után el is köszönt minden alkalommal.

– Majd mesélek. Bár inkább rémmesélek, annyi minden történt mostanában, hogy előbb a fejemet kell megtalálnom.

Nem is zaklatták szegényt, ki kell pihenni egy komplett festést, meg az ablakcserét, de amikor meghallották, hogy éppen ott volt jégveréses felhőszakadás, írtak neki. „Mi volt nálad, megúszta a vihart?” A válasza meg nem éppen türelmesen, de vártak. A válasz meg is érkezett rendesen.

– Éppen hogy, de megúsztam. Szép, csendes időben kezdtek az ablakosok. Kiszedték a régit, meg a parapet falat, éppen nem volt semmi, amikor jött a hatalmas fekete felhő. Lehetett számítani minden bajra. Rendesek voltak a szerelők, úgy, ahogy csak lehetett, pakoltak, takartak, rámostak. Az utolsó pillanatban lett készen, de akkor is csak annyira, hogy nagy baj nem érhetett. Ha el tudtok képzelni gyors munkát, meg rémült lakástulajdonost, az semmi hozzánk képest. Persze a fóliát, a léceket, meg minden csudát aztán le kellett szedni, a munka egy részét kétszer kellett elvégezni, de megúsztuk ennyivel. Mit mondjak, félelmetes volt.

– Azóta kész az ablak teljesen?

– Ne is mondd, tegnap lett kész az ablakom teljesen, igaz több felvonásban jött, mert hol az egyik ablak mérete nem volt jó, hol a relaxa nem érkezett meg, szóval nem volt egyszerű, de minőségi munkát csinált, még akkor is, ha többször láttam a kelleténél. Ablak után kell a kőműves, de előtte legyünk túl a csöveken.

Nekiestünk a fürdőszobának, de rendesen. Fel- és leverés, cső kibontása, kimérése, beállítása... a zuhanykabin méretével is gondunk volt, hiszen kell a nagyobb, csak hogy az nem fér el a szekrény miatt. Tudjátok, amolyan mosdószekrény, ami nem mozdítható. A méret adott, tetszik, vagy nem tetszik, azt kell megvenni, ami befér. És természetesen kell egy ülőke, a tálca, a csap, a zuhany. Mire ezeket bevásároltuk, egy vagyont fizettem ki. És hol van még a vége!

Csempe miért is lenne olyan, amilyen a régi volt? Éppen annyi színdifferenciával gyártják most, hogy nagyon látszik a pótlás. Maradt egy másik megoldás: sokkal másabb, de passzoló színt kell választani. Ez is megvolt. Újabb vagyont, de már nem is szédültem tőle. Megvettük a konyhába valót is, hasonló választással.

Ha már cső, fussunk neki a fűtésnek is. Már a szemem is káprázott, kis cső, nagy cső, fényes cső, fehér cső volt mindenhol. Már úgy éreztem magam, mint egy cső(közt)lakó. De le a kalapot a fiúk előtt, még mindig nem kerültem diliházba.

Pillanatnyilag parkettában utazom, azt sasolom, hogy hol lehet jó minőségűt kapni megfelelő áron. Lamináltban az erősebbet nézegettem, ki tudja, hátha táncra perdülök, és idejekorán kikopik.

24-én jönne a pemzlis ember és folytatódik minden tovább. Legalább is remélem, mert a napokban szedték le a festő lábáról a fekvőgipszet, most járó van rajta, de azt mondta, hogy azért tud így dolgozni.

A nagyszoba kirámolása után és az ablakos utáni kosz eltakarítva. Már „csak” a középső szoba van hátra és akkor minden csillog, villog, a kezem is ronggyá ment a sok csiszatolástól, és későn jutott eszembe a gumikesztyű, ami a polcon figyelt. Tegnap este még a családi ezüstit is kipucováltam. Ahogy elraktam az utolsó dobozt is, derékszögben maradtam. Aludtam földön, ülve, a végére már állva is ment volna, ha nem figyelek oda. Hiába, ez van, ha nincs férfi a háznál.

– Fogjon egyet – bátorkodott Jenő.

– Minek? Gatyamosást nem vállalom.

– Minek? Szekrényt tologatni!

– Meg festeni – szólt közbe Annuska. – Látod, mennyivel olcsóbban úszta volna meg!

Néhány nappal később megjelent a csapatoldalon egy röpké mondta, jójózó szemű figurával.

– Nem jött a pemzlis. Kapott másik gipszet, amivel meg kell tanulni járni, viszont jött helyette a hideg idő. Meg gázos ellenőrzés. Azt mondta, hogy gáz van, a szigetelt ablak nem megengedett a gáztűzhelynél, úgyhogy kell bele valamilyen szellőző rés. Pánikba estem, hogy megint ablakos, megint rámolás, megint fizetni való, és minek akkor a jó ablak, ha szétvágják, de megnyugtató az éppen elmaradását telefonon bejelentő festő.

– Á, semmi, csak néhány lyukat kell fúrni, meg egy terelőt feltenni. Ezt még a főnök is meg tudja csinálni!

A festés viszont, amiért az egészet elkezdtem, elmaradt.

A zeller, meg a körtebefőtt

Annuska festés után pakolászott. Mindennek a helyére kell kerülni, szépen, tisztán, frissen, rendszerezve.

A nagy munkában néha elfárad, hát leül pihenni. Ha hasznosan akarja eltölteni ezt az időt is, leül újságot olvasni. Modern asszony lévén képűjságot. Talál érdekeset, talál értékeset, de fejcsóválva fogadja az ismert emberek magánéletéről szóló híreket.

– Erről meg miért kell annyit írni? Egyáltalán ki ez a valaki? Persze arról nem szólnak egy szót sem. – indult vissza, rendet tenni a kamrában.

Már javában pakolászott, de a gondolatai még máshol jártak. Nem tudott szabadulni a gondolattól, így jutott arra a végkövetkeztetésre, hogy néha baj van az önértékeléssel.

– Van, aki többre, van, aki kevesebbre tartja önmagát, mint amennyi a valós értéke. A firkász zseninek, az író csak írogatónak, celeb világsztárnak, művész amatőrnek. Néha nem tudjuk, melyik polcra is kell kerülnünk, pedig a kamrában is megvan mindennek a helye.

Valóban úgy vagyunk az étellel, mint gazdasszony a kamrával: mindennek megvan a maga helye. A körtebefőttnek a polcon, elég magasan, hogy szem előtt legyen, hogy kínálja magát. Meg is kap ehhez mindent, amit kell: édes, tiszta lében a szép, egészséges körte negyedek sorakoznak, a ragyogó üvegen mutatós címke körte képével és a dátummal kiabálnak kívánatosan. Ha esetleg mindez nem lenne elég, ott a csavaros tetőn a kék, meg piros kockás, csipkés szélű díszpapír.

A legfőbb polcra olyanok kerülnek, amiket látni nem is kell, mégis megtaláljuk. Ott az ecet, az olaj, a tartalék üvegek, az öreg mérleg, a szita, meg a birsalma, aminek az illata belengi a környéket.

A polcokon sorakoznak a szörpök, a paradicsomlé, éppen a befőttek mellett. (Kamrája válogatja: ha keskeny, hosszú, akkor szószerint mellette, ha pedig kockaforma, akkor szemben az ajtóval, oldalt meg a befőttek, a lekvárok díszelnek.)

Egy polccal lejjebb a tojás, a tartós cuccok, konzervek, apró fűszerek, sütőpor, szójababkarbóna, egyéb alapanyagok. Alattuk a liszt, cukor, só tartalékok, a darálók, pogácsaszagatók.

Legalul, a földön egyik végből a tisztítószer, másik végből csak úgy, bedobva a krumpli, a zöldség, a zeller – néha csak fél gumó, egy kis levéllel, máskor csak úgy bedobva, mint egy kis sáros, értéktelen, mellőzhető vacak. Amolyan „nem érdekes, nem számít” darab. Szegény zeller, odaadva a fél életét egy gulyásleves kedvéért, csak bánkódik a kamra legeldugottabb sarkában. Szégyenében magára fonnyasztja a leveleit, kisírja minden illatát. Lassan elszorvad, belehal a mellőzésbe, abba, hogy értéktelennek tartják. Pedig néha neki is lenne helye a polcon. Akkor is, ha nem olyan szép, mint a körtebefőtt, akkor is, ha nincs olyan hatása, mint a sütőpor, akkor is, ha nem olyan tartós, mint a halkonzerv, akkor is, ha nem olyan fontos, mint a liszt, vagy a só.

A zeller csak igazivá ízesíti a gulyást, megvadítja a húsleves, és van, aki a paradicsomos ételt el se tudja képzelni zeller nélkül. Mégis, csak bedobják egy sarokba, ott is felejtik, hagyják elszorvadni a bánattól, miközben a vaníliás cukor díszhelyen billegteti magát. Mert azt hiszi, hogy ő sokkal többet ér, pedig bizony, ugyanannyit.

A zeller nem vágyik a szép körtebefőtt helyére, csak egy polcra. Egy dobozban, vagy zacskóban, vagy bármiben, ahol megbecsülve érezheti magát.

Csak egy kicsit megbecsülve.

Annuska nézte a fonnyadt, félbevágott zellergumót, kesernyés mosoly jelent meg az arcán. Megsimogatta, letisztogatta, keresett egy kis dobozt, egy darab selyempapírt. Becsomagolta a zellert, a dobozban szépen, óvatosan elhelyezte egy sarokban. – Fontos vagy nekem, sokkal fontosabb, mint hiszed – mondta, mintha egy barátjához szólt volna.

Azóta Annuskánál a zeller, a krumpli, minden hasonló, máskor csak bedobott zöldség dobozban, zsákban lakik, megbecsülve.

Éppen annyira, amennyire kell. Amennyi az értéke. Legalább nála, legalább egy kicsit.

Csak egy kicsit.

Csak egy kicsit – emberszámba véve.

Mégiscsak

Hortenzia éppen szülinapját ünnepelné, békésen, nyugodtan, szűk körben.

Talán túl szűk körben. Ő ugyanis készült a klubközép látogatására, vagy legalább egy telefonra, egy internetes sablonüdvözlésre, de hiába várt, semmi nem jött. Pedig a gépet is bekapcsolva hagyta.

Délután már csalódottan tett-vett, azzal vigasztalta magát, hogy végtére is, nem ülhetnek állandósan a fészfán, hogy legalább az figyelmeztesse őket. Hiszen megvan mindenkinek a maga gondja, baja, öröme, családja. Meg barátja.

Ahogy Hortenziának is vannak barátai. Csak éppen a HÖSZ-tagok, a csapat törzse, alapja, értéke nem jelentkezik, még egy árva szóval sem.

Már mindennel elkészült, kitette a tányérokat, poharakat, az asztalon díszlett a sütemény is. Kivételesen a cukrászdából, mert az időjárás miatt olyan rosszul érezte magát napok óta, hogy szinte semmit nem tudott, vagy nem mert dolgozni. Sütni meg aztán végképp nem kezdhették.

– Most megehetem egyedül az egészet – szomorkodott magában. – Ráadásul hiába csíptem ki magam, még a régi módim szerint. Hiába, ezt szeretem igazán, ez vagyok én. Lehet, hogy ez a baj? Hogy visszatértem a régihez? Nem, az nem lehet. Mi van velem egyáltalán, csak nem lettem babonás?

Felállt, lassan a ruhásszekrényhez sétált. Megnézte a régi kiskosztümöket, meg az új, túl színes, túl kényelmes holmit, aztán becsukta a szekrényajtót – és leült a számítógép elé. Remélte, hogy az internet kicsit eltereli a gondolatait.

Megnézte a leveleit, az üzeneteit, de semmi fontosat nem talált, csak egy új valamit, ami éppen idegensége miatt lett Hortenzia számára nagyon izgalmas. Kattintott – és csodálkozott.

Ott volt egy rózsaszín sminkkészlet, egy kék bicikli, egy lila számológép, egy zöld híd, egy fekete kalap képe, így, összehordva, egy kupacba, a tetején pedig ült egy fehér kölyökkutya, szájában egy csicsásra csomagolt, méretes csonttal, a fején pedig egy lámpás világított.

– Szép kép! – nevetett a klubvezető. – Hiába, szó nélkül is érti az ember. Itt sorakozik Annuska (tényleg), Bözsike, Mariska, Boróka, Zia, Jenő, meg Ervin is, de a csúcson Vakarc. Az a kis korcs kutyus, mindenki lelke, aki mindig mindenbe belevakkant. Különösen olyan dolgokba, amikhez nem ért, de Vakarc már csak ilyen. Ő tartja-adja a csomagolt csontot is. Azok a pöttyök és foltok biztosan azt jelentik: mindenki minden szépet kívánok Hortenziának!

T. T.

Bözsike egy szép napon azzal a felfedezéssel érkezett a klubba, hogy lesz megint régésznap, el kellene menni. Ha már tavaly nem sikerült az egész csapatnak a tudomány ilyen mértékű megismerése, idén be kellene pótolni.

– Tavaly tényleg jól sikerült – mosolygott Mariska. – De ahhoz kellett Boróka is, ő meg azóta nincs múzeumban. Zia meg mégsem szállhat be egy ilyen tudományos programba a szállodájával, meg Jenci aranyaival.

Ezzel aztán sikerült elkészeríteni a társaságot. Csakhogy Bözsikét sem olyan fából faragták, hogy első szóra feladjon bármit is, hát szervezkedni kezdett. Először Ziat győzte meg, aztán Borókéval is egyezsége jutottak. Néhány héttel később örömmel újságolta klubtársainak:

– Minden a legnagyobb rendben. Igaz, nem hivatalosan csatlakozott, de azért bejelentette a főfő helyen Zia, hogy ő is beszáll egy kicsit a régészeti népszerűsítésébe. Borókát nem volt nehéz rábeszélne, hogy tartson izgalmas bemutatót, meg régészórát, akár csak néhány bentlakó vendégnek is, hiszen olyan lelkes szakember, aki örül, ha beszélhet a hivatásáról. Zia meg bevállalta, persze Brúnó segítségével, hogy összehoznak valamilyen korhű kaját aznapra, akár nyárson sütést, vagy bográcsozást is, a részleteket Brúnóra bízta. Úgyhogy rajtunk a világ szeme, na meg Boróka lelkivilága. Megyünk régésznapra!

– Mégpedig Robival – zárta le a meg se kezdett vitát Jenő. – Elvégre az én kincseim vannak ott kiállítva.

Ellenvélemény? Az fel sem merült. Mindenki készült, már egy hónappal korábban ez volt szinte az egyetlen téma közöttük. Még Ervint is sikerült bevonni a szervezésbe, pedig ő meg volt sértődve: egy vár, ahol harcoltak, és ő még nem is köthet bele, hogy hadmérnöki szempontból mi is volt a rossz abban a várban. Mármost azok alapján, ami egyáltalán megmaradt belőle. Végül is honnan lehet látni, mi is volt a rossz? Azt viszont el tudja mondani, hogy ő hogyan építette volna. Mégiscsak az ő szakmájába is vágna ez az egész régészkedés.

Lázás készülődés kezdődött az öreglányoknál. Mariska kisúrolta a rózsaszín tornacipőjét, Bözsike előszedte az igazi egyiptomi bőrtáskáját. Annuska a recepteket bújtá, Hortenzia pedig a fodrászával egyeztetett. A fiúk sem unatkoztak. Ervin az épebb farmert vasalta (félre, Jenő meg – mi mást is tett volna – Robit glancolta napokig, miközben Vackornak keresett ebszittert.

Az utolsó napokban minden felborult. Hortenziához bejelentkeztek az ablakosok. Bánatosan közölte a többiekkel, hogy ő most mégsem tud menni.

– Tudjátok, milyen régen szerettem volna kicseréltetni a lakásban a régi ablakokat. Már átfúj a szél, meg vetemedtek, és a festésük is egy vagyon. Most végre összejött annyi pénz, hogy belevágjak. Meg volt az a nagyon jó akció is. Szombaton lesz a kirándulás, ezek meg pénteken jönnek, egész nap szerelnek. Este aztán takarítás, úgyhogy másnapra én használhatatlan is leszek. Ti éreztétek jól magatokat. Ziát, meg Borókát üdvözlöm!

Kicsit elkedvetlenedett a társaság, de ez van, ezt kell szeretni, majd hazajövet elmondják Hortenziának, milyen élményekben is volt részük. Azért lemondani érdekes élményekről senki nem akart, sült is rendesen Annuskánál az almás pite, a pogácsa. Bözsikénél készült a fasírt, meg a paprikás csirke. Mariska beszerezte hozzájuk a kínai piacról a megfelelő tároló dobozokat. Ervin pedig becsomagolt egy indukciós rezsót, a hozzá való edényt, meg a táborigépezőt és evőeszközkészletet. Jenőnek csak az egy pár gyulai, meg a rántottás kenyér jutott eszébe, be nagyon büszke volt erre is. Majd az utolsó pillanatban csomagolja össze a túrapakkot.

Ment a tervezgetés, egészen szerdáig, amikor is megszólalt a telefon, először Jenőnél.

– Jenő van egy meglepetésem a lányoknak. Segít ebben a kis átverésben?

Szegény azt se tudta, hova kapjon, tar feje búbja is izzadni kezdett.

– Ha tudok, természetesen.

– Na, akkor pénteken délután, mikor összeszedi a csapatot, ugorjon el értem is.

– De nem szombaton reggel?

– Jaj, ezt még nem is mondtam? Már pénteken délutánra kellene szervezni, mert Zia meghívott minket egy kis ott nyaralásra. Nálam meg már ma végeznek az ablakosok, úgyhogy megyek én is, nem maradok le semmi jóról.

– Remélem, tényleg olyan jó lesz – bizonytalankodott kicsit Jenő. – Mariska és Bözsike annyi szépet és izgalmasat meséltek, azt már remélni se tudom, hogy megismétlődhet.

– Jaj, ne legyen már ilyen negatív! Meglátja, ez annál is érdekesebb lesz. Ha másért nem, hát azért, mert ott leszünk mi is.

– Remélem én is. A többiek tudják, hogy péntekre kell csomagolni, meg néhány napra?

– Azt elfelejtettem elmondani nekik. Most meg, hogy ilyen jól alakultak az ablakügyek, én mégsem hívhatom körbe a csapatot. Megtenné helyettem?

– Persze, de mit mondjak?

– Mindig csak az igazat. Azt, hogy én telefonáltam, mert Zia engem keresett meg azzal, hogy meghív bennünket pár napra, összekötni a kellemeset a hasznossal, én meg magát riasztottam, mert a nagy ablakozásban nincs türelmem mindenkit felhívni.

Jenő lebonyolította a körtefont, úgy, ahogy ő szokta, kicsit túlbonyolítva, de a beszélgetés végén mindig rövidre zárva: pénteken délután szedi fel a társaságot, pakoljanak több napra, mert Zia meghívását nem lehet visszautasítani.

– Akkor ne is vigyünk ennivalót? Ziának van étterme, csak kapunk valamit – fejezte ki reményét Mariska, de Annuska lehűtötte örömét.

– Azt azért már ne várd, hogy minden nap jól is lakat mindenkit. Különben is, mit csinálunk ennyi elkészített kajával? Majd mi is meghívjuk őt és Brúnót egy igazi, mai, lakótelepi paprikás csirkére, meg almás pitére.

Eljött a péntek, Robi mosolygósfényesen indult a Tudományos Túrára, nem feledkezve meg a köszönetéről: egy nagy fekete pöffenesről. Vackor farkcsóválva köszönt el gazdijától és barátjától. Neki is jó ebszitter jutott, Kormi Manó zsebvéréb mellé társulhat a szomszédban. Neki is egy szép, jó kirándulás lesz ez a néhány nap.

Jenő úgy tervezte, hogy először az asszonyokat szedi fel, aztán Ervint, és a végén, igazi meglepetésnek Hortenziát. Jöttek is szépen, sorjában, csomagokkal, bőröndökkel, szatyrokkal, dobozokkal. Szépen, sorjában le is rakták ezeket, a hátsó ülésen éppen elfértek a csomagok. Annyira éppen, hogy ki se kellett kötni, rögzíteni, beszorultak egymástól, egymáshoz és az

ülések közé. Hatalmas meglepetésként érte őket Hortenzia felszállása – házi befőttel, szörpökkel, kávéval, teával.

– Gondoltam, valamit inni is akarunk majd – pattant fel csörgő üvegekkel a buszra. Hosszú készülődés jobbnál jobb eredményei zötykölődtek a régészet, mint tudomány megismerése felé.

A zötykölődést elég nehezen viselte minden utas és minden csomag. Ervin meg is jegyezte:

– Még mindig nem tudsz vezetni? Vagy tán Robi ugrál és riszál, csak magától, egyfolytában?

– De kedves vagy, már most, induláskor – sértődött meg a sofőrök gyöngye. – Egyébként Robi nem magától ugrál, hanem a kátyúk miatt, és nem azért riszál, mert neked akar tetszeni, hanem a sok olajfolt miatt, mert nem vette észre a sok mazsola, hogy folyik valamijük. Azért vigasztalódj az itt terjengő, igencsak kellemes illatokkal.

Az asszonyok hamar véget vetettek a vitának, mielőtt még veszekedéssé fajul a dolog, így békében érkezhettek a várszállóhoz. Ott aztán kitört a boldogság, a vihánc! Zia fogadta őket azzal, hogy ha kipakoltak, elhelyezkedtek, várja a csapatot egy különleges vacsorára.

A vihánc azért nem tartott túl hosszú ideig, éppen csak a csomagok kiszabadításáig. Ott ugyanis kiderült, hogy azok a csodadobozok nem éppen csodadobozok, főleg, ha csak félig vannak lezárva. A csirkepaprikás a sok riszálástól és ugrálástól kiborult. Még szerencse, hogy Bözsike egy külön nejlonzacskóba is tette a dobozt, így legalább a ruhák nem lettek maszatosak. De az is jó, hogy zsírral főztek, az legalább visszatartotta a javát. Azért kellett némi imát rebegni, mert ha nem így alakul a szerencse, bizony nem lenne rózsaszín tornacipő, zöld póló, fehér hálóing, szürke nadrág!

Átöltözve, sportosan, zuhany alatt kissé megnyugodva mentek Zia vacsorájára. Jenci is felöltözött rendesen: kopott, elnyúlt mackója helyett farmert ráncigált magára. Az utolsó pillanatban befutott Boróka is, aki az előadásaira, a régészorákra készülődve egy kis pihenőt tartott.

– A főnökasszony valami korhű vacsorát ígért – kajánkodott tudós módjára. – Nagyon, de nagyon érdekelne, mégis milyen korhű kaja lesz, elvégre itt évszázadokon átnyúló kiállítás, meg történetek tömege van.

– Lehet, nehéz a feladat egy hétköznapi étteremnek, de mi, itt, ugye, különlegesek vagyunk. Évszázadokon átívelő korhűségről beszélhetünk, tudós vendégséfünknek köszönhetően. Kérjük a vacsorát – kiáltott a konyha felé Zia.

Az igazi meglepetés ekkor érte a vendégeket: gladiátornak öltözve Brúnó lépett be, egy nagy, pajzsformájú tálcán ínycsiklandó, nyílvesszőre hasonlító kis nyársakon sült hallal, körülötte csodaszépen elrendezett gnocchival.

– Jé, krumplinudli! – örömködött Jenő. – Nem is tudtam, hogy ilyen már a rómaiak is ettek.

– Miért ne ettek volna? De ha mégsem, akkor vegye úgy, hogy ez az évszázadokon átnyúlást ez is jelképezi.

A beszélgetés során felmerült a laikusokban a kérdés: létezik magánásatás? Merthogy olvastak valamit, ami nem egészen világos.

– Lehet, hogy egy külföldi pénzes mókus itt, nálunk gyűjtheti a kincseket? Lehetünk akár mi is magánrégészek?

Boróka könnyen megnyugtatta az aggodalmaskodó nyugdíjasokat.

– Elvileg lehet, de azért nem tartom jó ötletnek, még ha figyelembe is veszem az önök felkészültségét, szakismereteit. Amit gyakori ásatáslátogatásaik során szereztek. Zia se törje vállalkozásbővítésben a fejét. Néhány cég régóta foglalkozik azzal, hogy munkaerőt közvetít az ásató intézményeknek, hiszen a múzeumoknak nincs elég régésze, hogy az egyéb kiegészítőkről ne is beszéljünk. Régebben, e cégek előtt is voltak „emberkereskedők”, akik csupán a munkásokat adták, ez lett professzionálisan kibővítve úgy egy évtizeddel ezelőtt. De nekünk

az nagyon drága lenne. Maradjunk csak itthon, a saját cserepeinkkel, várfalainkkal, Jenő úr arany-leleteivel, az én tárlatvezetésemmel. Esetleg matyó hímzéssel.

Ez a tudományos bevezetés éppen elég vidámra sikeredett ahhoz, hogy másnap reggel csupa izgalommal induljanak tanulni.

Előkerültek az addig rejtegetett ajándékok is. Mint kiderült, azért volt a buszon az a mini talicska, mert Jenő ezzel akart kedveskedni a régészet tudományának, meg Ervin a zsebéből előkotort egy régi, alumínium kést.

– Spaklim nem volt.

Mariska egy sminkcetsetet varázsolt elő: – Ezt nem szoktam használni.

Annuska egy jegyzetfüzettel állt elő.

– Leltárhoz jó lesz.

Bözsike mosogatószivacsot hozott.

– Ha már nem kell Ultra, legalább ezzel dolgozzunk.

Hortenzia egy fogkefével állt elő.

– Mintha ez is kellett volna ahhoz a koponyához.

Boróka csodálkozott és mosolygott. Nem számított ajándékokra, főleg nem az ilyen szakszámokra. De még mielőtt magához tért volna első meglepetésében, jött a második kör: Zia ajándékai. Kisvödör, lavór, kistányér, mini evőeszközök, kishajó, úgy, ahogy emlékeztek eddigi találkozásaikra.

Vacsora után nagy beszélgetések következtek. Aztán mély, de rövid alvás: mindenki korán ébredt, indulni kellett a nagy eseményre, egy igazi régészünnepre.

A rózsaszín szalaggal feldíszített Robi kint várt a parkolóban, a BMW-k, Audik, Renaultok, Opelek társaságában. Biztos, ami biztos, nehogy valaki összekeverje a saját négykerekűjével, Jenő kitette a szélvédőre a csoport jelét: egy nagy, lila kalapot, ahogy mindenki feltette a maga bíbor, meg kék, meg rózsaszín, meg zöld, meg szürke meg kockás kalapját, és elindultak, hogy nevéssenek a világgal együtt – a várörtönből kialakított múzeumban.

– Nem vagyunk múzeum – javított Boróka, ügyelve a jogi és szakmai részletekre is. – Magánmúzeum, meg magánrégészet gyakorlatilag nincs. Ez is csak egy olyan kiállítóhely, ahol az építkezés során megtalált tárgyakat őrizzük és mutatjuk be. Olyanokat, amik egyébként már nem is a mieink. De szeretek itt raktároskodni. Hol egy csoport jön körülnézni, hogy csak egy-két érdeklődő, de van, amikor bőséggel ráérek rendezgetni, tervezgetni. Nézzék csak, most éppen a szervezésem eredménye következik.

Nézték. Az udvaron – a várudvaron – egy nagy sátor állt. Előtte asztal, meg padok, ülőkék, mind, egytől egyig fából összeállítva. Természetesen párna nélkül, ami nem tetszett Mariskának sem, Jenőnek sem, de kárpótolta őket maga a látvány. Meg a többieket is.

Kit mi. Annuska a kenyeret szúrta ki az asztalon. Kezdett volna belekötni, hogy ez azért talán nem korhű kaja a sátras-sisakos lovagokhoz, de eszébe jutott: ez egy évszázadokon átnyúló buli.

Bözsike a szalonnára meredt rá, Mariska a boros kupákat nézegette lelkesen. Ebben a melegben kell valami, amivel leöblítik a zsíros, ámde nagyon gusztusos szalonnát. Ervin a sátor és a kardok arányát méregette, és megállapította: kicsi a sátor. Jenő meg csak állt és nézett. Nem tudta még elképzelni sem, hogy ülné meg a lovagkori közlekedési eszközt. A lovat. Még a rugózásán kellene javítani. Meg egyáltalán, az ülésen.

Boróka előadásán szép számmal jöttek össze. Ahhoz képest, hogy ez egy szálloda. Vár-szálló, egy vidéki kisvárosban. Érdeklődéssel hallgatták a régészeti ismertetést mind a kilencen. Közülük is hatnak vigyorra állta a szája, alig tudták megállni, hogy ne szóljanak közbe, ne említsék a feltárás valamelyik érdekes részletét.

Mert miről is szólhatott az egész? Ha már jogilag semmiről, hát a ház történetéről. Arról, hogy szállodaépítés során találták a várat. Az összes részletével, rétegével, tárgyaival. Elmondta, hogyan is kellett dokumentálni mindent, milyen munka is egy ilyen ásatás, nem

kímélve az emlékeket sminkecsetről, Calgonról és fogkeféről. Amikor megemlítette az istállóban talált aranyeletet, Jenő büszkén düllesztette ki – nem, nem mellét, sokkal inkább pocakját. Igen, ő adott a tudománynak értékeket.

– Azóta megtaláltunk néhány háborút túlélő idős embert – kezdte a magyarázatot – lassan összeáll egy kis helyi történelem is.

– Köszönjük szépen a kutatást, az eredményit megfelelő tudományossággal fel is használjuk – szerelte le éppen tárlatvezetőként szereplő, teremőrként foglalkoztatott régész a lelkes amatőrt. – Javasolnám, hogy adjuk át magunkat a könnyedebb szórakozásnak. A szálloda tulajdonosai, Zia asszonnyal az élen, megszerveztek egy kis tábori életet. Tessék, lehet érdeklődni, gyakorolni, beszélgetni, netán belekóstolni az akkori világba, életbe. Ervin, maga katona, akkor álljon ki a harcosokkal vívni. Jenő, mit szól egy kis lovagláshoz? A hölgyek pedig átadhatják magukat a korabeli konyhaművészetnek.

A hat, önmagát díszvendégnek tekintő régészsegéd köszönte szépen, de ezekből inkább nem kért. Mindent azért mégsem akartak megúszni, csábította őket az asztal is, a sátor is.

– Az a korabeli életmód tényleg érdekelne – bizonytalankodott Bözsike, mire egyszerre helyeselt mindenki.

Írány a sátor! Már úgyis kinézte mindenki a neki leginkább tetsző lehetőséget, ha meg még kínálják is őket, miért ne fogadnák el a jót?

– Tölthetek egy kis bort önöknek? – kérdezte a parancsnok. Mindenki lelkesen bólogatott, kivéve Jenőt.

– Ha volna esetleg alkoholmentes bora, azt elfogadnám. Még ma vezetek.

– Lóháton kellene közlekedni, akkor megihatná ezt is. Így málnaszörppel koccinthatunk.

Bor a bőrkulacsból a fakupába, onnan a szomjas gyomrokba töltve. Erre igazán jól fog esni egy kis szalonna.

– Ha volna esetleg zsírmentes szalonnája, azt elfogadnám – szellemeskedett Mariska. Szegény, már nem tudta, mit tegyen annak érdekében, hogy visszakerülhessen végre a figyelem középpontjába.

Zsírmentes szalonna ugyan nem volt, de jóízűen befalta a zsírosat is. Stílszerűen katonákat kaptak a harcosoktól. Igazi huszárokat: kenyéren (lovon) a huszár szalonna, azon egy piros csákó, retkekből. Nincs az a Mariska, aki ezt visszautasítja!

Salonnázás után még egy kis gyönyörködés, városnézés, újabb gyönyörködés következett. Volt bőven élmény, lehetett beszélgetve pihenni. Boróka éppen azt magyarázta, hogy mit is akar még ebben a várszállóban megszervezni, amikor az egyik harcos – pár perccel korábban éppen kopjával küzdött a lovagi tornán – elkeseredve lépett hozzájuk.

– Elnézést, hogy megzavarom a beszélgetést. Nincs véletlenül egy fogpiszkálójuk?

– Fogpiszkáló?

– Igen, az. Letört az egyik fogam és beszorult valami szalonnadarab.

– Van itt minden, de fogpiszkáló, az nincs.

– Ki mondta? – kottyantott közbe Mariska. – A túlélő csomagomban mindig van fogpiszkáló – és már vette is elő a kis dobozt a nagy táskájából. – Vegyen nyugodtan kettőt – nyújtotta, mintha csak cukorka lenne. Mariska ilyen boldogságot harcosnak még nem okozott, mint ezzel a kínálással.

– Mondja csak, mit hord még magánál abban a túlélő csomagban? – kérdezte Boróka.

– Van még itt hajsütő, meg rúzs, meg természetesen sminkecset. Tűt, cernát és ollót ne keressen.

– Az van nálam – szólalt meg Bözsike. – Tőlem viszont poharat ne kérjen senki. Ha szomjazunk, hát szomjazunk.

– Pohár? Nálam van összecukható – jelentkezett az obsitos – sörnyitót, meg konzervnyitót tartok benne.

– Azok helyett nagyon jó a bicska – bölcsekedett Jenő. – Azzal akár szerelni is lehet. Egy flakon víz egy ronggyal kiegészítve mindent megtalálsz, ami kell.

– Bezzeg fésűt, tükröt és szappant senki nem hozott – méltatlankodott Hortenzia.

– Majd te ellátsz bennünket ilyesmivel. De valamilyen jegyzetfüzet, meg ceruza, meg cipőfűző csak nálam van – mordult sértődötten Annuska. Boróka meg csak állt és csodálkozott. Ennyi fölösleges dolgot még nem látott, ráadásul legfontosabbnak tartva.

Estig kigyönyörködték magukat, akkor aztán jött újra Brúnó, a szakácsok legszakácsabbja, újra a pajzson tálalt – pizzával. Korhűen, hagyománytiszteletből. Mármint napjainkban korhűen, a mai európai hagyományok tiszteletével. Persze lehet, hogy ez is magyar találmány, hiszen lepényen valami hús, meg tejtermék, meg zöldség – csak magyar eredetű lehet.

Pizzaevészeten azért már ott volt minden barát, egyszerre. Boróka vitte a szót, Brúnó meg a sót. Hortenzia és a paradicsom adott színt a napnak, Mariska és Robi adott hangot a tetszésnek. Zia és a várbörtön adott helyet a vacsorának. Bözsike és egy kamera figyelmét semmi nem kerülhette el, Ervin a villával vívott csatát a pizza ellen, Jenő és az ő gondolatai pedig száguldoztak, évszázadokon átívelve, lóháton, aranypénzek között. Végezetül Annuska számadást csinált a kirándulásról.

– Azt hiszem, régen éreztük magunkat ilyen jól. Ilyen fiatalnak. Csak az a fogpiszkáló hiányzik.

– Miért hiányzik?

– Hogy hazáig feltámasszuk a szemünket valamivel, különben mindannyian itt alszunk el.

– Van még éppen elég! Kinek adhatok?

Töltőkálvária

Hortenzia a szokásos, félévente esedékes infúziókúrára indult. Pontosabban indult volna, de majdnem lekéste a buszt.

Mert egy kicsit talán elkésett az infúziókúra.

Történt ugyanis, hogy reggelre kezdett lemerülni az új okostelefonja, márpedig neki vinni kell, legalább egy okos legyen, amikor csöpög az ereibe az erőnlét. A szellemi erőnlét.

Lemerülőben lévő telefonját fel kívánta tölteni, mielőtt elindulna, éppen csak a töltője nem volt sehol. Illetve ő nem találta sehol.

Igaz, előző nap a fránya hosszabbító elciceregte magát, egy másik, amolyan egyszerűbb került a helyére.

– Jó az öreg a háznál – gondolta elégedetten.

De akkor is, a töltőnek meg kéne lenni. A helyénél jobb helyet nem is lehetne találni, mint az asztalon heverő elosztó mellett, de ott biza nem volt. Az egész asztalon nem volt.

Töprengett, miközben feltúrta az iratos, meg a ruhásszekrényt, a fiókokat és az asztal minden lapját, polcát, élt, meg mögét. Azon törte a fejét, mikor is használta utoljára.

– Igen, még valamikor ablakpucolás előtt, pucolásakor meg kicsit arrébb tettem. Akkor a párkányról. Igen. Ez megvan, de az ablakpuccon is túl vagyok már vagy két hete. Igen, töltöttem közben, ráadásul olyan csudaszerkentyűm van, amilyenről más még nem is hallott.

Végiggondolta, hogy is tanulta, amikor telefonon kért segítséget.

– Iiigen. Okostelefont okosan kell tölteni. Úgy magyarázták, hogy kihúzom a drótot a kockadugóból, és azt a végét, ami addig abban volt, áteszem ebbe. A laptopogósba. És kész is. Merthogy illen különlegesen böccs az én töltőm, ha már a telefonom olyan nagyon okos.

Törte a fejét megállás nélkül, de ennél tovább nem jutott. Nem is juthatott, hiszen időre kellett mennie. Így is elment az idő, siethetett a buszhoz, ahogy a lába csak bírta. Így abban maradt önmagával, hogy ha hazaér, tovább kutat.

Úgy másfél órával később haza is ért. Kereste is. Minden elképzelhető helyen. A gyógyszeresek, a tisztítószeresek, a cipők és a szatyrok, meg papírcuccok között. Az asztalokat – konyhait is, szobáiban a dohányzót is, az íróasztalt is, meg mellette a nyomtatóét is – feltúrta. Fehér, drótnélküli kocka, két szarvszerű bedugó villával sehol nem kiabált.

Egy idő után csak feladta. El nem tűnt, ki nem dobta azt a fránya töltőt, majd előkerül, ha akar, addig meg tölti a telefonját úgy, ahogy addig szokta.

Leült az íróasztalához, bekapcsolta a laptopot – abban a pillanatban felkiáltott:

– Megvan!

Hogy hol volt? Természetesen a helyén. A hosszabbító mellett. Pontosan a hosszabbító és a nyomtató (fekete!) között. Ahol legalább ezerszer megnézte.

Ebből látszott, hogy egy kicsit talán megkésett a kúra.

Igaz, ott még nem tart, hogy keresse a szemüvegét – szemüveggel az orrán.

Blokkolva

Ervin néha piacra is jár. Hiába, öreg katona, megtanulta, mi is az önállóság. Most meg éppen egy megkésett nőnapra készül, virágot meg csak a piacon tud válogatni. „Igazi” virágot keres, nem a hatalmas, agyonnemesített, különleges, drága, ámde korosodó barátnőinek legkevésbé tetsző csodákkal akarja meglepni őket.

Talált is, kiválasztotta a négy neki tetsző csokrocskát – remélve, hogy szívesen fogadják majd. Örült a sikeres vásárlásnak, fizetés után jókedvűen indult volna tovább, de az eladó nem akarta engedni. Megírta a nyugtát. Kemény 800 forintról, azt a bizonyos kis kék nyugtát. – Ugyan, hagyja már, nem kell, köszönöm, apró ajándéknak viszem – akart hárítani Ervin, de az eladó csak erősködött, hogy de, igen, kell, várja meg, nem tart az olyan sokáig, elvégre ez a szabály.

– Valóban, ez a szabály, de engem nem kötelez semmiféle törvény arra, hogy át kell vennem a hivatalos, számlaszámmal ellátott, szabályosan kitöltött nyugtát. Jó, hogy nem mindjárt áfás számlát ír!

Már kellemetlen volt számára ez az egész mizéria, neki igazán nem kellett blokk, vissza is akarta adni, de még ezt sem hagyta a virágárus.

– Tessék elvinni. Később a vevő azt tesz ezzel a nyugtával, amit akar, de tessék elvinni, elvinni! Én betartok minden előírást.

Ervin nagy csodálkozására elmondta: alig valamivel korábban egy mellette árusító, nyolcvanas éveit taposó szegény paraszt néni adott el tíz tojást. Nem adott nyugtát, ott helyben nagyon komoly összeggel büntették, adócsalás címén. Pedig a néni csak szeretne megélni valamiből, mert a negyven ezres nyugdíjából nem tud. Szokott nyugtát adni mindig, most is csak elbeszélgették, ő meg elfelejtette. Az ellenőr meg nem szólt, hogy kéri a blokkot, hogy „el tetszett felejteni”, nem. Tíz tojás blokk nélküli eladásáért ott, helyben büntettek.

Az obsitos fogta a blokkot, de nehezen tudott elindulni. Nem értette az egészet. Tudja ő, nagyon is tudja, hiszen katona, hogy minden szabályt be kell tartani, minden utasítást, minden parancsot végre kell hajtani. Tudja, hogy a kicsi is csalás, éppen, mint a nagy. De nem lehetett volna figyelmeztetni az idős asszonyt, hogy elfelejtett valamit? Nem lehetett volna kérni, egyszerűen?

Nem is tudott kiszakadni ebből a gondolatmenetből sokáig. Otthon is ez járt a fejében, amikor a híradót nézte. Az áfa csalásokról szóló híradásokat.

– Tessék mondani, nem lehetett volna a „cukros áfát” is elkérni? Nem lehetne, már csak úgy, esetleg a nagyban csalókat megpiszkálni? Legalább megpiszkálni? Nem lehetne ott behajtani, ahol valóban lopnak, csálnak? Az adóhivatalhoz bekötött, vagy éppen nem bekötött

pénztárgépekről már nem is beszélve. Csak a tíz tojásról, egy csomag petrezselyemről, netán két szem almáról, és ezek áfájáról?

Mérges volt, nagyon mérges. Aztán ránézett a négy csokrocscsa virágra, és már jobban is érezte magát. Mire átöltözött leghódítóbb szerelésébe, már jókedvűen indult nőnapon köszönteni.

Vagy csajozni? Lehet, hogy mégis szeretne néhány íratlan szabályt megszegni?

Este, rengve

Jenő ült az ágyon, kezében könyvvel. Békésen olvasgatott, amikor megrázó élményben volt része.

Julianus Augustus már éppen kezdte meggyőzni filozófiai fejtegetésével, már éppen elfogadni készült Helios igazságát, amikor glóbusznyi feneke miskolci kocsonyának érezte magát. Hogy különleges pillanatok voltak ezek, mondhatnám akár úgy is, felemelők, az bizonyította, hogy a szekrényében a pezsgős és borospoharak koccintottak egymással.

– Újra át kellene törölgetni őket – gondolta, póriasan látva életét a nagy filozófusok között. Aztán talpa összeért a papucs talpával.

– Na persze, ennek is most kellett rendszert változtatni. Nem volt jó neki a régi? Hogy a talpa van alul? Ja, hogy kitört a cipődemokrácia? Az más.

Visszafordította a papucsát – a rendszerhez ő maga kevés volt –, rendeltetésszerűen használatba vette, majd áttotyogott a másik szobába, a telefonjához. Szomszédját hívta, akiről tudta, hogy szinte belebújik a tévébe, úgy figyel az éppen divatos szociológus fejtegetéseit, mintha maga Libanios mondaná a nagy igazságot.

– Halló – mordult a szomszéd a telefonba. Jenő minden köszönés nélkül szólalt meg.

– Te is érezted? – kérdezte, naivan azt gondolva, hogy érezni és hallani más érzékszervünkkel kell. De úgy látszik, megzavarta az értekezés figyelemmel kísérését, mert mint aki másik bolygón jár, csodálkozva kérdezett vissza.

– Nem. Mit kellett volna éreznem?

– Bocs, hogy zavartalak. Lehet, hogy én lettem becsapódva. Lehet, hogy csak Virdo bejelentése volt olyan megrázó.

A szomszéd ebből az egészből nem értett semmit. Csak az jutott el hozzá, hogy lemaradt a tévések magyarázatairól. Az a néhány mondat minden bizonnyal megváltoztatta volna az egész életét, csak most lemaradt mindenről.

Jenő lassan visszatotyorgott az ágyába. Ült tovább, kezében a könyvvel. Bár közel sem olyan békésen, de olvasta tovább. Már Julianus Augustus se tudta meggyőzni filozófiai fejtegetésével semmiről, különösen nem Helios igazáról. Egyfolytában az járt a fejében, hogy ugyan miért koccintottak a poharak, ha csak ő érezte kocsonyának az ágyát? A környezetében se talp, se barack nem remegett?

Reggel nehezen, ámde annál fáradtabban ébredt. Megtapogatta az ágyat: a helyén volt. Semmi kocsonyásodás.

A telefon csörgése kissé megijesztette, fáradtan minden hangot sokkal erősebbnek hall. A szomszédja hívta, most ő kezdte köszönés nélkül.

– Tudtad? Az este földrengés volt, 4,2-es. A környékünket nem említették.

– Nem baj! Én tudom mi az igazság. Én, na meg a fenekem.

Bokabaj

Jenő, mióta vidékre költözött, egyre kevesebb fuvart vállalt. Van nyugdíja, megtermel magának a kertben szinte mindent. Jól is érzi magát a szabadban, ha meg társaságra vágyik, hát ott a jó öreg klub. Milyen jókat lehet vitatkozni Ervinnel, és milyen jó a hölgyek között egyetlen buszosnak lenni!

Néha azért bevállal kisebb utakat, amolyan fürdő túrákat, de kizárólag a helyiek kedvéért. Na meg Robi is szaladjon néha egy kört, lásson világot, még ha nem is valamilyen kultúr-programra mennek is.

Egy ilyen útról érkeztek vissza, nagyon jókedvűen. Hiába, lehet vidám az ember ivászat nélkül is.

Csupán barátságból úgy döntött a sofőrök gömbölyű gyöngye, hogy nem teszi ki a csoportot a faluház előtt, hanem elvisz mindenkit a házához legközelebbi buszmegállóba, vagy amolyan útba eső helyen szállítja le az éppen ott lakót.

Már majdnem az út végén jártak, amikor a buszmegállóban egy nagy kiáltásra lett figyelmes. Az útitársnő feküdt a járdán és jajgatott rendületlenül.

Jenő nagyon megijed, azonnal le is pattant Robiról.

– Még szerencse, hogy ilyen nagyot tetszett kiabálni – mondta, cseppet sem gondolva az udvariasságra. Hiába, ilyen esetben még Jenci sem lehet talpig lovagias. A legnagyobb riadalom oka a hely, ahol a baj történt. Úgy esett, hogy a hátsó kerék elé esett a balesetet szenvedett. Valahogy olyan helyre csúszott, ahol még látni se lehetett, csak hallani a kiáltást, ezért pattant le, ezért rémült meg annyira Jenő.

Többen is segítettek szegény asszonynak, Jenő még azt is felajánlotta, hogy hazaviszi, egészen a kapuig.

– Jenő, ne vicceljen már – háritotta el az asszony a segítséget. – Hogy ugrálnék vissza a buszra? Sokkal egyszerűbb lesz szépen hazasétálni.

Később persze kiderült, hogy nem volt az olyan egyszerű. Jenci ezt jóval később tudta meg Hortenziától, aki az interneten olvasta sofőrbarátjuk ijedségének történetét.

Hortenzia kicsit eltávolodva magától a történetől, némi filozófiát vitt a beszélgetésbe. Ő, mint igazi klubvezető, mást is látott, mint egy kisebb balesetet, egy udvarias sofőrt és egy fájós bokájú asszonyt, aki kikiabálta a maga kicsi világának Jenő segítőkészségét. Hortenzia a Világot, a Társadalmat, az embereket látta. Az arctalan embereket, azt a szürke masszát, amiből a Világ áll.

Ő látta azokat az embereket, akik ott vannak mindenütt, de szinte csak biodíszletként léteznek, név, arc, személyiség, érzelmek nélkül, legalábbis úgy kezeljük őket. Pedig emberek, még hozzá jó emberek.

Igen, van egy massa, ami emberekből áll. Amolyan „csak” emberekből. Csakruhatáros, csakközmunkás, csaksofőr, csakportás, csakeladó, csakpénztáros, csakjegyszedő, csakkőműves, csakbenzinkutas, csaktakarító. Nem sorolom, hiszen soha nem érnék a végére. Ők, ezek a „csak” emberek nem tesznek semmi mást, „csak” tisztességesen végzik a munkájukat. „Csak” megadják a másik csakembernek a tiszteletet. Csak úgy, spontán, neveltetés okán.

Hortenzia látja, és nem tudja elviselni, hogy elmegyünk szépen egymás mellett, mi, a massa egy-egy darabkája. Elvárjuk a másik masszadarabtól, hogy tudjon viselkedni, hogy segítsen, ha kell, hogy tisztességesen dolgozzon, a munkáját hibátlanul lássa el. Elvárjuk a másik masszadarabtól, hogy ember legyen.

Elvégre ő csak egy csakember. Ahogy mindenki más is, aki azt hiszi magáról, hogy ő „a” dolgozó, „a” vevő, „a” valaki. Odamegy a pulthoz, a pénztárhoz, és rendel.

– Egy kávé!

Vagy felszáll a buszra.

– Egy a kórházhoz.

Ez „a” valaki elvár, de nem ad. Még minimumot sem. Hortenzia már a barátainak, így Jenőnek is mondta:

– Arra gondoltam, csak úgy, egyszerűen, csakemberként: legalább mi adjuk meg egymásnak azt a tiszteletet, amit elvárunk. Mi, a csakemberek mondjuk, hogy „jó napot kívánok”, hogy „kérek”, hogy „köszönöm”. Mi, a csakemberek mutassuk meg „avalakiknek”, mi is tesz minket kissé mássá. Benne vagytok? Hogy a sok Jenő egy kicsit jobban érezze magát.

Múzeumok Éjszakája

Bözsike sokáig úgy hitte, ő nagyon okos, nagyon művelt asszony. Később, mikor az öreg-lányokkal kezdett múzeumba és színházba járni, kezdett ráeszmélni hiányosságaira. Egyre több dologról fedezi fel, hogy nem tud róla semmit, hát belevágott a művelődésbe. Könyvtár, színház, múzeum, rendezvény nem lehetett nélküle.

Volt a régésznapon, készült a Múzeumok éjszakájára is. Nézegette a plakátokat, mikor hova is menjen. Úgy gondolta, ilyen nagy, országos programon ingyen, vagy legalábbis olcsóbban lehet múzeumba menni, válogathat kedvére, látogathat többet is, ismerkedhet mindenféle korokkal és irányzatokkal.

Jenőre és Robira nem számíthat minden apróságnál, a helyi lehetőségek közül igyekezett válogatni. A múzeum igazán értékes programot kínált, ahogy a hozzá tartozó kiállítóterem is. Kivételesen ingyenesen. Van még néhány galéria, meg gyűjtemény, különleges kiállítás, oda is jó volna eljutni. Máskor az is fizetős, de ha az önkormányzati ingyen nyit, talán a maszek is követi a példáját.

– Ezt nem hiszem el! – meredt a plakátra Bözsike. – Éppen ő az egyetlen, aki belépőt szed?

Mivel a múzeumtulajdonos többszörösen is tulajdonos, megnézte a többi helyet is. Mind-egyik helyen azonos összegű, amolyan hétköznapi tarifás belépőt szedett.

– Na, ezt már külön megnézem – keresgélte azt a közgyűjteményt, aminek igazgatója az adott úriember. Csakhogy ott nem talált semmit. Szó szerint semmit. A Ház nem lesz nyitva, ott nem lesz csillagfényes tárlatvezetés.

Bözsike magába roskadva ült még akkor is, amikor beállított Mariska.

– Hát neked meg mi a bajod? – rohanta le barátnője, lila kalapját a kanapéra dobva. – Úgy nézel ki, mint akiben egy világ dőlt össze, az is a legnagyobb katasztrófa után.

– Majdnem – válaszolt gyászos lelkével Bözsike. – Emlékszel még Lalira? Tudod, ő volt – és mondta, mondta, honnan ismerték Lalit, az egykori KISZ-titkárt, pártlap munkatársát, egyéb lehetőségeket önmagának kinyaló fiút. Aki azóta érett férfi lett. Igazi vállalkozó.

Mariska természetesen emlékezett. Nevetve mesélte a régi történeteket, amikor együtt jártak a céggel kirándulni, amikor futtatták, mert éppen rá volt szükség egy tudósításhoz.

– Most meg van egy galériája, jól megy neki. Meg a lányának is volt, vagy inkább a vejének, csak elváltak, és az meg is szűnt?

– Ne ne vess ilyen jól. Igen, róla van szó. Néztem a Múzeumok éjszakája plakátját, úgy gondoltam, el kéne menni, megnézni azt a különleges bemutatót is. Tudod, ami nemrég nyílt meg.

– Persze, hogy tudom, azért jöttem, hogy oda együtt mehetnénk. Nem lesz nyitva?

– De. Nyitva lesz.

– Akkor meg mi a baj?

– Az, hogy belépős, nem ingyenes.

– És? Nem tudod kifizetni?

– De, ki tudom. Nem az összeggel van bajom. De nézd meg: a városi múzeum ezen az estén ingyenesen látogatható, minden intézményével együtt, csak Lalinál kell fizetni.

– Dehogy! – vitatkozott Mariska. – Nézd csak meg, itt is, meg itt is. Tudhatnád, hogy nem állnak jól a kultúrintézmények.

– Nézttem. Tudod, kié mindegyik?

– Honnan a csudából tudnám? Nem vagyok én cégbíró!

– Nem is kell annak lenni. Csak itt, helyben élni. Az összes fizető a Lalié. Akinek amúgy is jól megy sora, akinek nem ázik be a tető a feje fölött, akinek jut a világon mindenre. A múzeumban meg lavórokkal fogják fel az esővizet, de ezen az éjszakán náluk nem kell fizetni.

Erre már Mariska álla is leesett. Ez egy kicsit sok volt. Lalit becsülte, hogy vitte valamire. Jó, igaz, nem játszott mindig tiszta lapokkal, de azért saját erőből... Vagy mégsem? Esetleg ő is mindig színt váltott? Mindig oda dörzsölődött, ahonnan némi támogatást remélhetett? Mariska összegezte gondolatait:

– Igen, igazad van. A múzeumok beáznak, ő új, drága lakást vett. A múzeumok adnak ingyenes lehetőséget azoknak is, akik máskor nem jutnak el a kiállításokra, ő még most is ragaszkodik a bevételhez. Azt hiszem, már értem, miért van ilyen nagy különbség az épületek állaga között.

– Egyre gondolunk? Borókák adni akarnak mindenkinek, még hozzá komoly értéket: kultúrát. Lali meg a kultúrára éhes emberektől akar elvenni. Nem lehetne valahogy átlagolni? Hogy esetleg az emberek, a művelődni akarók járjanak jól?

Gondolatok a népszerűsítésről

Az ember éjszaka vagy alszik, vagy gondolkozik. Én az utóbbi időben többet gondolkozom. Mostanában például a népszerűsítésen, meg a népszerűsége. Meg a stíluson, a műfajon, minden hasonlón.

Itt van például Boróka, aki a tudományt, a régészetet, a múzeumokat tudja olyan jól bemutatni, hogy az addig került, unalmasnak tartott valami a gyerekek, a fiatalok számára is izgalmas, érdekes lesz. Az ő stílusával és módszerével a környékbeli múzeumlátogatókból lelkes érdeklődők lesznek.

Van a kultúrának sok műfaja, ami már egyáltalán nem népszerű. Ilyen a könyv. Vagy inkább a Könyv. Egyre kevésbé vesszük elő a szépirodalmat. Nem csak nyomtatott formában, persze, jó az elektronikusan, vagy hangoskönyvként is. Kinek így, kinek úgy, kedve, lehetősége szerint. Annuska még mindig a nyomtatottat részesíti előnyben, mert annak hangulata van.

Ott van a koncert, mint egyre népszerűtlenebb műfaj. Hangversenyekre, hangversenyekre gondolok, nem villámcelebek fellépéssorozatára. Olyasmikre gondolok, hogy a rock bandák, popénekesek mellett néha legyen Liszt és Wagner, kórus és fuvola is, természetesen sok más, hasonló mellett. Hortenzia eljár ilyenekre is, olyanokra is, de egyre kevesebb ismerőst lát a nézők között.

Népszerűtlen a színház, úgy, ahogy van, szinte minden porcikájában. A nézőtérre becsal néhány embert valaki neve, akár celeb legyen az illető, akár művész, de a legritkábban érdekes maga a mű. (A sznobokat most hagyjuk, azok más kategóriába sorolandók.) Igaz, Ervin már kezd megbarátkozni vele, már hiányolja, ha elmarad egy hónap színház nélkül, de még mindig a könnyedebb műfaj felé húz a szíve.

Az operett azért nem kell, mert olyan „nyálás”, meg túl „izé”, meg nem is izgalmas, meg a zenéje is tisztára altató, és hasonló indokokat hall Mariska, amikor éppen a számára kedves előadásokra hívja barátait.

– Azt viszont a lagziban is hallani, hogy „ringó vállú, csengeri violám”, meg azt, hogy cintányéros, cudar világ emlegette sértődötten egy kudarc után. – Arról nem is beszélve, hogy a fene nagy politikusok tudják igazán szomorúan énekelni, hogy „házamba vágyom.” De még a részeg ember is azt bömböli, hogyaszongya darumadár fena zégeen...

Nem népszerű Bözsike kedvence, a magyarnóta, csak az olyanok, mint Gyere, Bodri kutyám, meg az Akácós út.

Ami pedig előhozta a gondolataimat, az éppen Jenő kedvence: az opera. Szégyellte is mindig bevallani, mert juj, csak az a hülye áriázás, meg ki tudja kivárni, hogy történjen valami, én bele se hallgatok – mondták neki már sokan, ha csak említette is az operát. Aztán mosolyog magában, ha megszólal a telefonja az éppen savanykodónak – Carmen zenéjével. Vagy Tell Vilmos nyitányával. Vagy lelkesednek a Szabadságkórus hallatán. Néhányan egyházi éneknek gondolják a Húsvéti kórust, és valami szuperbuli részeként a Bevonulási indulót. Spartacus zenéjét filmzeneként hallgatják.

Szakemberekkel nem vitatkozom, de azért van ellenvéleményem. Ők ugyanis azt mondják, hogy csak eredeti nyelven szabad énekelni, különben a szöveg megerősokolja a zenét. Szerintem fordítása válogatja. A magyar éppen az a nyelv, amiben válogathatunk kedvünkre a szavak között, ritmusára, hangzására, a legapróbb részletekre figyelemmel, hogy az eredeti értelmet megkapjuk, a zene ritmusát kövessük.

Nem mindenki vajtfülű, ahogy Jenő sem, nem mindenki érti a zenét – Jenő is inkább csak érzi – éppen ezért szükség van a magyar szövegre. Nem feliratként, mert a nem tökéletesen operaértők nem tudnak figyelni egyszerre a zenére, a színpadra a felirat olvasása közben. Azt meg éppen Magyarországon nem feltételezhetjük, hogy olyan nagyon sokan értenek irodalmi szinten olaszul, németül, oroszul, franciául.

Valamikor, még suta, állandón cukkolt kisfiúként úgy szerette meg az operát, hogy látta Simándit, Melist, Radnajt, Neményi Lilit, Házy Erzsébetet. Ők előadtak: énekeltek, tökéletesen érthető szövegmondással, a történetet eljátszották, akár egy ragyogóan sikerült film lett volna. Adott helyen sírtak, máshol megdöbbenek, megint máshol nevettek. (Igen, az operák között ilyen is van.) Ami nagyon fontos volt: maga a játék. Nem annyi, hogy bejön jobbról, előre lép, elénekei, kimegy balról, hanem volt mozgás, volt mimika is. Történetet láthattak, nem egyes énekesek „áriázását”.

Ha Boróka az unalmasnak mondott múzeumot képes kalandvárrá tenni, akkor nem kellene az unalmasnak mondott művészetet is hasonlóan népszerűsíteni? Nem kellene sok kis csoportban – vidéken, az Operaháztól minden értelemben távoli helyeken – elkezdni a munkát? Művelődni ugyanis akkor fog az ember, ha megmutatják neki, mi is az. Könyvet akkor vesz a kezébe, ha tudja, hogy a Pál utcai fiúk nem filmen olyan jó banda, hanem könyvben, leírva az igazi. (Ehhez viszont kell egy jó film!) A Lear királyt akkor fogja megnézni, ha nem 120 oldalba nyomorítva találkozik a történettel. (Erre is jók voltak a régi színházi közvetítések.) Az operett se lesz olyan rózsaszín, ha egy kicsit az élet felé tolódik a hangsúly, vagy legalább nem a primadonna az egyetlen központi alak. (Nem szabad elfelejteni, hogy Ez is operett, az is operett.)

Hangversenyekre is szívesebben indul a dolgozó, ha már hallott valamit a klasszikus zenéről-zenéből. Nem a legelvontabb darabokat, hanem a könnyebben érezhetőket. (Micsoda műsor volt a Zenélő órák!)

Az operákat is meg lehet szeretetni, hiszen csak az érdekességekkel kell kezdeni. A megérthetőséggel. Magyarul mondva.

Az öreg barátok nem szakemberek, nem hozzáértő művészek, csak szeretik ezeket az egyre népszerűtlenebb dolgokat. Ki az egyiket, ki a másikat. Akik azért szomorkodnak, mert a hivatottak hagyják, hogy értékes műfajok népszerűtlenné váljanak.

Mert nincs egy-egy Boróka minden műfajnál.

Az internet hibája

Bözsike időnként elmegy a házi orvosához. Gyógyszereket feliratija rendszeresen, de egy ideje olyan furcsán érzi magát. Gondolta, hogy amolyan tavaszi fáradtság lehet, hiszen január közepén pontosan olyan idő van, mint márciusban szokott lenni, de mégsem lehet vitaminhiány.

Nagyobb bajt gondolt ő a dolgok mögött, hát elment az orvoshoz. Kért is gyorsan beutalót a laborba. Ott a világon mindent ki tudnak mutatni, vagy legalább a gyanú árnyékát felvetni. Vagy éppen kizárni.

Bözsike ez utóbbit zárta ki, mindjárt első gondolatra. Elvégre, a labor nem egy akármilyen kapott beutalót, akkor bizony baj van. Jobb túlesni mielőbb a vizsgálaton, megtudni, milyen kezelést kell kapnia.

Bözsike el is ment, éhesen és szomjasan, levetette a vérét – úgy érezte, lecsapolják legalább a felét –, és mint egy igazi, modern asszony, kérte a leletet e-mail-ben. Otthonra. Hogy lássa mielőbb az eredményt.

Meg is kapta, annak rendje és módja szerint. Ő pedig nagyon gyorsan megnézte. Minden kórházban és rendelőben szerzett tapasztalatával, betegként megtanult ismereteivel átnézte. Volt benne csillag annyi, mint az égen! Tudta ő jól, hogy a legtöbb csak amolyan statisztikai csillagozás, de egy eredménnyel nem tudott kibékülni. Valami vasas dologból neki éppen a duplája volt a megengedettnél.

– Jaj! A szomszédasszony ismerőse is ebbe halt bele – rémüldözött magában, de lassacskán megnyugodott. Csak nézte a leletet, amitől az első pillanatban elkeseredett. Azon járt az esze, hogy mi is lesz a diétája? Elvégre, ha vashiányos, akkor sok spenótot kell enni. Itt meg az áll, hogy az a ferrité sok.

– Spenótelvonásra leszek ítélve? Majd kitanulom én az egészséget a mindentudóból. Talán mégsem olyan komoly a dolog. Ha már van ez az internet, ott az igazi, a naprakész enciklopédia, a wiki. Az mindent tud. Megnézem.

Megnézte. Többször is elolvasta. Össze is rakta az olvasottakat. Ez bizony hasnyálmirigy rák.

Halálra válva indult a ruhásszekrénye felé. Először a kórházi cuccot ellenőrizte. Ott van az mindig, rendesen becsomagolva, elvégre soha nem lehet tudni, mikor viszik a szegény öreget, legyen rendes ruhája. Az ellenőrzés felénél se tartott, amikor legyintett magában.

– Minek ez az egész? Éppen ezt nem lehet észrevenni, meg gyógyítani. Ha meg már kiderül az igazság, úgyis mindegy.

Becsukta a „készenléti” táskáját, és lépett tovább. Szedegette elő a fekete ruháit. Amiben majd eltemetik.

– Milyen jó, hogy megőriztem ezeket ilyen szépnek, hogy nem használtam el. Mégiscsak rendesebben öltöztetnek fel a temetésemre.

Előkészítette, becsomagolta a kiválogatott ruhákat, mellé tette a végakarátát rejtő borítékot, felvette a kopott fekete ruháját és elindult – elköszönni a barátnőjéhez.

– Ki tudja, találkozunk-e még az életben – pityeregte el azonnal, ahogy becsöngetett Annuskához. Annuska pedig, mint jó barátnő, körbe telefonálta a csapatot. Még Jencit is elérte, így egy egész gyűlést hoztak össze. Nem mondott ő sokat, csak annyit, hogy Bözsikének van gondja, meg kellene beszélni.

A telefonok után visszaült barátnője mellé, egy kicsit nyugtatgatni őt.

– Mondd, Bözsi, biztos ez a hasnyálmirigy rák? Beszéltél az orvossal?

– Még nem beszéltem, nem is látta a leletemet, de biztos, hidd el. Az internet hazudott valaha is? Főleg tudományos dolgokban érdemes böngészni, tudod. Elvégre a régészetet is onnan tanultuk meg.

Annuskának valami gyanús lett. Orvos nem látta a leletet? Meg a régészetet megtanulták? Na, szegény régészet, ha annyi lenne a tudomány, amit ők az internetről megtanultak!

Másnap reggel Annuska csöngetett Bözsikénél.

– Hát te? Semmit nem aludtál? Mi van veled?

– Hogyhogy mi van velem? A halálomon vagyok, mondtam tegnap. Már kezdek felszámolni, meg összerakni mindent. Nézd csak, itt van a temetésemhez a ruhám, mellette meg a borítékban a végakaratom. Már régen leírtam. Majd mutasd meg a többieknek is, együtt könnyebben tudtok majd intézkedni.

Annuska megszólalni se tudott a megdöbbenéstől. Tényleg ennyire komolyan gondolta Bözsike ezt az eredményt? Amikor végre magához tért a meglepetéstől, karon fogta a „haldoklót”, indultak együtt a háziorvoshoz. Kicsit erőszakoskodni kellett, hiszen már úgylis mindegy, minek ott kivárni a sort, de azért sikerült kiharcolnia az ajtón.

A rendelőbe igazán szerencsésen érkeztek: nem várt senki, nem volt kifogás a tömeg, a sok influenza, meg a baci, azonnal az orvos elé járulhatott a beteg – kivételesen kíséreléssel.

– Nincs itt semmi különös – mondta az orvos, folyamatosan tanulmányozva az eredményeket. – A koleszterinje sok, arra adok egy jó gyógyszert. Vigyázzon majd, mit is eszik, a szalonnás rántottát felejtse el nyugodtan.

– De az a másík, az a vas! Nézze csak, doktor úr, az milyen sok. Tudom én, hogy nagy baj van. Arra lesz még időm, hogy rendbe tegyek magam körül mindent? Legalább a hivatalos ügyeket?

– Bözsi néni mit tud? Ezt nem egészen értem. Látom, hogy egy kicsit magas az érték, de van rá kitűnő kúra. Még receptet se kell írni, kapható a patikában. Azt hiszem, nem is olyan nagyon drága.

– Ezek szerint már semmi reményem – szipogott Bözsike. – Hiába, ez egy nagyon gyors lefolyású rák.

– Ezt meg honnan veszi, Bözsi néni?

– Megírta a wikipélda. Tudja, az a mindentudó.

– Azt mondja, hogy többet tud magáról, mint én? – igyekezett kicsit humorosan közelíteni a témához a doktor.

– Neeeeem, azt nem.

– Jó, akkor menjen haza szépen, higgyen nekem, nincs ott baj. Csak az a sok szükséges gyógyszer néha ilyen értékeket produkál. Csinálja végig ezt a kúrát, aztán jöjjön vissza, elküldöm egy kontrollra. Meglátja, rendbe fog jönni.

Bözsike hazament, Annuskával kibeszélték az egészet. Másnap, a cukrászdában összejött csapatnak már nevetve mesélte ijedelme történetét.

– Azért hívott titeket Annus, mert tegnap a halálomon voltam. Már a temetésemre készültem, el akartam tőletek búcsúzni. Nem mi voltunk az ostobák, minden az internet bűne. Most viszont ünnepelünk. A feltámadásomat. Úgy, tudatilag. Az első kör krémesre mindenki az én vendégem!

Rózsaszínben

Itt van az ősz, itt van újra. Az ősszel együtt jár a kirándulások sora, na meg a színházlátogatások minden öröme.

Az új évadhoz, a kialakult kalapfilozófiához, és a fejlődés irányához méltón beindult a hat öreg szingli is: új ruhát, új külsőt igyekeztek felvenni.

Felvenni? Először is megvenni. Vagy inkább kinézni, hova is mennének együtt? Bóklászás, színház – is-is. De mégis, mit? Gombászni? Vagy fenyőt gyűjteni? Egyszerűen ellátogatni egy még ismeretlen városba? És a színházból mégis mit választani?

Mindenkinek volt valamilyen ötlete, terve, amit egy cukrászdai összejövetelen igyekeztek összehangolni. Leglustább talán Ervin volt.

– Szerintem érdemes lenne bejárni az országot. Annyi helyen nem jártunk még, annyi várost nem láttunk még, hogy igazán indíthatnánk egy retró Ismerd meg hazádat mozgalmat.

– Nem volna szerencsésebb az egészségünkre gondolni? – vitatkozott Annuska.

– Elmehetnénk megint valamilyen szép helyre, erdőbe, vagy ilyesmi, ahol a jó levegőn sétálgatva kitisztíthatnánk a tüdőnket?

– És javítanánk keringésünket – helyeselt Hortenzia. – Elvégre itthon mozgásszegény életet élünk. Télen meg még be is zárkózunk a fűtött szobába, úgyhogy gyerünk ki a természetbe.

– Inkább az országjárást választanám – szólalt meg félszegen Jenő. – Akkor mehetnénk Robival.

– Igen, ő se maradna egyedül otthon, az istállóban – kapott a lehetőségen Bözsike. – Olyan szépen kiglancolta Jencike, hogy érdemes őt mutogatni. – Én a múzeumokra gondoltam – bátortalanodott el még jobban a sofőrök gyöngye. – Olyan sok, érdekes kiállítás van még. És ott a közlekedési múzeum, ami mégiscsak fontos tudományt mutat be.

– Igen, a robitörténelmet – gúnyolódott Ervin. – Mert neked ennyiből áll a művelődés.

– Nekem? Te meg képes lennél a konyakmúzeumot végigkísérletezni. Felőlem akár színházba is mehetünk, azt s nagyon szeretem.

Ezen kapott Mariska, igen, az neki való volna. Kicsípné magát, mint máskor, és hatalmasakat nevetne.

Hortenzia is gondolkodni kezdett az ötleten. A színház eddig mindenkinek tetszett, láttak komédiát, meg operettet, meg kellene próbálni valami komolyabb műfajt is. Ki lehetne fogni az utolsó előadások egyikét az Esőemberből. Vagy valami hasonlót keresni, onnan meg már könnyebb lesz a Lear királyig eljutni.

Annuskának is hasonló gondolatai lettek, csak ő zenében spekulált. Hogy lehetne ezt a csapatot az operához szoktatni? Más zenéseken keresztül?

A töprengésekből beszélgetés lett, az viszont akarattuk ellenére is vitába torkollott. Még jó, hogy a cukrászdában kevesen voltak, legalább nem beszélhet arról az egész város, hogy ők bizony kiabálni is tudnak egymással.

Végül azért megállapodás született: amíg jó idő van, lesz egy erdőlátogatás. Mozgás is, gyűjtögetés is. Azután egy városnézés, valahol az országban. Olyan helyen, ahol van múzeum is, lehetőleg valamilyen különlegességgel.

Ha az alapokon túl vannak, és megérkezik az igazi tél, nagyon jó lesz a színház. Csak döntse el a két színházszerető, hogy melyiket, meg hogyan, meg mi után.

– Azért olyat válasszanak, hölgyeim, hogy mindenki megértse. Ha lehet, ne valamilyen átiratot, meg külföldiül éneklést – vetette fel kívánságát az obsitos.

A csapat többségi óhajának megfelelően Annuska és Hortenzia összeültek egyeztetni. Végül kialakult a téli-téli környéki művészeti program. Először a Hegedűs a háztetőn, aztán jó lesz az a Horváth Jenős, meg lehetne mulatni a Dankó Pista nótáival is. Eljuthatnának így a Carmenhoz, vagy a Diótörőhöz, vagy valamelyik hasonló, könnyen emészthető operához is. Prózában meg jöhetne A nagy négyes, aztán tényleg az Esőember, a legvégére meg be lehetne tenni Cyranot. Vagy A három testőrt? Valahogy majd összeszedik, úgyis figyelni kell arra is, hogy melyik tűnik el a palettáról.

– Te, ha már A Nagy négyes, akkor nem lenne jó a Rigoletto is – kérdezte egy alkalommal Hortenzia. – Főleg, ha délután előadást sikerülne kifogni.

Ragyogó ötletnek látszott, különösen annak fényében, hogy a délutáni olcsóbb is, meg ott lesz egy bemutató részlet. Különb is, egy esti operaelőadáshoz egyikük se tudna felöltözni.

Ez volt az egyetlen, amiben tévedtek mindketten. Ha már olyan nagyon magas lesz az a kultúra, Mariska azonnal elindult új ruhákat vásárolni. Ahogy kell, rendesen, egyszerre többet is. Cipelte magával Bözsikét, mégis, nézze meg, mi is az az úri módi. Bözsike pedig ismerkedett a lehetőségekkel.

Az első, árleszállítást hirdető áruházba be is mentek, mondván, most éppen olcsítják a szép ruhákat, meg a cipőket, most kell vásárolni színházi cuccot is.

– Nekem ott a kosztümöm, jó lesz az, de neked nézzünk valami elegánst – húzódott a pénzkidástól Bözsike.

– Én viszont nézek egy jó cipőt, vagy inkább túrabakancsot magamnak, a kirándulásokra.

Elég sokáig válogattak mindketten. Talán jólesett egy kicsit a szép ruhák között turkálni, talán csak nem tudták eldönteni, mit is szeretnének, vagy arról nem volt fogalmuk, hogy mihez is kellene öltözködni. Végül azért Mariska kiválasztott magának egy blúzt. Meg egy másikat is. Meg egy harmadikat is.

– Na? Szerinted milyen?

– Az a törtszínű, az talán jó is lenne. Mutasd, milyen az ujja?

Mariska ezen a kérdésen felháborodott.

– Ujja? Az meg minek? Egy kiskosztümhöz? Vagy egy jó kis blézerhez? Nyáron meg kifejezetten praktikus.

– Ha úgy gondolsz. Szerintem a színe igazán gyakorlatias. A fehéret mindenhez fel tudod venni. Ezzel a csipkerátéttel meg elegáns is.

– Te nem látsz rendesen? Ez nem egy rátét, ez a csipke az eleje! Nézd, ezen jobban látod – vette elő a sötétlila változatot. Valóban, azon nagyon egyértelmű volt a fiatalos kinézet. – De ezt nézd! – tette maga elé a babarózsaszínű csipke blúzt. – Ez lesz a legjobb, amikor kalapot is vehetek fel.

Bözsike maga elé képzelte barátnőjét platinaszőkén, fehér, szűk bőrkabátban, négerbarna kosztümben, rózsaszín blúzban és a szokásos rózsaszín kalapban. Elsőre a hideg is kirázta, de aztán megvonta a vállát. Ha neki tetszik, hát vegye fel. Legfeljebb ő kitesz a nyakába egy réztáblát: „Nem az én barátnőm” felirattal.

Amikor Mariska fizetett, Bözsike már a bakancsok között válogatott. Furcsán érezte magát, hiszen nem akart másnak látszani, mint eddig, de kilógni sem akart a sorból. Meg az az igazság, hogy nem is egészen olyan talpig gyász, csak mégis, a társadalmi elvárásoknak meg kell felelni, különösen az öltözködéssel. Ilyen érzésekkel és gondolatokkal indult túrabakancsot válogatni.

Amikor mondta a készséges eladónak, mit is keres, az furcsán nézett rá, mire magyarázkodni kezdett.

– Tudja, nem is igazán túrabakancsot keresek, öreg vagyok én már kezdő túrázónak, csak egy kirándulásokhoz, erdőjárásokhoz megfelelő, biztonságos cipő kellene.

– Ott tessék nézelődni – mutatott az egyik sarok felé. Ott valóban volt minden, szöges bakancstól gumicsizmáig, ami csak kellhet a természet kedvelőinek.

Bözsike nézelődött, és minél tovább válogatott a bakancsok és túrcipők között, annál inkább nem tudta, melyiket is szeresse. Az egyik nehéz volt, a másiknak a talpa volt sima. Ezen csatok vannak, azt fűzni kell, amon meg a tépőzár mindent szét fog szaggatni. Ez túl sötét, az túl barna. Egyszerűen nem tudott választani. Végül kikötött egy fényes, majdnem feketénél. Igaz, fűzős is, meg pántos is, de az egészet feldobja az a kis rózsaszín masni a külső felén. Meg a talpa is színes, a fűzője is.

– Igen, ez jó lesz, még talán Mariskának is fog tetszeni – gondolta, és boldog mosollyal arcán ment a pénztárhoz. Ott ugyan az arcára fagyott boldogságának minden jele, de döntött.

– Egyszer élünk, akkor legalább érezzük jól magunkat! Lássuk rózsaszínben a világot.

– Tudunk mutatni rózsaszín túraszemüveget is – ajánlotta hirtelen a pénztáros, de Bözsike köszönte szépen, azt már inkább meghagyja másnak. Neki, a rejtelmes erdőben nem fog kelleni.

Annuska az olcsó, mégis jó megoldást kereste, és ahogy szokta, meg is találta. Ott lóg a szekrényében az a sima, egyszerű selyemblúz, olyan lilás, jó színe van. Csak talán túl unalmas. Nincs benne semmi különleges, márpedig neki is kellene valami feldobós.

Addig kotorászott a szekrények aljában, fiókok mélyén, hogy talált egy régi, fekete csipkét. Nem is annyira csipke, mint inkább hímzett tüll kinézetű anyagmaradványt. Ebből aztán egy olyan, de olyan nyakbavalót készített, amit mindenki megirigyelhetne. És szinte minden világoshoz nagyon jól néz ki.

Elővette régi varrógépét – amolyan Hoffer-tractor hangút – és szegett, varrt, hajtogatott egy nyakkendő-félét.

Hortenzia pedig csak a régi kosztümjei között válogatott. Nem fogyott le, nem is hízott meg az elmúlt évek alatt, bármelyiket felvehette. Majd, műfajok szerint, hol az egyiket, hol a másikat.

– Az a kalapkitűző meg csak feldobná az egészet – mosolyodott el a klubvezető.

Ervin erősen törte a fejét. Ha ilyen komoly dolgok is lesznek, mint dráma, meg opera, neki is jobban kell adni magára. Mégse mehet egyenruha-maradékban, valahogy modernizálni kellene a ruhatárát. De olyan drága minden jobbfejta cucc, hogy erről gyorsan le is mondott.

Egy nyakkendő viszont mindent megold. Hogy is volt a régi hírverés? A nyakkendő öltöztet! Akkor nincs is más hátra, egy pofás nyakkendőt kell venni. Olyasmit, ami azért a Kalapcsoporthoz való tartozását is kifejezi. Így lett Ervin szekrényében egy lila, feketével hímzett nyakkendő. Természetesen kalocsai mintával.

Jenő nem variált a ruháival. Van egy sötét öltönye, egy tulipános inge, egy csíkos nyakkendője. Jó ez akármelyik előadásra. De Robit ki kell rittyenteni!

A már fakult rózsaszín, meg zöld, meg piros, meg sárga szalagokat lecserélte. Új, rózsaszín valódiműszőrme keretet kapott a tükör.

– Sokkal elegánsabb a kevesebb csicsa – gyönyörködött a visszapillantó új boájában. – Életszerű tarkaságnak ott van az a sok festett hullámvonal az oldalán. Az tényleg pofás.

A motorház is kapott egy új kalapot, a régi kockás pléd tetejére ültetett „bólogató kutya” feje búbján.

Egy összehívó körtelefon után újra a cukrászdában ültek, kevergették a kávéjukat, kitérgettek, ki hogyan is készül a következő programokra.

Éppen csak az nem volt megszervezve, mikor és hova is menjenek. Ervin döntötte el az indulást.

– Ha mindenkinek megfelel, a jövő héten elmehetnénk énhozzám. A ház fölött ott az erdő, még talán gombát is találunk. Ha nem, akkor veszünk a piacon.

– Mi is ott alhatnánk? – érdeklődött Mariska. – Csak azért, mert akkor nem kellene korán hazajönni.

– Igen, természetesen mindenkinek lesz helye.

Jenci volt az egyetlen, aki még egy kicsit bizonytalankodott.

– Robinak is lesz hol aludni?

Meglepetésünnep

Egyszer, valamilyen csoda folytán, Jenő félszeg megjegyzést tett.

– Régen voltunk színházban...

Némi meglepetést okozott, hogy éppen ő hiányolja, hiszen neki a legproblémásabb vidékről berobizni, de Mariska kapott a gondolaton. Azonnal felajánlotta, hogy majd ő körülnéz, meg is veszi a jegyeket. Majd vigyáz, nehogy a fiatalok csinnadrattájára kelljen beülni. Annuska viszont figyelmeztette, nem szabad fölöslegesen pénzt kiadni, ott a bérlet, lassan eljön az előadás napja.

Mindenki izgalomba jött, egyedül Ervin savanyította el a hangulatot.

– Már megint egy cukormáz.

– Tehetünk mi arról, hogy maga egy csókos asszonyra vár? Egyébként legyen nyugodt, a cirkuszhercegnő nagy szerelme éppen egy katonatiszt. De még milyen katona! Ráadásul több fegyveres kollégáját is láthatja, úgyhogy ne panaszkodjon – korholta Hortenzia az obsitost.

Amikor elérkezett az előadás napja, mindenki boldog izgalommal készülődött, csak Annuska feszengett kicsit. Mert jó, jó, jön az egyik kedvenc, akinek garantáltan tapsol a publikum. De porig aláz, ha nem vagy te más, csak egy ócska komédiás, és én megcsinálok, meg én azt is, ha az a pojáca jön a másik szerepben!

Ilyen hangulatban találta őt Bözsike, amikor becsöngetett hozzá megkérdezni, mégis mit kellene felvennie?

– Még azért biztosra szeretnék menni. Jenci akkor Robival jön? Úgy mégis könnyebb volna.

– Mindenkinek azzal van gondja, hogy ki jön és ki nem?

– Miért? Neked mi a bajod?

Annuska elmondta. Hosszan ecsetelte azt is, mi az oka ennek a nagy idegeskedésnek, de barátnője egy pillanat alatt elintézte a hatalmas gondját. Egyszerűen felhívta a színházat. Kapott is választ, olyat, amitől fülig ért a szája. Nem a „pojáca”, de nem is a másik színész jön, hanem egy harmadik.

– És az ki? Láttuk már?

– De még mennyire! Emlékszel még a rózsaszín hálóinges jelenetre? Tudod, tavaly volt, a Moha és Páfrány. A Páfrány amúgy is jött volna, a Moha meg az, akit nem tudtál hova tenni az előbb.

– Így már tudom. Azt soha nem lehet elfelejteni – mosolyodott el az addig idegeskedő Annuska. Hiába, maga elé képzelte azt a bizonyos rózsaszín hálóinget, mellette meg Mohát abban a lehetetlen pizsamában. Ebből rossz most se sült ki.

Ahogy az már lenni szokott, Jenci idejében bepöfögött mindenkit felszedett a lakása előtt, és szokás szerint, kicsit korán érkeztek a színházhoz. Szokás szerint oldalt, a kis utcában parkolt le, és szokás szerint ott helyben meg is vacsorázták a szokásos rántottás kenyeret, a tarjás szendvicset. Mariska pedig, némi diétára hivatkozva, egy szál szafaládét kapott marokra.

Jóllakva mentek be, és kicsit félve adták le a kabátokat a ruhatárban. Hortenzia körülnézett, mert szerinte szokatlanul meleg volt, de semmi különösét nem vett észre. Ervin annál inkább! Mint igazi és tapasztalt hadmérnök, meglátta a legújabb változást. Lefalazták az öltözők feljáróját. Pontosabban nyitottak egy csukható ajtót ott, de nem a régi falépcső helyén, hanem egy új helyen.

– Ez jó, nyugodtan adják csak be a kabátokat, akár a buszban is hagyhattuk volna azokat.

– Mi a jó? És miért olyan biztos abban, hogy meleg lesz bent is, amikor még ki se nyitották az ajtót?

Ervin komoly műszaki magyarázatba kezdett a tér, a nyitott és csukott ajtók, a huzat és a fűtés hőfoka közti összefüggésről, amit Jenő az öreglányok számára is érthető nyelvre ilyen formában fordított le:

– Megszüntették a huzatot az öltözők felé, így nyugodtan felmehet a függöny, senkit nem fagyaszt meg a levegő.

– De sajnálom azt a szép, régi falépcsőt – sóhajtott bánatosan Bözsike. – Most honnan tudják majd, hogy valaki érkezik? A negyedik lépcsőfok még most is éppen úgy nyikorgott, mint 60 éve.

Sopánkodni, emlékezni már nem volt idő. Szezám tárult, a tömeg tódult befelé, őket is magukkal sodorva. Megérkezve a helyükre, a legelső sor közepére, egyre izgatottabbak lettek a hölgyek. Némi vita után elhelyezkedtek. Jobbszélen Hortenzia, mint klubfőnök nyitotta a sort, lazán, kiskosztümben, utána Jenő húzta meg magát színes ingben, nyakkendő nélkül.

Mellette Annuska ült, önmagához képest színesen öltözve, frissen fodrászolta. Középre Mariska biztosította magának a helyet, kivételesen rózsaszín stüszikalap nélkül, rózsaszín blúzban, hatalmas, csillogó ékszerekkel, vagy inkább ékszereknek látszó bizsukkal felcicomázva. Balján Bözsike kucorgott, hanyag feketeségét frissen vasalt barnaságra, meg egy hatalmas műanyag gyűrűre cserélve. Ervin zárta a sort szürke öltönyében, nyakkendőstül, mandzsettagombostul.

Függöny föl – meleg maradt.

– Igaza volt, Ervin – szólt egy kicsit túl hangosan Bözsike, de senki nem vette észre ezt a nevetlenséget. Ment a zene, az ismerős dallamok lekötötték mindenki figyelmét. Amikor megjelent maga a Főhős, Mariskából kitört az őserő. Szinte ugrált örömeiben, és teljes mellbedobással tapsolt. Reménykedhetett valamiben, elvégre az első sort még főntről is látják. A rózsaszín fiatalít, a festék éppen elég vastag az arcán, a ráncokat meg úgysem veszi észre. Soha nem lehet tudni...

A többieket se kellett féltetni. Bözsike is fészkelődött, Annuskán is megjelent az önfelelt mosoly.

Jenci nem tudta, mit is kellene csinálni, ő még mindig attól félt, nem tud megfelelően viselkedni. Hortenziát leste állandóan, mikor kell, vagy mikor szabad tapsolni. Persze a lába neki is ritmusra járt, és ha végre mert, hát ütemesen, jó erővel tapsolt, szinte integetve a színpad felé.

Ervinnél se tartott túl sokáig az operett látszatutálata. Ő csak a fejét táncoltatta, meg lépegetett ültében, vagy éppen dobolt a kezével a karfán – mikor miképpen kívánta a zene. Hahotázott, mint talán senki más, egy-egy jó be-, vagy kiszólás után. Valahogy nem találta mégsem túl rózsaszínnak, meg cukormáznak a történetet.

Volt ott minden, kis taps, nagy taps, közös éneklés – csak visszafogottan, amúgy dalolászvadodorászva, együtt menetelés – csak úgy ülve, meg ami belefér. A végén, a vastaps kellős közepén valakik felmentek a színpadra.

Láttam már valahol ezt a fiút. Nem tudod, hol? Melyik filmben játszott? Mi lehet ez a különös ok? Ilyen és hasonló kérdések szaladoztak a színházkedvelő öregek között. A választ egyenesen attól kapták, akiről az előbb még csak kérdezték egymást.

A nevét hallva egyszerre többen is mondták:

– Ja, az más, hát persze!

A meglepetéseknek ezzel még nem volt vége. Ők az előre meghirdetett bérletes előadásra mentek, nem is sejtették, mi ez a csuda nagy ünnep, pedig az volt, (kölyök)pezsgős ünnepi este. Bemutatót, igazi premiért láthattak. Jenci minden gömbölyűsége lángvörös lett.

– Ha én ezt tudom, öltönyt veszek, de még nyakkendőt is kötök. Micsoda különleges ünnepen lehettem, és még fel se öltöztem hozzá megfelelően.

Jenő még mindig tűzgolyóként fészkelődött, amikor jött a második meglepetés. Valóban ünnepet ültek – a művészek meg álltak. Éppen 90 éve mutatták be a Cirkuszhercegnőt a világnak, amit ez a kicsi vándorszínház méltón ünnepel az évben. Éppen úgy, mint tavaly a Csárdáskirálynőt a nagy Operettszínház.

Az ünnep soha nem igazi ünnep valami személyes nélkül, hát név szerint is bemutatta a rendező az egész stábot. Nagyon megérdemelték.

– Ezek után már nem fogom elfelejteni a nevüket, azokét sem, akiket eddig nem ismertem – lelkesedett még Ervin is.

– Nekem azért megmaradnak ketten a régi nevükön – mondta nagyon halkán Bözsike.

– Ketten? Kik? Művésznevük van?

– Á, csak én jegyeztem meg másképp. Nekem Moha és Páfrány maradnak.

Robi oldalához érve Jenő találta meg az alkalomhoz illő hangot.

– Ervin, gyere ide előre, az ajtóhoz! Úgy, állj ide, kérlek, és „szalutááálj, szalutááálj”. Mindenkinek, külön. Még nekem is, ezredesem.

– Na, ide figyelj! Attól, hogy bent tapsol a publikum, itt kint a barátod még porig aláz, ha elszemtelenedsz. Úgyhogy tessék utolsónak felszállni. Dísz-lé-pés-ben!

Hazafelé még Robi is díszlépésben haladt. Mintha defektes lenne az egyik kerék. Ellen-súlyozta hangos, fekete pöffenésekkel. Minden megálláskor, minden induláskor, amolyan köszönő pöffenést feketített a környékre.

Hiába, ha egy csapat jól érzi magát, annak hangot, időnként pedig némi színt is ad.

Hortenzia okostelefonja

Hortenziának volt egy mobiltelefonja. Szerette, mert jó nagy betűi voltak, meg a nyomógombok se keveredtek össze az ujjai alatt, de ez a csodatelefon egyszerűen felmondta a szolgálatot. Nem is maga a telefon, csak az akkumulátor, de azt azért mégse lehet elviselni, hogy naponta többször is tölteni kelljen.

– Semmi baj – gondolta magában – veszek egy aksit. Majd elhívom Ervint, nehogy a boltban becsapjanak. Mégis ő a műszaki ember.

Fogta a régi telefonját, hogy felhívja az öreg katonát, de már megint üzemképtelen volt. A telefon. Úgy döntött a klubfőnök, inkább meglátogatja régi ismerősét. Mégiscsak, személyesen sokkal egyszerűbb megbeszélni a dolgokat. Olyanokat különösen, amiről Hortenziának még fogalma is alig-alig van. Így hát kicsinosítva magát, elindult az obsitoshoz.

Ervin csodálkozva fogadta ritkán becsöngető klubtársnőjét. Rég nem járt nála, most ugyan mi vitte hozzá? Beinvitálta, elvégre udvarias a vitéz, ott kérdezte a látogatás okát.

– Akkor foglaljuk össze röviden – vágta el jó tíz perc után a magyarázatát. – Arról van szó, hogy bedöglött az aksi. Kedves Hortenzia, akkor jobban jár, ha vesz egy új telefont. Jobb is, tartósabb is, többet is tud. Tudja, ha valami kezd megöregedni, egyik alkatrész romlik el a másik után.

– De nekem nincs annyi pénzem, hogy újat vegyek. Meg ki tud olyan csodaketyeréket megtanulni?

– Nem olyan drága az. Nézze csak meg, mindig vannak akciók a telefonos cégeknél, csak ki kell választani a legjobbat. Majd figyelem, és ha látok valami jót, szólok.

Természetesen néhány nap után szólt.

– Nagyon olcsón lehet most kapni.

– Nem kell nekem használt, jó, ha az újat papírról megtanulom kezelni.

– Nem használt, bolti, gyári, csak akciós. A mobilos cégnél hirdetik, néztem is, jó lesz. Na, mikor megyünk venni?

– Legyünk túl rajta mielőbb. Holnap délelőtt jó lesz?

Persze, jó volt. Elsétáltak a boltba, Ervin határozottan érdeklődött, minden részletet tudni akart. Már fáraszthatta is az eladót, aki udvariasan megjegyezte:

– Könnyű dolga lesz a feleségének a telefontal, ön mindent fog tudni. Elképzelni se tudják, mennyi idősen embernek kínszenvedés az újat megtanulni.

Hortenzia csak hatalmas önuralmának köszönhetette, hogy ki tudta várni a mondat végét, de akkor aztán felcsattant.

– Feleséééééé? Isten őrizz! Ő csak egy tag a nyugdíjas klubban, aki ért valamit a ketyerékhez. Csak segítséget kértem tőle, elvégre ért hozzá, ha hadmérnök volt.

Ervin is hasonlóan érezte magát, ő is szeretett volna valami okosat mondani, de Hortenzia után jobbnak látta, ha inkább hallgat. Szegény eladó is megkukult, jobbnak látta, ha nem is kérdez semmit. Szépen kitöltötte a kitöltendőket, összecsomagolta az összecsomagolandókat, szükszavúan válaszolt, ha valamit – esetleg – kérdeztek tőle, és a világ legboldogabb emberének érezte magát, amikor a két öreg végre kilépett az ajtón.

Hortenzia hazaérve szinte azonnal kezelésbe vette okoskáját.

– Csak nem lesz okosabb nálam – töprengett, miközben azt kereste, hol kell bekapcsolni, hova kell dugni a töltőt, meg egyáltalán, hogy jönnek elő a nyomógombok? Vagy milyen gombok is ezek? – Jó, hát ennyire azért még én sem vagyok buta.

Megkereste a töltőt, elolvasta a használati utasítást, aztán vakarózni kezdett. Abban ugyanis az első lépéseken kívül semmit nem talált.

– Itt van, töltöm. A főgombot is megtaláltam. Csak össze ne keverjem a másikkal! Csak nem nyúlok mellé. De a többit honnan fogom megtudni? Ja, hogy nézzem meg interneten. Okos, nagyon okos! Mit csináljon az, akinek olyanja nincs?

Ekkora gondra inni kell – egy jó erős kávé. Amíg azt kavargatta, iszogatta, tovább töprengett.

– Értem én, hogyne érteném. Ezek a telefonok már eleve internettel vannak ellátva. De hogy lehet odáig eljutni éppen azon a telefonon? Hogy kell bekapcsolni, meg lépegetni, meg minden? Azért nem félek, megoldok én mindent, ahogy eddig mindig.

Meg is oldotta, mint mindig. Ott voltak a súgók, meg a kérdőjelek, miegymások, ha valamit nem tudott, az eddigi tapasztalatai kevésnek bizonyultak, azokhoz fordult. Vagy, ha úgy sem volt teljesen egyértelmű, akkor hagyta békében a számára elsöre nehéz feladatot. Maradt inkább a telefon telefonként való használatánál.

Csakhogy Hortenzia is emberből, mi több, nőből van, így mindent ki akart próbálni. Ha meg már ott a lehetőség, miért ne lehetne mobil fészfája? Használni kell azt, ami van, különben tönkremegy állásában.

Hortenzia nagyon hamar belejött az új okostelefon használatába. Legelőször attól is boldog volt, hogy ha hívták, „fel tudta venni” a telefont. Kifelé nem volt vele semmi baj, a gombok nyomogatása eddig is ment, de ez a húzás, söprés, érintés, pöccintés, meg minden szak-kifejezés nem állt össze valós cselekményként. Ha nehezen is, de rájött, és már tudott vele fényképezni, zenét hallgatni, időnként a kedvenc videóját is előkapta, ha hosszabb útra indult, vagy éppen orvosnál kellett sokat várnia. Kezdték összebarátkozni, de még nem tegeződtek.

Egyik este Zia telefonált. Jó hosszút beszélgettek, még talán a jövő évi programot is tervezgették. Amikor elköszöntek egymástól, Hortenzia „bontott”, csodakütyüt letette az asztalra, ment vacsorázni. Vacsora után pedig a telefonjához, hogy ha már okos, akkor szól a többieknek, milyen nagyszerű ötleteik is voltak az előbb. Megnyomta a nem-gomb gombot, amivel beléphet az internetre.

– Na, most mi van? Mi az, hogy nincs kapcsolat? Eddig volt. Kérem vissza a kapcsolatot!

Próbálkozott mindenféle bekapcsolt ki- és bekapcsolásával, de semmi változás nem történt. Internet elszállva. Az udvarias magázódás pedig áttért tegeződésbe. Mi több, tegeződős párbeszédbe.

– Neked meg mi a fene bajod lett? Hova dugtad az internetemet?

– Elég okosnak hiszed magad, keresd meg.

– Azonnal add vissza, mert kidoblak az ablakon!

– Nem teszed, túl drága vagyok, meg jobban is szeretsz annál.

– Te drága, még vissza is élsz vele.

– Hívd már fel az Ügyfélszolgálatot, ha annyira hiányzik a másik felem!

Hortenzia pedig felhívta az ügyfélszolgálatot. Nem tehetett mást, be kellett vallani, hogy bizony fogalma sincs, mit is kellene ilyenkor tenni.

Ügyfélszolgálaton természetesen fiatalok ügyelnek. Hortenzia korosztálya, a hetvenesek felől nézve, mindenképpen fiatalok. Gyorsan tisztázták is, hogy inkább, ha van rá mód, egy műszakis valaki próbálja elmagyarázni, mit is kell csinálni, hogy újra jó legyen a minden.

Műszakis fiatalember telefonált is.

– Tudom, mindenki hibás, csak én nem, és erről is a Gyurcsány tehet, meg az Orbán Viktor, de megszökött az internetem.

– Jó, majd mindjárt megoldjuk. Tessék megnézni azt...

- Igen, de hol van? Ja, ami úgy néz ki? Igen, van olyanom.
  - Az mit mutat? Be van kapcsolva?
  - Én nem kapcsoltam ki, az biztos.
  - De világít?
  - Ja, igen.
  - Akkor tessék megnézni azt, amelyik úgy néz ki...
  - Az is olyan, ahogy mondja. Csak nem a telefonom ment tönkre?
  - Nem, ne tessék félni. Most nézzük meg másképp. Legalul van egy gomb, fehéren világít.
  - Világít? Nekem itt nincs semmi. Legalul olyan sárga van, meg mellette a csiga, de fehéren világító nincs.
  - De kell lenni, tessék csak megnézni. Olyan rajzolt gomb.
  - Ja! Az megvan! Akkor azt nyomjam meg? Igen, megnyomtam. Semmi változás.
  - Még van egy lehetőség, talán a legegyszerűbb, azért nem is gondoltunk rá. Fölül van az a jelsor, ha azt le tetszik húzni, ott lesz a gördülőmenüben az a rajzolt...
  - Aha! Oda van írva.
  - Igen. Az be van kapcsolva?
  - Ja, az nincs. Pedig én nem is nyúltam hozzá.
- Végre sikerült a helyreállítás, Hortenzia boldog volt. (A fiatalember már kevésbé.) Gyorsan át is nézte azokat, amiket biztosan ismert és hirtelen fontos lett számára. Minden megmaradt, minden rendben van?
- Rendben volt. Csak mintha keveredett volna valami új is. Hangfelvétel? Ő nem vett fel semmit. Mégis, mi lehet?
- Belehallgatott. Felvette a beszélgetésüket Ziaival.
- Személyiségi jogok miatt azonnal le is törölte! Ha már ilyen jó barátok lettek, ő, meg a telefon, vigyázott a jogaikra.

Ajándék, ó

Karácsony előtt az utolsó napokban a városba indult Bözsike, a még függő dolgait elintézni, amikor megállt mellette egy autó. A kiszálló úriemberről azt gondolta, útbaigazítást kér, hát megállt. – Ön nyert! – szólt azonnal Bözsikéhez, aki már ebből is sejtette: ez is egy vevőfogó reklám, amolyan „csakittcsakmostcsakönöknek” hadaróverseny lehet. Jobb esetben. Vagy valami „eksön”, olyan kettőt fizet, egyet kap. Igyekezett kitérni előle, de a férfi rámenősege, inkább már erőszakossága valami mást hozott ki belőle.

A nap vidáman sütött, de röpködtek a mínuszok, csípős idő volt. Az időjárást pontosan követte a hangulata. Ilyenkor kifejezetten szereti a reklámműsorokat. Különösen a villanyszámlát nem emelő, zsíroskenyér energiával működő konyhai aprítóé és testvéreié. Kedvence volt egy ideig a Vanish-reklám, amikor a csupapecsét inget a csodaoldatból frissen vasalva veszik ki. Vanis folt, nincs is, volt. De szereti a mesterszakács kockalevesét, a csodaszereket, úgy általában is.

Ha már menekülni nem tudott az őt megállító akciózótól, hát belement a játékba. Játszott a tűzzel, de kíváncsi volt, mi is lesz az az ajándék, ami tízezrekbe kerül majd, és még használni sem lehet. Dolgozzon csak meg az ügynök a semmiért!

Minden képzeletet felülmúló hadarással mondta el a „kolléganő”, mi mindennel szeretnék megkönnyíteni az ünnepek előtti ajándékvásárlást, levenni az egyszerű emberek válláról a gondot, mivel is kedveskedjenek egymásnak a szeretet ünnepén.

Már a harmadik csodamütyürt szedte elő, és még mindig azt hajtogatta, hogy ezért sem kérnek egy fillért sem. Ráadásul van egy szuperdíjnyertes ajándék is, ami kereskedelmi forgalomban több tízezer forintba kerül. És az ajándékok sora még folytatódott.

Bözsike csak eddig bírta szó nélkül, de itt elfogyott a türelme, egyenesen rákérdezett a lényegre.

– Mennyibe is kerülne nekem ez a sok fölösleges holmi, amiért nem kérnek egy fillért sem?

De az ügynök csak hadart tovább, megállíthatatlanul, mintha túl gyors fordulaton lenne a lemez. Végül mégis eljutott a lényegig.

– Azért nekünk igazolnunk kell, hogy valóban átadtuk ezeket az értékes ajándékokat. Az adatvédelmi törvény értelmében mi nem kérhetünk el nevet, címet, telefonszámot, nem írhatunk semmiféle szerződést, elvégre ajándékot adunk át. Csupán húszezer forintot kérünk ezért a sok csodálatos és különleges ajándékért. Igazán megéri, hiszen kap hozzá még hatvan ezret. Volt, aki kettőt is kért, de egy családnak csak egy csomag adhatunk, és ezt ellenőrzi is.

Először itt vett levegőt. Bözsike ki is használta az alkalmas pillanatot, hogy elmagyarázza, nem ő az eszmei áldozat, nem ő az a balek, akit keresnek. Azt már nem is említette, hogy látta a boltokban éppen elégszer ezeket a csodamasinákat, jóval olcsóbban, mint amit ő kér „munkája igazolására”. De nincs rá szüksége.

A fődaráló úgy vérig sértődött, hogy szinte köszönés nélkül rohant el. Nem jött össze ez az rábeszélés (sem), pedig mindent elkövettek a szent cél érdekében. A szöveget alig lehetett érteni, a bővlik ragyogtak, akár a gyémánt (ez az érték legalább elmondható volt), de az sem volt elhanyagolható, hogy az egyik tévére hivatkozva mondták a másikon szereplő celeb nevét, de ami a legfeltűnőbb volt, az a Bözsikét megszólító férfi a harmadik kereskedelmi csatorna már rég lemondott elnökének nevére mutatkozott be.

– Ha jól meggondolom, én valóban kaptam tőlük ajándékot – morfondírozott magában somolyogva Bözsike. – Kifejezetten élveztem az egy mondaton belüli ellentmondásokat, és hogy potyára dolgoztattam azt, aki a kispénzű emberek átverésével keresi kenyerét. Gondolom, nem mindennapi fizetését. Ajándék volt, hogy mulathattam erőlködésén.

Ez valóban nem került egy fillérébe sem.

Gyógytorna

Bözsike csuklója eltört. Csuda tudja, hogy esett, a lényeg, hogy boltba menet egy nagyot esett. Jujgatott ő rendesen, de inkább hazament, mint a szomszédban lévő orvosi rendelőben megnézte volna pipáló kezét. De bármennyire is szeretne volna, nem úszta meg a traumatológiát.

Különböző kínzóeszközök után keze nyakig gipszbe merevült, bármennyire is szeretett volna, semmit nem tudott csinálni. Egy ideig el is volt, még a zuhanyozást is megoldotta nejlonzacskó és postásgumi segédlettel, de a tétlenség még őt is idegesítette. Az egyetlen jó az volt, hogy naponta érkezett hozzá vendég.

Annuska hol egy tálca süttivel, hol valamilyen igazi, saját gyúrású tésztával, különleges menüvel állatott be. Ervin vállalta a bevásárlást, elvégre kell a férfierő a kenyérhez, tejhez. Mariska szállította a napi pletykát, ő kapcsolta a beteget a társadalmi kérdések feszegetésébe. Természetesen mindig volt valamilyen világmegváltó ötlete is. Hortenzia rendet rakott mosogatott, hétvégére kitakarított, és nem győzte mondogatni, hogy az orvos utasításait mindig maradéktalanul be kell tartani. Jenci igazán kitett magáért: orvoshoz-orvostól vállalta a betegszállítást. Robi lelkesen segített is ebben, bár néha egy kicsit talán füstölgött a reggeli munka miatt. Jenci mondogatta ilyenkor:

– Akár betegszállítónak is elszerződhetnénk, így, ketten.

Bözsikének egy ideig nem volt jelenése, csak a gipszlevételre kellett utaznia. Bár a gipsz a kezéről lekerült, nem csekély orvosi javaslatot kapott helyette. Természetesen gyógytornát is. Bejágni nem muszáj, elég lesz otthon a hajlítgatás, nyújtás, erősítés, kimozzgatás. Mindehhez

pedig némi segédeszközt kellene összeszedni: gyógyászó, speciális labda, bedobálós mütyürke, aminek van egy kis fogója is, és természetesen egy csuklószorító, ami receptre felírható.

Gipsztelenített kezével hazaérve, első dolga volt felhívni a barátnőit. Mariskával kezdte, aki természetesen mindenre tudott valami még jobb, még olcsóbb megoldást.

– Azt a csuklószorítót felejtse el, én majd viszek neked egy sokkal jobbat – és választ se várva letette a kagylót.

– De már kiváltottam – suttogta bánatosan Bözsike a süket telefonba. Hogy ne bánkódjék fölöslegesen, hozzálátott a gyógytorna előkészületeihez. Először is kell egy lavór víz. De melyik lavór? És hova tegye? Egyáltalán, hogy vigye el odáig?

Kérdésekkel alaposan körülbástyázva, tehetetlenül állt a konyha közepén, két szisszenés között jobbra, két jajdulás között balra tekintgetve. Önsajnálataiba a telefon csörgött bele. Annuska szólalt meg a vonal túlsó végén.

– Mit mondott az orvos, hogyan tovább?

– Éppen ezen gondolkodtam: hogyan tovább? – és elmesélte lavórüggyi gondját. Az egyik túl kicsi, a másik túl nagy, ráadásul azt se tudja, hova rendezze be a kéz-vizestornatermét.

– Mielőtt a felmosóvödört nevezné ki gyógyfürdőnek, én viszek neked kéz-fürdőkádat. Perceken belül ott leszek.

– Neked van olyan csodafürdetőd?

– Hogy lenne? Csak körülnéztem a konyhában, és láss csodát: megtaláltam a legjobbat. Nyisd az ablakot, mindjárt ott lesz.

Bözsike szinte teljesen ledermedt. Ablakot? Bolond ez az Annuska? Mi ő, MZ/X? – Igen! – csillant fel a szeme örömeiben. Hiszen ifjúkora jött elő, meg Mézga Géza az egész pereputtyal. Ez a meglepődés és nevetés éppen elég idő volt ahhoz, hogy Annuska megérkezzen, kezében egy hosszúkás csomaggal.

– Tessék, csuklófürdőhöz a legjobb. Az alkarod éppen belefér, nem kell egy hektó víz sem. Én úgylis ritkán sütök benne.

Bözsikéből újra kitört a nevetés, amikor meglátta kicsomagolva barátnője tükörfényes kacsasütőjét.

– Akkor most libaáztatás következik? Köszönöm. Megkínálnálak egy kávéval, de így nem tudok feltenni – mutatta még itt-ott fehér foltos, dagadt kezét.

– Nem baj, majd én felteszem, majd iszunk együtt – válaszolta Annuska, mint aki nem veszi észre a nemakarást. Vagy nem akarta észrevenni? – Éppen elkészül, mire Hortenzia ideér.

– Hortenzia? Ő is idejön?

– Jön, bizony! Felhívtam, hogy már a vizestornát kezded, de azt mondta, várjuk meg, hoz sőt.

Kacsasütő, só, víz – mi kell még Bözsike gyógytornájához? Azt majd vesz valamelyik játékboltban, ahogy olyan berakosgató figurákat is. Most, elsöre ez is éppen elég.

Az öreglányok beszélgettek, a kávé éppen lefőtt, amikor ismerős pöffenés rázta meg a környéket. Egymásra néztek. Robi nem lehet, ugyan, mit keresne itt ilyenkor? Annuska azért bártortalanul érdeklődött.

– Nem Jenci hozott haza?

– Nem is szóltam neki, hogy ma megyek gipszlevételre. Jó idő van, busszal is rázathatom magam. Nehogy azt higgye, nagyon ki akarom használni.

Amikor a csengő megszólalt, már több volt, mint gyanús. Annuska nyitott ajtót Jencinek. Meg a többieknek.

– Úgy gondoltuk Robival, ne kelljen annyit gyalogolni a hölgyeknek. Meg akkor már öreg barátom is elfér. Robival összeszedtük a csapatot, együtt jöttünk. Nem baj?

Nem baj. Szépen, egymás után, szinte katonásan felsorakozva léptek a konyhába Annuska után: Hortenzia, Mariska, Ervin, sereghajtónak pedig Jenő. Mindenkinél volt valami, amit letehetett az asztalra.

Hortenzia gyógysót hozott.

– Nekem bevált a reumámra, meg a szomszédasszonynak is egy csúnya rándulás után. Eredeti helyről hoztam, tudjátok, amikor gyógyfürdőbe jártam. Meg se kérdezd az árát, ez ajándék. Könnyebben fognak mozogni az ujjaid.

– Én meg hoztam egy új fáslit. Tudom, azt mondták, hogy csuklószorító, de hidd el, ez sokkal jobb lesz. Csak ne kösd túl szorosra – ezzel letette Mariska a kis tasakot 2 tekercs fáslival, mondván: amíg az egyik mosásban lesz, a másik kerül a csuklóra.

– Nem tudtam, mit hozzak – lépett elő Ervin. – Úgy gondoltam, valami hasznos kellene, hogy mielőbb mehessünk együtt kirándulni. Eszembe jutott, hogy Mariska valamikor talált egy jó tornás oldalt, onnan letöltöttem néhány egyszerűbb gyakorlatot. Tessék, sorba is raktam, hogy ha az első már könnyen megy, lehessen továbblépni.

Bözsike csak állt, pontosabban ült a konyha közepén előkészített széken. Előtte a hokedlin a kacsasütő, mellette a narancsillatú gyógyfürdősó. Az asztalon várta a dossziében elrendezett gyakorlatleírás. Meghatottságtól homályos szemmel nézett Jenőre.

– Jaj, Jenci, maga meg fuvarozott engem, mint egy bérkocsis. Nem is tudom, hogy köszönjem meg.

– Robi fuvarozta, én csak segítettem. Most is csak amolyan közvetítőféle vagyok.

Szégyenlősen húzta ki a kezét a mackónadrág hatalmas zsebéből.

– Vackor küldi, gyógyulást kívánva – és lecsapta az asztalra a kutyának szánt kis gumilabdát. – Még nem használta.

– Jenő, maga elhozta Vackor új kutyalabdáját? Neki akkor mi maradt?

– Vettem neki egy gumicsontot. Akkor még, amikor a labdát. Gondoltam, Bözsike inkább a labdát tudná hasznosítani. Vagy tévedtem?

Dehogy tévedett! Ahogy mindenki a lehető legjobbat választotta. Bözsike már vidáman, bár néha jajdulva fordult a barátaihoz.

– Arra még nem gondolt senki, hogy helyettem tornásztassa is a kezét? Esetleg úgy, hogy nekem gyógyulást jelentsen? Szívesen átadom a mozgás örömét.

Szaki kerestetik

Annuska, Mariska és Bözsike egyformán gondban volt: egyiknél leszakadt tapéta sarkát kellene visszarakasztani, a másiknál a régi villanykapcsolót kellene kicserélni, a harmadiknál a csöpögő csappal kellene valamit kezdeni. Mindezt jól kitárgyalták Hortenziánál, egy herbatea-délutánon.

– Nem ismersz valakit véletlenül, aki megcsinálná? – fejezte be mindhárom bajban lévő a panaszkodását Hortenziához intézett kérdésével.

– Nem, sajnos nem tudok. Én is hasonló cipőben járok, tudjátok jól. Csak vállalkozót lehet keríteni, aki az ilyen kis munkáért is annyit kér, mint egy komolyabbért. Hiába, nem éri meg nekik, nekünk meg olcsó megoldás kellene. A fiúk meg, ugye, nem biztos, hogy vállalják.

– Vagy mi nem vállaljuk az ő munkájukat – tett igen komoly célzást Mariska. – Jenci még csak-csak, ő gyakorlati ember, de Ervin csak elméletben olyan nagyokos. Jenci meg vidékről nem ugrál ide, hogy kicseréljen egy villanykörtét.

– Kapcsolót – pontosított Annuska.

Beszélgettek, variáltak, nézték a lehetőségeiket, de semmi okos nem jutott az eszükbe. Legalábbis semmi megvalósítható.

– Megmondták, emlékezzetek csak, hogy fogjunk már magunknak egy pasit, legalább szekrényt tologatni – álmodozott Mariska. – Kellene egy ezermester pasi.

– Közös használatra – szólalt meg Bözsike kissé meggondolatlanul. Csak néhány pillanattal később kapcsolott, mire is értették a többiek a mondatát. Gyorsan ki is akarta javítani.

– Iiigen.. úgy értettem, hogy nálam pl. felnyalja a tapéta sarkát, Annusnál végre kapcsolni lehet, Mariskám, nálad meg beveri azt a szöveget.

Mielőtt még nagyon belebonyolódtak volna a fogalmazásba, Hortenzia, amolyan igazi klubvezetőhöz méltón szavalni kezdett.

– Már vénülő szememmel keresem a fejemet, már vénülő kezemmel fogom meg az ecsetet. Ti is így vagytok?

Kis szünet után, úgy, ahogy az illik, feldobta a lehetőséget:

– Adjunk fel hirdetést. Mondjuk olyat, hogy tüneményes öreg hölgyek otthonában ezt-azt meg kellene javítani.

A gondolaton egy kicsit elidőztek, átrágták rendesen, mit is kellene, hogy is kellene írni, hol érdemes hirdetni. A hosszú beszélgetés, ide-oda javítgatások ellenére sem akart összeállni a mindenkinek tetsző hirdetés. Már fáradtak voltak, kissé talán idegesek is, amikor Mariska megszólalt:

– Egy ezmester vállalkozó kellene, aki még a kort is tudja tisztelni.

Hortenzia fejében azonnal kigyulladt a lámpa, megvilágosítva a lényegét és a lehetőségeket.

– Hozzunk létre mi egy vállalkozást!

– Miiii? – néztek nagyot a többiek.

– Igen, mi. Miért? Nem hallottatok még arról, hogy az ötletgazda a gazda, a többi meg a dolgozó?

– Gazda?

– Igen, gazda. Ha úgy jobban tetszik, a tulajdonos.

– De hát mi keresünk segítő embereket, nem mi akarunk másoknál gipszelni, meg javítani.

– Végig hallgatnátok? – váltott kicsit határozottabb hangnemre és hangerőre Hortenzia. – Na. Arra gondoltam, hogy létrehozunk egy vállalkozást, HÖSZ néven. Csönd, most én beszélek! Tehát HÖSZ néven. A szöveg meg csak annyi: tüneményes idősödő hölgyek otthonában ezt-azt megjavítunk. Csönd, még mindig én beszélek! Nem mi megyünk csapat cserélni, hanem keresünk munkanélküli szakikat. Vagy nyuggerszakikat. Jobban is passzolna. Mi vennék fel a rendeléseket, továbbítanánk Józsinak, Karcsinak, Zolinak, ők meg örülnének, hogy kisipari minőségben tudják eladni a szaktudásukat. Némi nyugdíjkiegészítéssel. Menne itt a bolt!

Bólogattak szorgalmasan, de Bözsike egy kicsit kevésbé lelkesen. Ő lemaradt a vállalkozás nevével.

– De hogy jön ide a HÖSZ név? Három Özvegy Szövetsége? Vagy a Hat Öreg Szingli? Ennek semmi értelme.

– Miért? Sok cégnévnek nincs semmi értelme, főleg az ilyen rövidítésekből álló névnek. De gondold csak el, milyen jól hangozna: Háznál segítő Öreg Szakik. Vagy legyen inkább SÖSZ? Segítő Öreg Szakik?

– Vagy inkább ÖHÖSZ – ötletelt Annuska, de rájött, hogy ez inkább hasonlít a köhögéshez, mint felhíváshoz. Arra végképp nem számított, hogy ez nyeri meg a többiek tetszését.

– Öreg Hölgyek Öreg Szakijai! Ez lesz a jó!

Pillanatok alatt össze is állt a hirdetés szövege.

„Tüneményes nyugdíjas hölgyek otthonában ezt-azt megjavítanak az Öreg Hölgyek Öreg Szakijai! Békebeli, kisipari minőséget garantálunk.”

Már csak az öreg szakikat kellett megkeresni, velük a vállalkozást bejelenteni, elindítani, szaktudorokat felhajtani. Ebben lelkes segítőjük volt Jenci is, Ervin is. Jenőnek nem kellett otthagyni a már megszokott, békés vidéki életét, Ervint meg nem noszogatták, hogy igazán illene már ennyit tudnia. Hadmérnöknek mit kellene érteni a parkettához?

Az öregfiúk mindent bevetettek a vállalkozás sikeréért.

Hortenzia a barátnőivel meg csak ül a telefonok mellett és várják a hívásokat. Csak ülnek és várják. Csak ülnek... Várják... várják...várják...

Lehet, hogy nincsenek is többen, akik kisebb javításokra keresnek segítő embereket?

Vég-telenül

Én most abbahagyom az öreg barátaim történetét. Nem fejezem be, hiszen nem lehet, csak vég-telenül hagyni. Örök hetven körüliek mindig lesznek. Talán eszébe jut egyszer valakinek, hogy majd, az akkori öregek kalandjait leírja.

Talán egyszer, ha megírja valaki azokat a kalandokat, mi, a ma még nem hetvenesek, jókat derülünk önmagunkon. A magunk esetlenségén, a magunk bölcsességén, a magunk baján.

Remélem, olvashatom majd, minket milyennek is lát az egy korosztállyal fiatalabb – vagy csak később született – ember. Ő pedig majd azt, amit róluk, a majdkori hetvenesekről ír az majdkori fiatal.

Így, egymás után. Az örök hetvenesekről, az idők végezetéig, vég-telenül.